

Αρχή
Ηλεκτρισμού
Κύπρου

Ετήσια Έκθεση **2014**

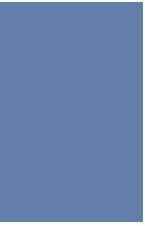

Ξεχωριστές
ενέργειες,
διαφορετικά
ταλέντα,
μοναδικές
προσωπικότητες.

όλοι όμως
μοιράζονται
την ίδια θέληση
για να προσφέρουν
μια ζωή γεμάτη
φως και μια
καθημερινότητα
με ενέργεια... ζωής.

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι ανεξάρτητος Ημικρατικός Οργανισμός, που εγκαθιδρύθηκε σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952 για την άσκηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παραγωγή, μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο.

Ο όρος του ανεξάρτητου Ημικρατικού Οργανισμού χρησιμοποιείται στην Κύπρο σε περιπτώσεις Οργανισμών οι οποίοι είναι ανεξάρτητοι και εγκαθιδρύονται με βάση σχετικό νόμο, για την παροχή υπηρεσιών ή άσκηση εξουσιών που σχετίζονται με τομείς δημόσιας ωφέλειας. Οι Οργανισμοί αυτοί διοικούνται από συμβούλια τα οποία διορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στην περίπτωση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, η Κυβέρνηση, μέσω του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, δίδει κατεύθυνση στην ΑΗΚ για θέματα γενικής πολιτικής της Δημοκρατίας.

Αποστολή του Οργανισμού είναι...

... η άριστη εξυπηρέτηση των πελατών, προσφέροντας με ασφάλεια και αξιοπιστία σε ανταγωνιστικές τιμές, υπηρεσίες στους τομείς της ενέργειας και άλλων δραστηριοτήτων, με σεβασμό στην κοινωνία, το περιβάλλον και τους ανθρώπους μας, συνεισφέροντας στην ανάπτυξη της χώρας.

Περιεχόμενα

Διοικητικό Συμβούλιο & Διεύθυνση	10
Μήνυμα Προέδρου	12
Μήνυμα Γενικού Διευθυντή	14
Επιχειρησιακή Μονάδα Παραγωγής	17
Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων	24
Διεύθυνση Προμήθειας	40
Διεύθυνση Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης	48
Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού	54
Διεύθυνση Πληροφορικής	62
Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού	64
Επιτελική Μονάδα Οικονομικών	68
Έκθεση Ελεγκτών και Οικονομικές Καταστάσεις	74
Παραρτήματα	128

Συνοπτικά Στοιχεία

		2014	2013	% Αύξηση (Μείωση)
ΠΑΡΑΓΩΓΗ				
Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	εκατ.kWh	4 013,4	3 941,6	1,8
Εγκατεστημένη ισχύς	MW	1 478,0	1 478,0	-
Φορτίο αιχμής	MW	860,0	806,0	6,7
Θερμική αποδοτικότητα παραγωγής	%	37,0	37,5	(1,3)
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ				
Πωλήσεις	εκατ.kWh	3 915,5	3 889,8	0,7
Κατανάλωση στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα	εκατ.kWh	5,9	6,5	(9,2)
Μέση τιμή ανά πωληθείσα kWh	€σεντ	18,418	20,488	(10,1)
Καταναλωτές κατά την 31 Δεκεμβρίου	χιλ.	554,6	549,4	0,9
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ				
Σύνολο εσόδων	€ χιλ.	776.334	907.777	(14,5)
Λειτουργικά έξοδα	€ χιλ.	716.661	797.898	(10,2)
Άλλες ζημιές καθαρές	€ χιλ.	21	3.324	(99,4)
Κέρδος εργασιών	€ χιλ.	59.652	106.555	(44,0)
Χρηματοδοτικά έξοδα	€ χιλ.	11.199	12.594	(11,1)
Φορολογία	€ χιλ.	6.477	20.970	(69,1)
Καθαρό κέρδος για το έτος	€ χιλ.	41.976	72.991	(42,5)
Επανακαταμέτρηση Υποχρέωσης Σχεδίου Αφυπηρέτησης	€ χιλ.	(244.317)	(17.300)	1.312,2
Επενδύσεις σε στοιχεία πάγιου ενεργητικού	€ χιλ.	39.983	56.795	(29,6)
Μέσο καθαρό απασχολούμενο ενεργητικό	€ χιλ.	2.016.742	2.069.637	(2,6)
Αποδοτικότητα μέσου καθαρού απασχολούμενου ενεργητικού	%	2,9	5,1	(43,1)
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ				
Μόνιμο προσωπικό στην ενεργό υπηρεσία κατά την 31 Δεκεμβρίου		2 137	2 167	(1,4)
Πωλήσεις ανά υπάλληλο	εκατ.kWh	1,83	1,80	1,7
Καταναλωτές ανά υπάλληλο		260	254	2,4

Διοικητικό Συμβούλιο και Διεύθυνση

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο. Θεοδούλου
(από 12/3/2014)

Επιχειρηματίας

Γ. Πίπης
(από 1/1/2014
μέχρι 27/2/2014)

Επιχειρηματίας

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Δ. Καραντώκη

Επιχειρηματίας

ΜΕΛΗ

Α. Πελαγίας – Χριστοδούλου

Δικηγόρος

Χ. Αρτέμης

Δικηγόρος

Μ. Χατζηπαντέλας

Εγκεκριμένος Λογιστής

Ν. Νικολάου

Ηλεκτρολόγος Μηχανικός &
Διοίκηση Επιχειρήσεων

Λ. Λοΐζου

Πολιτικός Μηχανικός

Κ. Κωστή

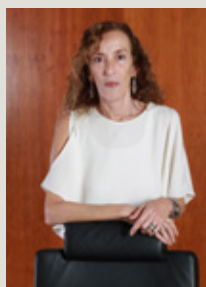
Μηχανολόγος Μηχανικός

Ι. Σ. Αθηνίτης

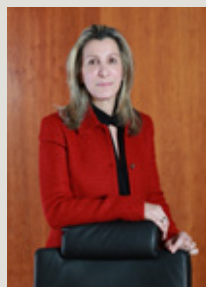
Επιχειρηματίας

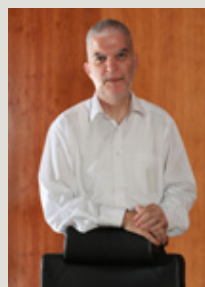
Ο. Θεοδούλου
Πρόεδρος Δ.Σ.

Δ. Καραντώκη
Αντιπρόεδρος Δ.Σ.

Α. Πελαγίας -
Χριστοδούλου
Μέλος Δ.Σ.

Χ. Αρτέμης
Μέλος Δ.Σ.

Μ. Χατζηπαντέλας
Μέλος Δ.Σ.

Ν. Νικολάου
Μέλος Δ.Σ.

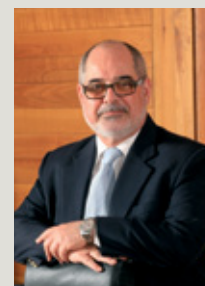
Λ. Λοΐζου
Μέλος Δ.Σ.

Κ. Κωστή
Μέλος Δ.Σ.

Ι. Σ. Αθηνίτης
Μέλος Δ.Σ.

Σ. Στυλιανού
Γενικός Διευθυντής

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Ιωαννίδης Δημητρίου, Δ.Ε.Π.Ε, Λευκωσία

ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας
KPMG, Λευκωσία

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δρ. Σ. Στυλιανού
BSc (Eng), PhD, MBA, MIMechE, CEng

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Χ. Χατζηγέρου
FCA, MBA

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ

Θέση κενή

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Α. Πατσάλης
BSc (Eng), MIOSH

Μήνυμα Προέδρου

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος θα επιχειρήσουμε μια ανασκόπηση των θεμάτων που απασχόλησαν την ΑΗΚ τη χρονιά που μας πέρασε.

Παρά τα πολλά προβλήματα, που επέφερε η οικονομική κρίση σε όλο το φάσμα της οικονομίας, στην ΑΗΚ συνεχίστηκε το δύσκολο έργο της απρόσκοπτης και αξιόπιστης παροχής του αγαθού του ηλεκτρισμού σε όλη την Κύπρο γεγονός για το οποίο, όλος ο κόσμος της ΑΗΚ θα πρέπει να νοιώθει περήφανος και ικανοποιημένος.

Το 2014 μπορεί να χαρακτηριστεί ως επιτυχής χρονιά για την ΑΗΚ. Η προσφορά και το έργο της συνέβαλαν στην ενίσχυση της εικόνας της ως ενός αξιόπιστου Οργανισμού Δημόσιας Ωφέλειας, με μεγάλη συμβολή διαχρονικά, στην ανάπτυξη της οικονομίας και την πρόοδο της πατρίδας μας, στα 60 και πλέον χρόνια ύπαρξης και προσφοράς του στον τόπο.

Μέσα από τα στατιστικά στοιχεία που περιέχονται στην παρούσα ετήσια έκθεση, απεικονίζεται η οικονομική κατάσταση του Οργανισμού μας. Το γεγονός ότι οι τιμές των καυσίμων διεθνώς μέσα στο 2014 παρέμειναν σε πολύ ψηλά επίπεδα, είχε ως αποτέλεσμα το κόστος των καυσίμων για το έτος να φθάσει περίπου το 61,5% του συνόλου των δαπανών της ΑΗΚ. Αυτό το ποσοστό αντικατοπτρίζει αφενός τη διαχρονική εξάρτηση της ΑΗΚ και γενικότερα του τόπου στις διεθνείς τιμές καυσίμων και αφετέρου την αναγκαιότητα για εξεύρεση εναλλακτικού καυσίμου για ηλεκτροπαραγωγή αλλά και παράλληλα την καλλιέργεια ενεργειακής συνείδησης.

Τα έσοδα από πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας για το έτος ήταν €721.137.000 και σημείωσαν μείωση €75.793.000 ή 9,5%. Το σύνολο των λειτουργικών εξόδων ανήλθε σε €716.661.000 και σημείωσε μείωση €81.237.000 ή 10,2%. Αφού λήφθηκαν υπόψη τα χρηματοδοτικά έξοδα που ανέρχονταν σε €11.199.000, το κέρδος πριν τη φορολογία έφθασε σε €48.453.000 σε σύγκριση με €93.961.000 του προηγούμενου έτους. Μετά την αφαίρεση ποσού €6.477.000 για φορολογία, το καθαρό κέρδος ήταν €41.976.000 (2013: €72.991.000).

Στην κορυφή της ιεράρχησης των θεμάτων που απασχόλησαν το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ κατά το 2014, πάντα βέβαια σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, βρισκόμαστε το άνοιγμα της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας, την έλευση του Φυσικού Αερίου στην Κύπρο, το Λογιστικό και Λειτουργικό Διαχωρισμό της ΑΗΚ σύμφωνα με τις Ρυθμιστικές Αποφάσεις, κ.ά.

Σημαντικά έργα για την ΑΗΚ το 2014 ήταν η λειτουργία του Φωτοβολταϊκού Πάρκου Τσερίου, ονομαστικής ισχύος 3MW και ονομαστικής παραγωγής 4 800 MWh καθώς επίσης και η ενεργοποίηση του Υποσταθμού «Νέα Τριμίκλινη» 66 – 22/11 kV.

Έχουν περάσει ήδη πάνω από 18 μήνες από τον διορισμό, από το Υπουργικό Συμβούλιο, αυτού του Διοικητικού Συμβουλίου στον Οργανισμό της ΑΗΚ και για όλα τα Μέλη ήταν μια πολύ σημαντική χρονική περίοδος στην οποία, μέσα από την καθημερινή μας τριβή και ενασχόληση μπορούσαμε να γνωρίσουμε όλο το φάσμα των εργασιών του μεγάλου αυτού Οργανισμού. Παράλληλα, μας δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσουμε το Προσωπικό της ΑΗΚ, το οποίο σε δύσκολες συνθήκες τα τελευταία χρόνια ανταποκρίθηκε με επαγγελματισμό και επιστημονική επάρκεια και έδωσε ώθηση στον Οργανισμό για ανάκαμψη. Με την ευκαιρία αυτή επιθυμώ, εκ μέρους όλου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, να εκφράσω τα συγχαρητήρια μας προς όλο το Προσωπικό της ΑΗΚ για τα όσα έδωσε ως τώρα στον Οργανισμό.

Παρά το γεγονός ότι η ποιότητα, το ήθος και ο ζήλος για εργασία και προσφορά που διακατέχει το Προσωπικό της ΑΗΚ είναι αδιαμφισβήτητα, εντούτοις οι νέες εξελίξεις γύρω από τον τομέα της ενέργειας, αλλά και τα προβλήματα και οι αδυναμίες που συσσωρεύτηκαν με τα χρόνια σε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς, επιβάλλουν αλλαγές και εκσυγχρονισμό.

Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο κλήθηκε να αναλάβει δράση σε μια δύσκολη περίοδο τόσο για τον τόπο όσο και για τον ίδιο τον Οργανισμό. Έπρεπε να μπουν οι βάσεις για να ολοκληρωθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα συγκεκριμένες ριζικές αλλαγές, οι οποίες για διάφορους λόγους δεν έγιναν τα προηγούμενα 60 χρόνια. Το Διοικητικό Συμβούλιο αυτό, θεωρεί ως στόχο και αποστολή του τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων και αποφάσεων έτσι που ο Οργανισμός να εκσυγχρονιστεί και να εξορθολογιστεί για να είναι σε θέση, όχι μόνο να αντέξει, αλλά και να αναδείξει τις αρετές, την τεχνογνωσία και την ποιότητα του στα πλαίσια ενός νέου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος.

Η δυνατότητα του Οργανισμού να είναι πειστικός και αποτελεσματικός σ' ένα ρευστό περιβάλλον, όπου υπάρχουν πολλές θέσεις και απόψεις, βασίζεται απόλυτα στην ικανότητα του να υλοποιεί αυτά που πρέπει εντός, αλλά και με τη δράση του και τα αποτελέσματα της δουλειάς του να μπορεί να αναπτύσσει τέτοια επιχειρήματα που να μπορούν να πείθουν όλους όσους με οποιοδήποτε τρόπο επηρεάζουν το μέλλον του.

Η αναδιάρθρωση και ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων του Οργανισμού, ένα δύσκολο, αλλά και σημαντικό εγχείρημα, σίγουρα θα αλλάξει συνθήκες και νοοτροπίες. Η εισδοχή του ανταγωνισμού και οι νέοι κανόνες αγοράς σίγουρα θα επιβάλουν νέες προσεγγίσεις και νέες πρακτικές. Όμως όλα αυτά δεν είναι έξω από τις δυνατότητες του Οργανισμού και του προσωπικού του να τις αφομοιώσει και να λειτουργήσει μέσα στα νέα δεδομένα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν συμμερίζεται την περιρρέουσα ανησυχία και ανασφάλεια που έχουν για διάφορους λόγους εμπιλοχωρήσει ανάμεσα στο προσωπικό του Οργανισμού το τελευταίο διάστημα. Η ΑΗΚ θα περάσει από ένα στάδιο ασάφειας, ναι, θα ζηήσει μια μικρή περίοδο αβεβαιότητας, ναι, αλλά στο τέλος θα βγει περισσότερο δυνατή και έτοιμη να αντιμετωπίσει τις νέες προκλήσεις.

Πρέπει όλοι να αντιληφθούμε, τόσο εντός όσο και εκτός του Οργανισμού, ότι η ενέργεια είναι ένα προϊόν, ένα αγαθό, μια υπηρεσία που ο τόπος δε μπορεί να ζήσει χωρίς αυτό, ούτε μια μέρα, χωρίς σοβαρό κόστος. Σοβαρά λάθη ή βεβιασμένες ενέργειες στη διαχείριση του ζωτικού αυτού θέματος θα οδηγήσουν τον τόπο σε μια κρίση χειρότερη από αυτή που περνούμε. Πρέπει επίσης να αντιληφθούμε ότι η ΑΗΚ, ως ο μοναδικός προμηθευτής ενέργειας σήμερα, έχει σοβαρές ιδιαιτερότητες που χρήζουν σοβαρής μελέτης, διαλόγου και προβληματισμού και ανάλογου χειρισμού με πνεύμα συναντίληψης και γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Τέλος, πρέπει να γίνει έμπρακτα και πειστικά σαφές ότι αυτός ο Οργανισμός, πρώτος αναγνωρίζει ότι οι συνθήκες έχουν αλλάξει, δε μπορεί να λειτουργεί όπως λειτουργούσε τα τελευταία 60 χρόνια και πρέπει και ο ίδιος να αλλάξει και μάλιστα δραστηκώς.

Παράλληλα, αισθάνομαι την ανάγκη, μιλώντας εξ ονόματος του Διοικητικού Συμβουλίου, να διαβεβαιώσω όλους τους εργαζομένους, ότι οι όποιες αλλαγές κριθούν απαραίτητες να γίνουν για χάρη του δημοσίου συμφέροντος και το καλό του τόπου, δεν πρόκειται να γίνουν σε βάρος των καλώς νοουμένων συμφερόντων των εργαζομένων.

Τελειώνοντας τη σύντομη και σε γενικές γραμμές ανασκόπηση μου για τη χρονιά που πέρασε, επιθυμώ να ευχαριστήσω ιδιαίτερα όλες τις υπηρεσίες, άτομα και φορείς με τους οποίους η ΑΗΚ και εγώ προσωπικά είχαμε συνεργασία.

Θέλω να ευχαριστήσω τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κύριο Γιώργο Λακκοτρύπη για το προσωπικό του ενδιαφέρον, τις προσπάθειές του και τη συνεργασία που είχαμε για την προώθηση του έργου της ΑΗΚ, καθώς και όλους τους λειτουργούς του Υπουργείου του. Ευχαριστώ επίσης την Κυβέρνηση, τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τον Πρόεδρο και Μέλη της ΡΑΕΚ, το Διευθυντή του ΔΣΜΚ, τον Γενικό Ελεγκτή και τον Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας, όλους τους Κυβερνητικούς Φορείς και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τις οποίες η ΑΗΚ συνεργάστηκε καθώς επίσης, τους εκπροσώπους των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας για την προβολή του έργου της ΑΗΚ.

Ξεχωριστές ευχαριστίες εκφράζω στο Δρ. Στέλιο Στυλιανού, τον Γενικό Διευθυντή της ΑΗΚ για την αγαπήτη συνεργασία που είχαμε εντός του 2014 και με την ευκαιρία της αποχώρησής του από την ΑΗΚ να του ευχηθώ υγεία και ευτυχία.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συνεργάτες μου στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ, τα μέλη της Διεύθυνσης του Οργανισμού, τις Συντεχνίες και όλο το προσωπικό για την άπογη συνεργασία που είχαμε το 2014.

Όθων Θεοδούλου
Πρόεδρος Δ.Σ.

Μήνυμα Γενικού Διευθυντή

Η Αρχή Ηλεκτρισμού συνέχισε με επιτυχία το έργο της απρόσκοπτης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και κατά τη διάρκεια του 2014. Έχοντας να αντιμετωπίσουμε πολλές δυσκολίες οι οποίες ήταν αποτέλεσμα τόσο της οικονομικής κρίσης όσο και άλλων αστόχητων παραγόντων, με συλλογική προσπάθεια, συντονισμένες εργασίες και την αгаστή συνεργασία με όλους τους αρμόδιους κυβερνητικούς και άλλους φορείς επέφεραν ξανά το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Για ακόμη μια χρονιά, το Προσωπικό της ΑΗΚ παρά τις δυσκολίες, έδειξε ξανά την ποιότητα, το ήθος και το ζήλο για εργασία που το διακατέχει δίνοντας καθημερινά την ώθηση που χρειάζεται ο Οργανισμός για να φέρει σε πέρας την αποστολή του. Μιας αποστολής της οποίας η πραγματοποίησή της είναι αποτέλεσμα σωστού και αποτελεσματικού προγραμματισμού. Ζητούμενο πλέον είναι η πλήρης υλοποίηση του ετήσιου αναπτυξιακού προγράμματος της ΑΗΚ που θα της επιτρέψει να συνεχίσει με επιτυχία το έργο της, αλλά παράλληλα η υλοποίηση των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η ΑΗΚ στα πλαίσια των ρυθμιστικών αποφάσεων για λειτουργικό και λογιστικό διαχωρισμό.

Είναι δεδομένο πως ο λειτουργικός διαχωρισμός της ΑΗΚ, θα επιφέρει αλλαγές στον Οργανισμό. Είμαι σίγουρος ότι η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων, Διοίκησης, Διεύθυνσης, Προσωπικού, Συνδικαλιστικών Οργανώσεων αλλά και άλλων αρμόδιων φορέων στην όλη διαδικασία, θα επιφέρει το ποθητό αποτέλεσμα ώστε η αλλαγή αυτή να διασφαλίσει και τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του Προσωπικού.

Παράλληλα κανένας δεν πρέπει να ξεχνά την 60χρονη και πλέον πορεία αυτού του Οργανισμού, τα όσα προσέφερε στον καταναλωτή όλα αυτά τα χρόνια, καθώς επίσης τις δύσκολες συνθήκες που λειτούργησε κατά τα πρώτα χρόνια του ηλεκτρισμού στην Κύπρο, τα χρόνια μετά την Τουρκική Εισβολή το 1974, αλλά και την υπερπροσπάθεια που έγινε μετά το Καλοκαίρι του 2011 για να επανέλθει τόσο η ΑΗΚ, όσο και η οικονομία της πατρίδας μας σε ομαλούς ρυθμούς, μετά την καταστροφική έκρηξη στο Μαρί.

Κατά τη διάρκεια του 2014 και συγκεκριμένα στις 26 Ιουνίου 2014 τέθηκε σε εμπορική λειτουργία το Φωτοβολταϊκό Πάρκο της ΑΗΚ στο Τσέρι, ονομαστικής ισχύος 3 MW και ονομαστικής παραγωγής 4 800 MWh.

Παράλληλα κατά τη διάρκεια του 2014, διεκπεραιώθηκαν οι ακόλουθες εργασίες ανάπτυξης και αναβάθμισης του Δικτύου Μεταφοράς:

Τον Οκτώβριο του 2014 ενεργοποιήθηκε ο Υποσταθμός «Νέα Τριμίκλινη» 66/22-11kV και με το τέλος του χρόνου ολοκληρώθηκε και η μεταφορά όλων των φορτίων από τον παλιό Υποσταθμό Τριμίκλινης.

Επιπρόσθετα με τις πιο πάνω εργασίες, αναβαθμίσεις σε Υποσταθμούς και εγκαταστάσεις έγιναν και στα πιο κάτω έργα:

Υποσταθμός «Αθαλάσσα» 132/11kV, Υποσταθμός «Γερμασόγεια» 132/11kV, Υποσταθμός «Τρούλλοι» 66/11kV, Υποσταθμός «Πύλα» 132/22-11kV, Υποσταθμός «Λατσία» 132/11kV, Εναέρια Γραμμή 132kV «Υψωνας-Τριμίκλινη», αποξήλωση Γραμμής Μεταφοράς 66kV «Αθαλάσσα – Τρούλλοι – Δεκέλεια», υπογειοποίηση της διασύνδεσης «Αθαλάσσα-Λατσία».

Στις 30 Ιουνίου 2014 ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης, πραγματοποίησε τα εγκαίνια της Μονάδας Αφαλάτωσης Βασιλικού (ΜΑΒ) της ΑΗΚ στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού, ενός ακόμα πρωτοποριακού έργου της ΑΗΚ, το οποίο τέθηκε στην υπηρεσία

του κράτους και κατ' επέκταση στην εξυπηρέτηση του καταναλωτικού κοινού. Η ΜΑΒ δίνει στην ΑΗΚ τη δυνατότητα να αξιοποιήσει συνέργειες που απορρέουν από τις υφιστάμενες δραστηριότητες της, την τεχνολογία του προσωπικού της και φυσικά τον εξοπλισμό της Αρχής. Για την ολοκλήρωση του έργου αυτού η ΑΗΚ είχε αгаσθή συνεργασία με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με το οποίο έχει υπογράψει Σύμβαση Πώλησης του νερού για 20 χρόνια.

Ακόμα μια υπηρεσία που προσφέρει πλέον η ΑΗΚ είναι η Υπηρεσία e-charge. Η ΑΗΚ λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές Ευρωπαϊκές Οδηγίες και μελετώντας τις εισηγήσεις της Eurelectric αλλά και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με την οργάνωση της αγοράς και δημιουργία υποδομής Φορτιστών Ηλεκτρικών Οχημάτων σε Δημόσιους Χώρους, αποφάσισε τη δημιουργία της αρχικής υποδομής για τη Φόρτιση Ηλεκτρικών Οχημάτων, σε Παγκύπρια βάση. Στόχος της ΑΗΚ είναι η προώθηση του ηλεκτρικού οχήματος στην Κύπρο, που θα συμβάλει ουσιαστικά στην καλύτερη ποιότητα ζωής στις πόλεις, αλλά και στη δημιουργία νέας αγοράς και υπηρεσιών προς τον Κύπριο καταναλωτή. Μέχρι στιγμής έχουν εγκατασταθεί παγκύπρια σταθμοί φόρτισης σε 15 σημεία, σε δημόσιους χώρους.

Τον Ιούνιο του 2014 η ΑΗΚ ανακοίνωσε το σχέδιο για αιτήσεις από οικιακούς καταναλωτές οι οποίοι ανήκουν στις ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και είναι δικαιούχοι χορηγίας από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ, για την εγκατάσταση 70 φωτοβολταϊκών συστημάτων δυναμικότητας 3 kW. Το Πρόγραμμα αυτό εντάσσεται στο διευρυμένο Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της ΑΗΚ και στόχο είχε να βοηθήσει τις ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού στην αποπληρωμή του σχετικού κόστους που η εγκατάσταση ενός τέτοιου συστήματος συνεπάγεται.

Πέραν από τα πιο πάνω έργα, εντός του 2014 τα σημαντικότερα έργα των άλλων Μονάδων και Διευθύνσεων παρατίθενται πιο κάτω:

- Άρχισαν και συνεχίζονται οι απαραίτητες προσαρμογές στα Λογισμικά Συστήματα της ΑΗΚ για τον λογιστικό διαχωρισμό της ΑΗΚ.
- Ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη της νέας Ιστοσελίδας ΑΗΚ, η οποία παρέχει αναβαθμισμένες/εκσυγχρονισμένες υπηρεσίες προς τους πελάτες/καταναλωτές και τέθηκε με επιτυχία σε λειτουργία.
- Διενεργήθηκε Εξωτερική Επιθεώρηση του Διασυνδεδεμένου Συστήματος Διαχείρισης από την Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης. Ως αποτέλεσμα της επιθεώρησης επιβεβαιώθηκε ότι το Σύστημα Διαχείρισης της ΑΗΚ ικανοποιεί τα πρότυπα Διασφάλισης Ποιότητας και Περιβάλλοντος ISO9001:2008 και ISO14001:2004 αντίστοιχα.

Μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής προσφοράς της, η ΑΗΚ συνέχισε και το 2014 τη στήριξη της προς τον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο Κύπρου μαζί με τον οποίο διοργάνωσαν για 13η συνεχή χρονιά τη Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση «Δώσε Φως σε Μια Ζωή». Παράλληλα για 11η συνεχόμενη χρονιά στήριξε τους μαθητές και τα σχολεία στο κατεχόμενο Ριζοκάρπασο. Επεκτείνοντας την κοινωνική της προσφορά η ΑΗΚ στήριξε και το 2014 φιλανθρωπικούς οργανισμούς και πολιτιστικούς συνδέσμους στο αξιόλογο έργο που επιτελούν.

Το μήνυμα αυτό είναι και το τελευταίο μου ως Γενικός Διευθυντής της ΑΗΚ, αφού η πενταετής σύμβαση μου λήγει το Καλοκαίρι του 2015. Μετά από 35 χρόνια αποχωρώ από την ΑΗΚ γεμάτος εμπειρίες και όμορφα συναισθήματα. Συνεργάστηκα με εκατοντάδες συναδέλφους, με εξωτερικούς συμβούλους, με Προέδρους και Μέλη Διοικητικών Συμβουλίων της ΑΗΚ, με Λειτουργούς Υπουργείων, με Υπουργούς καθώς και με Προέδρους της Δημοκρατίας. Όλα αυτά τα χρόνια, μια ολόκληρη ζωή, έδωσα τον καλύτερο μου εαυτό για την ΑΗΚ και κάθε μου ενέργεια είχε ως σκοπό το καλώς νοούμενο συμφέρον του Οργανισμού αλλά και του τόπου γενικότερα.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να εκφράσω και πάλι τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλο ανεξάντητα το Προσωπικό της ΑΗΚ για την άσπρη συνεργασία που είχαμε όλα αυτά τα χρόνια καθώς και τη στήριξη που μου παρείχε καθημερινά στην περάτωση της εργασίας μας που πάντοτε είχε μοναδικό της σκοπό την αρτιότερη εξυπηρέτηση των πελατών μας. Ξεχωριστές ευχαριστίες εκφράζω σε όλους τους συνεργάτες μου και ειδικά στον Πρόεδρο, την Αντιπρόεδρο και τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ και στους Εκτελεστικούς Διευθυντές των Επιχειρησιακών και Επιπελικών Μονάδων για την αгаσθή συνεργασία μας.

Εκφράζω επίσης τις ευχαριστίες μου και σε όλες τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις της ΑΗΚ για την άριστη συνεργασία που είχαμε. Είμαι σίγουρος πως η σύμπνοια και η ενότητα σε συνδυασμό με το φιλότιμο και το ήθος του κόσμου της ΑΗΚ θα φέρουν στο τέλος το θετικό αποτέλεσμα, που προσδοκούμε όλη η οικογένεια της ΑΗΚ, τόσο για τον Οργανισμό μας όσο και για τον τόπο γενικότερα.

Δρ. Στέλιος Στυλιανού
Γενικός Διευθυντής

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ
ΜΟΝΑΔΕΣ,
ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Επιχειρησιακή Μονάδα Παραγωγής

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κατά το 2014 συνεχίστηκε η υλοποίηση των λειτουργικών προγραμμάτων της ΑΗΚ που διελάμβαναν την αξιοποίηση και συντήρηση των Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών Βασιλικού, Δεκέλειας και Μονής.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

Ο Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού, με εγκατεστημένη ισχύ 868 MW (3 x 130 MW Ατμοστρόβιλοι Αρ. 1, 2 και 3, 2 x 220 MW Μονάδες Συνδυασμένου Κύκλου Αρ. 4 και 5 και 38 MW Αεριοστρόβιλος), παρήγαγε κατά το 2014 το 62,40% (2 504 269 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παρήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ, ενώ κατά την ίδια περίοδο, εξήγαγε το 62,35% (2 374 398 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που εξήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης των Ατμοστροβίλων Αρ. 1-3 για μονάδες παραγωγής ανήλθε στο 37,99%, της Μονάδας Αεριοστροβίλου Συνδυασμένου Κύκλου (ΜΑΣΚ) Αρ. 4 ανήλθε στο 47,85% και της ΜΑΣΚ Αρ. 5 σε 49,03%.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης των Ατμοστροβίλων Αρ. 1-3 για μονάδες εξαγωγής ανήλθε στο 35,82%, της Μονάδας Αεριοστροβίλου Συνδυασμένου Κύκλου (ΜΑΣΚ) Αρ. 4 ανήλθε στο 46,39% και της ΜΑΣΚ Αρ. 5 σε 46,73%.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΕΚΕΛΕΙΑΣ

Ο Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Δεκέλειας, με εγκατεστημένη ισχύ 460 MW (6 x 60 MW Ατμοστρόβιλοι και 100 MW Μονάδες Εσωτερικής Καύσης), παρήγαγε κατά το 2014 το 37,36% (1 499 652 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παρήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ, ενώ κατά την ίδια περίοδο εξήγαγε το 37,43% (1 425 557 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που εξήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης των Ατμοστροβίλων για μονάδες παραγωγής ανήλθε στο 29,13% και ο αντίστοιχος θερμικός βαθμός απόδοσης των Μονάδων Εσωτερικής Καύσης ανήλθε στο 41,56%.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης των Ατμοστροβίλων για μονάδες εξαγωγής ανήλθε στο 27,33% και ο αντίστοιχος θερμικός βαθμός απόδοσης των Μονάδων Εσωτερικής Καύσης ανήλθε στο 40,61%.

Επιχειρησιακή Μονάδα Παραγωγής

ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΟΝΗΣ

Η εγκατεστημένη ισχύς του Σταθμού είναι 150 MW (4 x 37,5 MW). Σημειώνεται ότι από τις 14 Οκτωβρίου 2013, οι Μονάδες Αρ. 3, 4, 5 και 6 έχουν αποσυρθεί από την εγκατεστημένη ισχύ των θερμικών μονάδων η οποία τώρα έχει μειωθεί στα 0 MW. Οι τέσσερις Αεριοστρόβιλοι (37,5 MW έκαστος) παραμένουν σε λειτουργία.

Ο Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Μονής παρήγαγε κατά το 2014 το 0,24% (9 483 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παρήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ, ενώ κατά την ίδια περίοδο εξήγαγε το 0,22% (8 482 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που εξήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης των Αεριοστροβίλων για μονάδες παραγωγής ανήλθε στο 23,23%, ενώ ο αντίστοιχος θερμικός βαθμός απόδοσης των Αεριοστροβίλων για μονάδες εξαγωγής ανήλθε στο 20,78%.

ΠΕΡΙΒΑΛΜΟΝΤΙΚΑ

Οι μετρήσεις για την ποιότητα του αέρα γύρω από τους Σταθμούς Βασιλικού και Δεκέλειας γίνονται με δύο ειδικά εξοπλισμένες κινητές μονάδες για κάθε Σταθμό. Οι μονάδες είναι εξοπλισμένες με όργανα για μετρήσεις των συγκεντρώσεων σε επίπεδο εδάφους. Τα όργανα αυτά είναι για τη μέτρηση της σκόνης, των οξειδίων του αζώτου (NO_x), του διοξειδίου του θείου (SO₂), του μονοξειδίου του άνθρακα (CO) και του όζοντος (O₃). Επίσης περιλαμβάνεται εξοπλισμός για μετρήσεις μετεωρολογικών δεδομένων όπως είναι η ταχύτητα του ανέμου, η διεύθυνση του ανέμου, η θερμοκρασία και η σχετική υγρασία.

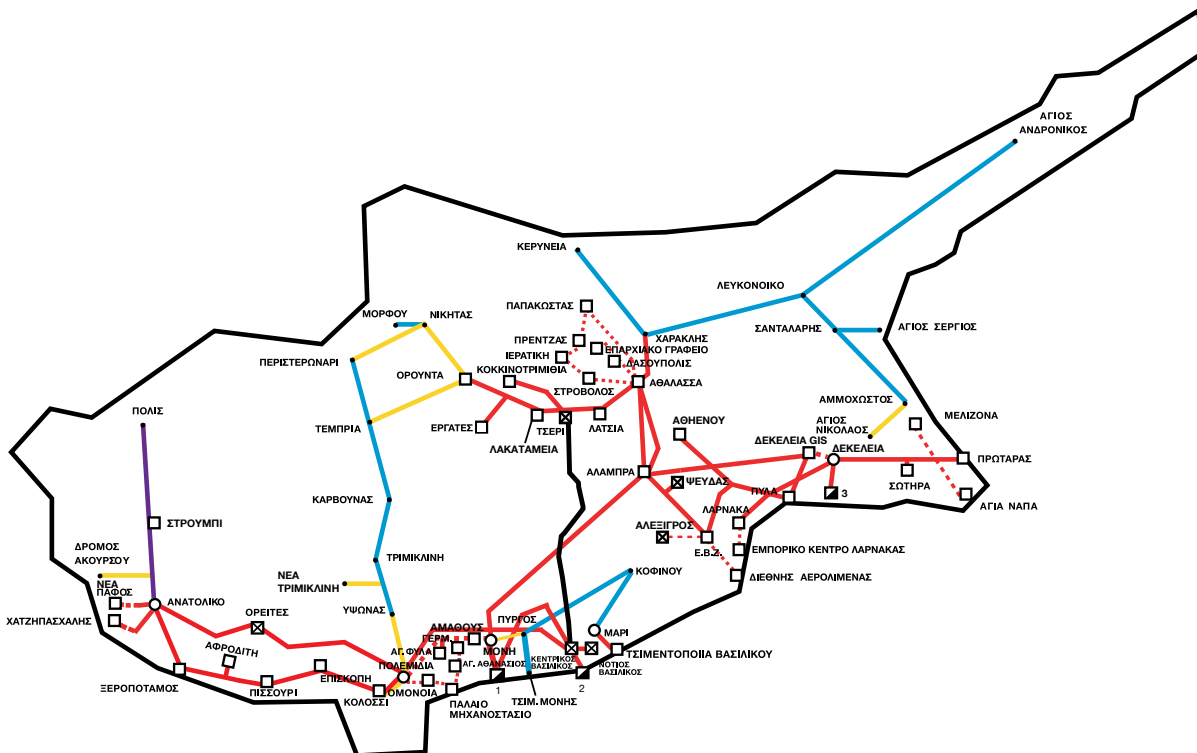
ΜΕΛΕΤΕΣ

Η Επιχειρησιακή Μονάδα Παραγωγής ασχολήθηκε κατά το 2014, με διάφορα θέματα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις επιπτώσεις που αυτά έχουν πάνω στην Αρχή και ειδικότερα σε θέματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Υποβλήθηκε προς το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος πιστοποιημένη μελέτη με υπολογισμούς των εκπομπών του Διοξειδίου του Άνθρακα για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2013 σύμφωνα με την πρόνοια του σχετικού Νόμου για τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας.

Ολοκληρώθηκε επίσης η μελέτη εκτίμησης των επιπτώσεων της κατεδάφισης του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Μονής.

- ☑ Ηλεκτροπαραγωγοί Σταθμοί
  - Υποσταθμοί 132/66/11kV
  - Υποσταθμοί 132/11kV
  - ⊠ Υποσταθμοί 132kV
  - Υποσταθμοί 66/11kV
  - Εναέριας Γραμμής 132kV σε τάση 132/66kV
  - Εναέριας Γραμμής 132kV
  - ⋯ Υπόγεια Καλώδια 132kV
  - Εναέριας Γραμμής 132kV σε τάση 66kV
  - ⋯ Υπόγεια Καλώδια 132kV σε τάση 66kV
  - Εναέριας Γραμμής 66kV
  - ⋯ Υπόγεια Καλώδια 66kV
  - Εναέριας Γραμμής 220kV σε τάση 132kV
- 1 Η/Σ ΜΟΝΗΣ
  - 2 Η/Σ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ
  - 3 Η/Σ ΔΕΚΕΛΕΙΑΣ

Επιχειρησιακή Μονάδα Παραγωγής

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Ηλεκτρική ενέργεια

Κατά το 2014 το σύνολο της παραγωγής από τους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ ήταν 4 013 404 MWh, έναντι 3 941 626 MWh το 2013, παρουσίασε δηλαδή αύξηση περίπου 1,82% σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο.

Το Σχεδιάγραμμα 2 (σελίδα 22) δείχνει το σύνολο των κιλοβατώραν που παράχθηκαν από το 2007 ως το 2014. Στο ίδιο σχεδιάγραμμα φαίνεται επίσης, η προβλεπόμενη παραγωγή κάθε χρόνου, για την περίοδο 2015 μέχρι το 2022.

Απώλειες στο σύστημα Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής

Οι ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια μέσα στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς ήταν 5,11% της συνολικής παραγωγής έναντι 4,33% του περασμένου χρόνου.

Το Σχεδιάγραμμα 3 (σελίδα 22) δείχνει την παραγωγή ηλεκτρισμού και την κατανομή των πωλήσεων ηλεκτρικής ενέργειας στις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών.

Κατανάλωση καυσίμων

Η ολική κατανάλωση καυσίμων τύπου μαζούτ στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς ήταν 793 319 μετρικοί τόνοι σε σύγκριση με 649 317 μετρικούς τόνους που καταναλώθηκαν τον προηγούμενο χρόνο, παρουσιάζοντας αύξηση 22,18% περίπου.

Η ολική κατανάλωση ακάθαρτου πετρελαίου (ντίζελ) στους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς ήταν 123 584 μετρικοί τόνοι σε σύγκριση με 235 752 μετρικούς τόνους που καταναλώθηκαν το 2013, παρουσιάζοντας μείωση 47,58% περίπου.

Η μέση θερμική αξία των καυσίμων που χρησιμοποιήθηκαν κατά το 2014 ήταν 42 563 kJ/kg, σε σύγκριση με 42 751 kJ/kg το 2013.

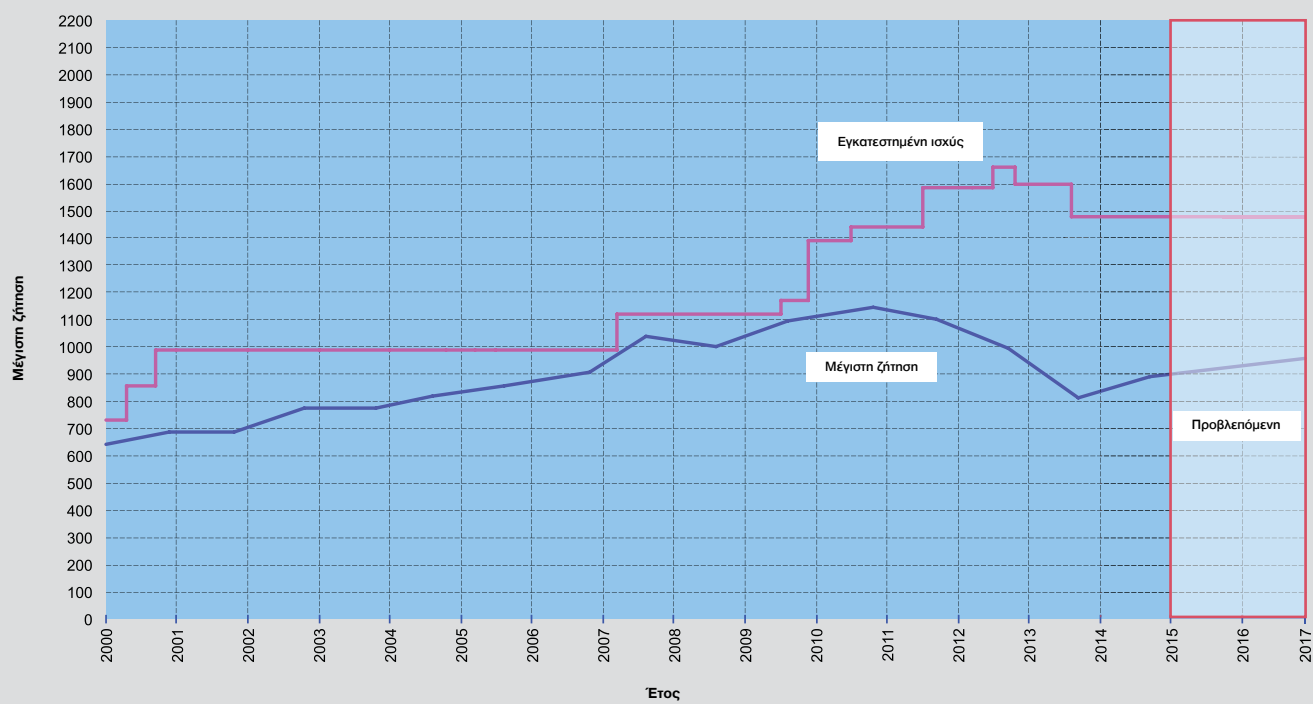
Βαθμός Απόδοσης των Σταθμών

Ο μέσος βαθμός απόδοσης κατά το 2014, με βάση την ολική παραγωγή και από τους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς ήταν 37,02% σε σύγκριση με 37,50% το 2013. Η απαιτούμενη μέση θερμότητα ανά παραγόμενη κιλοβατώρα ήταν 10 247 kJ/kWh, σε σύγκριση με 10 034 kJ/kWh το 2013.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Τέθηκε σε εμπορική λειτουργία στις 26 Ιουνίου 2014 το Φωτοβολταϊκό Πάρκο Τσερίου, ονομαστικής ισχύος 3MW και ονομαστικής παραγωγής 4 800 MWh.

Σχεδ. 1

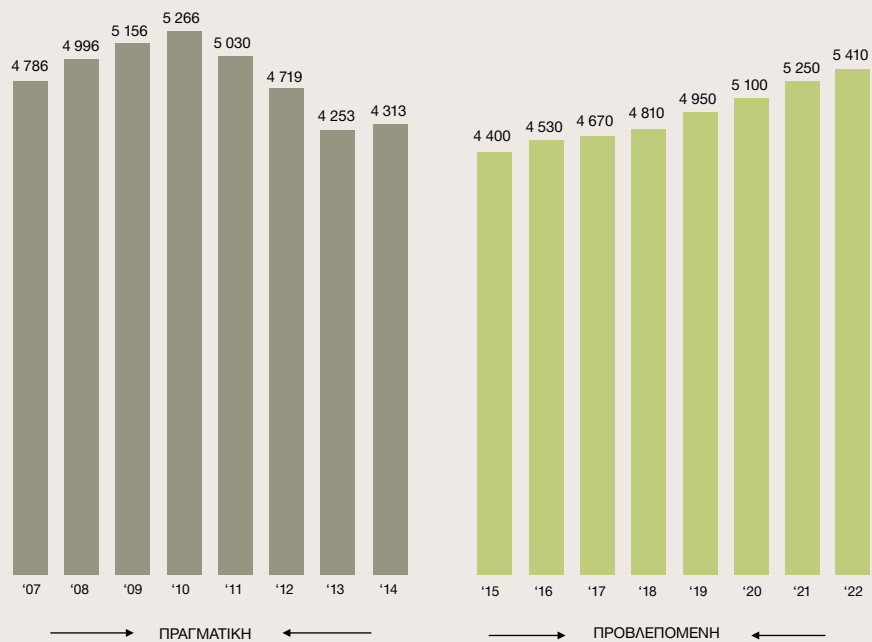

Επιχειρησιακή Μονάδα Παραγωγής

Σχεδ.2

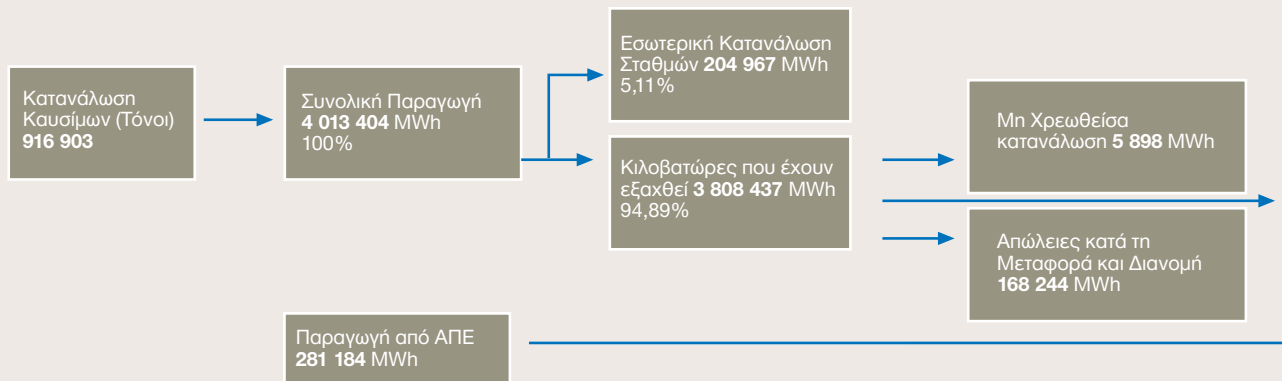
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Εκατομμύρια kWh)

Σημ: Από το 2009 στη συνολική παραγωγή συστήματος περιλαμβάνεται και η παραγωγή από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

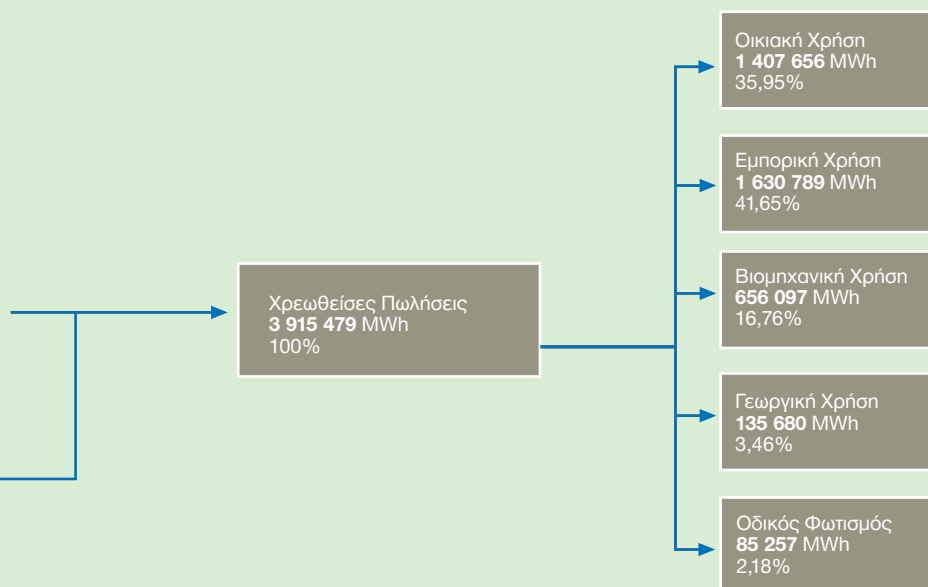

Σχεδ. 3

Παραγωγή ηλεκτρισμού και πωλήσεις 2014

Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων

Η Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων (ΕΜΔ) έχει υπό την ευθύνη της την ανάπτυξη, και κατασκευή, συντήρηση, λειτουργία και διαχείριση του Εθνικού Ηλεκτρικού Δικτύου Διανομής και την κατασκευή και συντήρηση του Δικτύου Μεταφοράς. Συμμετέχει επίσης σε συνεργασία με τον ΔΣΜΚ στην ανάπτυξη και συντήρηση και διαχείριση του Δικτύου Μεταφοράς.

Στη Μονάδα Δικτύων είναι ενταγμένες η Διεύθυνση Μεταφοράς, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής, ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, οι τέσσερις Περιφερειακές Διευθύνσεις της ΑΗΚ καθώς επίσης και οι Τομείς Ηλεκτρονικής & Επικοινωνιών, Δομικών Έργων και Γεωγραφικού Διαχειριστικού Συστήματος Δεδομένων Δικτύου.

ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Το Δίκτυο Μεταφοράς αποτελεί τη σπονδυλική στήλη του Συστήματος της ΑΗΚ, διασυνδέοντας τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς με τα κέντρα φορτίου.

Τα εκτελούμενα αναπτυξιακά έργα καλύπτουν τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια, ενώ αυξάνουν επίσης την αξιοπιστία του Συστήματος Μεταφοράς.

Στην περίοδο που επισκοπείται, η εγκατεστημένη ισχύς των Υποσταθμών Μεταφοράς αυξήθηκε κατά 68.5 MVA.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Κατά τη διάρκεια του 2014, διεκπεραιώθηκαν οι ακόλουθες εργασίες ανάπτυξης και αναβάθμισης του Δικτύου Μεταφοράς:

Νέοι Υποσταθμοί

Υποσταθμός «Νέα Τριμίκλινη» 66/22-11kV

Η ενεργοποίηση του Υποσταθμού ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2014 και μέχρι το τέλος του χρόνου ολοκληρώθηκε και η μεταφορά όλων των φορτίων από τον παλιό Υποσταθμό Τριμίκλινης.

Αναβαθμίσεις/Αποξηλώσεις υφιστάμενων Υποσταθμών

Υποσταθμός «Αθαλάσσα» 132/11kV

Στον Υποσταθμό, τον Απρίλιο 2014, ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση επαγωγέα Υψηλής Τάσης συνολικής ισχύος 75 MVA, που έχει τροφοδοτηθεί από την ήδη εγκατεστημένη συστοιχία διακοπών 132kV.

Υποσταθμός «Αθαλάσσα» 66kV

Μετά την αποξήλωση της γραμμής υψηλής τάσης 66 kV «Αθαλάσσα-Τρούλλοι- Δεκέλεια» και του Υποσταθμού «Τρούλλοι 66kV» (Φεβ. 2014), αποξηλώθηκε ο Υποσταθμός τον Οκτώβριο 2014.

Υποσταθμός «Γερμασόγεια» 132/11kV

Στον Υποσταθμό αυτό, τον Απρίλιο 2014 ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση επαγωγέα Υψηλής Τάσης συνολικής ισχύος 75 MVA, που έχει τροφοδοτηθεί από την ήδη εγκατεστημένη συστοιχία διακοπών 132kV.

Υποσταθμός «Τρούλλοι» 66/11kV

Μετά την ενεργοποίηση του Υποσταθμού «Αθηνίου 132/11kV» τον Οκτώβριο 2013, αποξηλώθηκε ο Υποσταθμός «Τρούλλοι 66/11kV» τον Φεβρουάριο 2014.

Υποσταθμός «Πύλα» 132/22-11kV

Τον Φεβρουάριο 2014 ολοκληρώθηκε η αναβάθμιση του Υποσταθμού σε 2x40MVA 132/22-11kV ανοικτού τύπου GIS με την εγκατάσταση και ενεργοποίηση και 2ου μετασχηματιστή ισχύος 40MVA.

Υποσταθμός «Λατσία» 132/11kV

Τον Ιούνιο 2014 ολοκληρώθηκε η αναβάθμιση του Υποσταθμού από 2x31,5MVA σε 2x40MVA. Μέσα στο 2014 αποξηλώθηκε ο Μετασχηματιστής T1 ισχύος 31,5MVA και αντικαταστάθηκε με νέο μετασχηματιστή ισχύος 40MVA ο οποίος ενεργοποιήθηκε τον Ιούνιο 2014.

Εναέριες Γραμμές/Υπόγεια Καλώδια Μεταφοράς

Εναέρια Γραμμή 132kV «Ψωνας-Τριμίκλινη»

Το ενδιάμεσο τμήμα της γραμμής στην περιοχή Λάνιας παραμένει σε στασιμότητα.

Αποξήλωση Γραμμής Μεταφοράς 66kV «Αθαλάσσα – Τρούλλοι – Δεκέλεια»

Μετά την ενεργοποίηση του νέου Υποσταθμού 132kV «Αθηνίου», ολοκληρώθηκε η αποξήλωση της αντίστοιχης παλαιάς γραμμής μεταφοράς, μονού κυκλώματος 66kV «Αθαλάσσα – Τρούλλοι – Δεκέλεια», μήκους 27 km περίπου.

Υπογειοποίηση της διασύνδεσης «Αθαλάσσα-Λατσία»

Η ΑΗΚ βρίσκεται στο στάδιο αξιολόγησης προσφορών για την υπογειοποίηση της διασύνδεσης «Αθαλάσσα-Λατσία».

Άλλα Έργα

Αντιστάθμιση Άεργου Ισχύος στο Σύστημα Μεταφοράς

- Εγκατάσταση και ενεργοποίηση επαγωγέων 64MVA 22 kV στον Υποσταθμό «Μονή».
- Εγκατάσταση και ενεργοποίηση μεταβλητών επαγωγέων 2x75MVA 132kV στους Υποσταθμούς «Αθαλάσσας» και «Γερμασόγεια».
- Προετοιμασία έκδοσης Διαγωνισμού για αγορά μεταβλητών επαγωγέων 2x50MVA 132kV οι οποίοι θα εγκατασταθούν στους Υποσταθμούς «Τσέρι» και «Αλάμπρα» και η ενεργοποίησή τους υπολογίζεται το καλοκαίρι του 2016.

Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων

ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Κατά τη διάρκεια του 2014 ετοιμάστηκαν οι πιο κάτω μελέτες σε συνεργασία με το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ):

Περιοχή Λευκωσίας

Στην πόλη και περιοχή της Λευκωσίας έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί οι ακόλουθες μελέτες:

- Υπογειοποίηση μέρους της Εναέριας Γραμμής που διασυνδέει τους Υποσταθμούς «Αθαλάσσα – Λατσιά – Τσέρι».
- Αναθεώρηση Μελέτης Τερματισμού Καλωδίων στον Υποσταθμό Μεταφοράς «Λατσιά» 132kV.

Στην πόλη και περιοχή της Λευκωσίας προγραμματίζονται οι ακόλουθες μελέτες:

- Νέα Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς «Κοφίνου – Αλάμπρα» (Rubus Twin).

Περιοχή Λεμεσού

Στην πόλη και περιοχή της Λεμεσού προγραμματίζονται οι ακόλουθες μελέτες:

- Νέα Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς «Βασιλικός – Μονή» (Rubus Twin).
- Εγκατάσταση Δεύτερου Κυκλώματος στη Διασύνδεση «Ορούντα – Τεμπριά».

Περιοχή Αμμοχώστου-Λάρνακας

Στην πόλη και περιοχή της Αμμοχώστου και της Λάρνακας προγραμματίζονται οι ακόλουθες μελέτες:

- Νέα Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς «Βασιλικός – Μαρί – Κοφίνου» (Rubus Twin).
- Νέα Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς «Κοφίνου-Αλάμπρα» (Rubus Twin).
- Αναβάθμιση Υποσταθμού Μεταφοράς «Μαρί» σε 132kV GIS.

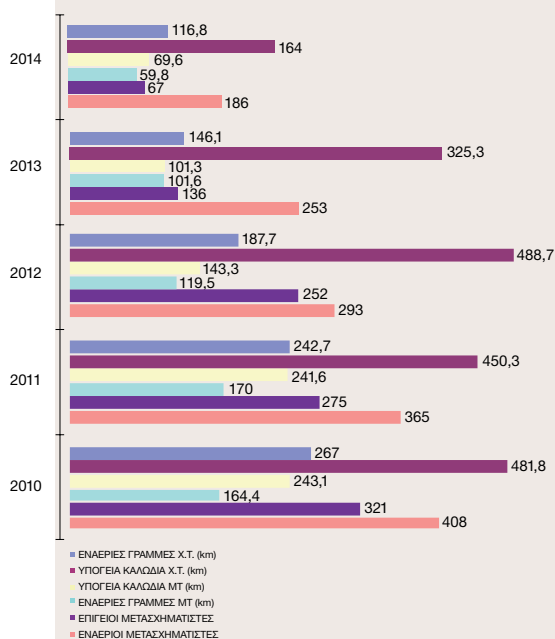
Περιοχή Πάφου

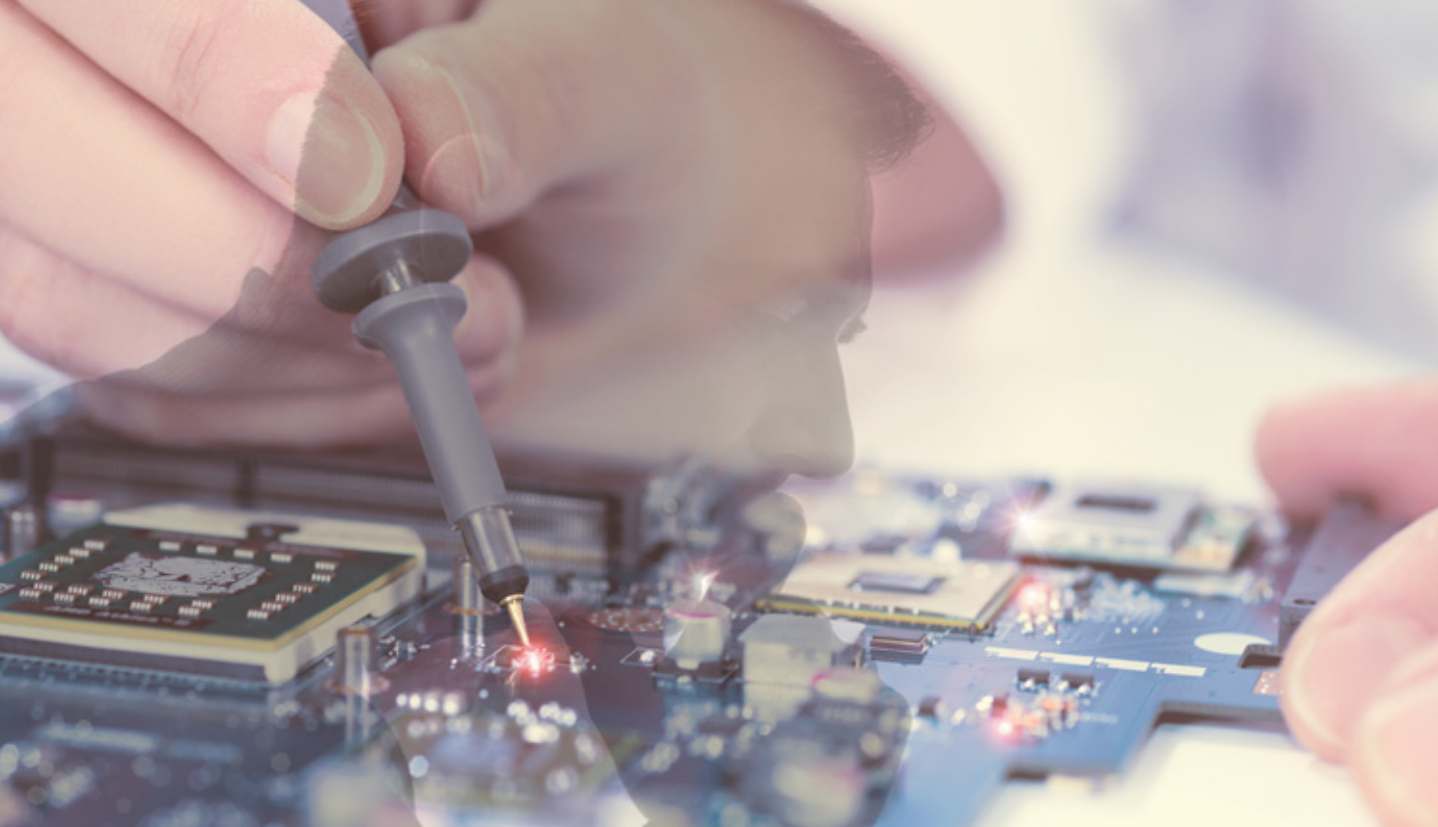
Στην πόλη και περιοχή της Πάφου προγραμματίζονται οι ακόλουθες μελέτες:

- Μετακίνηση Διαζυγικού μετασχηματιστή από Υποσταθμό «Ανατολικό» στον Υποσταθμό «Ακουρός» (Rubus Twin).

Σχεδ. 4

ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ

Άλλες μελέτες:

Έχουν ολοκληρωθεί επίσης οι ακόλουθες μελέτες:

- Δεκαετές πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2015-2024.
- Μελέτη Εγκατάστασης Επαγωγένων για την Αντιστάθμιση της Πλεονάζουσας Ισχύος στο Σύστημα Ηλεκτρικής Ενέργειας της Κύπρου.

Προγραμματίζονται επίσης οι ακόλουθες μελέτες:

- Δεκαετές πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2016-2025.
- Συνεχής Μοντελοποίηση Συστήματος Μεταφοράς και Εξοπλισμού και Ανάλυση Συστήματος.
- Μελέτη εξέτασης της Αξιοπιστίας του Συστήματος Μεταφοράς για το καλοκαίρι του 2014.

Όλες οι μελέτες του Δικτύου Μεταφοράς γίνονται σε συνεργασία με το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) που είναι άμεσα υπεύθυνος για τη λειτουργία και την ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφοράς.

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Μέσα στα πλαίσια εφαρμογής Περιβάλλοντος Διαχείρισης Έργων σε όλο το φάσμα εργασιών των Δικτύων, έγινε προγραμματισμός, παρακολούθηση και διαχείριση όλων των εργασιών συντήρησης του Δικτύου Μεταφοράς, ως ένα ενιαίο μεγάλο ετήσιο έργο των Δικτύων. Το ποσοστό υλοποίησης ανήλθε στο 71%.

Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων

ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Το Δίκτυο Διανομής αποτελεί το συνδεδετικό κρίκο του Δικτύου Μεταφοράς της ΑΗΚ και των καταναλωτών.

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΕΡΓΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Τεχνικές Προδιαγραφές

Αρμοδιότητα της Επιχειρησιακής Μονάδας Δικτύων είναι και η συγγραφή Τεχνικών Προδιαγραφών για όλο τον εξοπλισμό και τα υλικά του Δικτύου Διανομής, η αξιολόγηση διαγωνισμών για την προμήθεια των υλικών αυτών και η διαχείριση των συμβολαίων και των υλικών σε όλο τον κύκλο της ζωής τους. Επίσης ο Τομέας προδιαγραφών ετοιμάζει τους κώδικες πρακτικής κατασκευής του δικτύου διανομής και τις προδιαγραφές συμβολαίων για εξασφάλιση Εργολάβων κατασκευαστικών εργασιών.

Οι Τεχνικές Προδιαγραφές αναθεωρούνται συνεχώς λόγω αλλαγών στα Διεθνή Πρότυπα ή λόγω βελτιώσεων στην τεχνολογία ή αλλαγών στη χρήση των υλικών. Υπάρχουν συνολικά 271 εγκεκριμένες Τεχνικές Προδιαγραφές που αφορούν 1 731 υλικά. Το 2014 έχουν δημιουργηθεί δύο νέες Τεχνικές Προδιαγραφές ενώ οχτώ Τεχνικές Προδιαγραφές έχουν αναθεωρηθεί.

Το 2014 το τμήμα Διανομής της Μονάδας συμμετείχε σε 29 αξιολογήσεις διεθνών Διαγωνισμών και σε 10 αξιολογήσεις τοπικών διαγωνισμών. Παράλληλα, είχε την ευθύνη για την τεχνική διαχείριση 74 συμβολαίων προμήθειας υλικών και παροχής υπηρεσιών.

Έργα Ανάπτυξης Δικτύου Διανομής

Τα έργα ανάπτυξης του Δικτύου Διανομής διενεργούνται και παρακολουθούνται από τα αρμόδια τμήματα των Περιφερειών.

Τα δαπανθέντα ποσά των κατασκευαστικών εργασιών για την επέκταση και ανάπτυξη του Συστήματος Διανομής ανήλθαν κατά το 2014 σε 12,6 εκατομμύρια ευρώ σε σύγκριση με 34 εκατομμύρια ευρώ το 2013.

Συντήρηση Δικτύου Διανομής

Μέσα στα πλαίσια εφαρμογής Περιβάλλοντος Διαχείρισης Έργων σε όλο το φάσμα εργασιών των Δικτύων, έγινε προγραμματισμός, παρακολούθηση και διαχείριση όλων των εργασιών συντήρησης του δικτύου διανομής, ως ένα ενιαίο μεγάλο ετήσιο έργο των Δικτύων. Το ποσοστό υλοποίησης ανήλθε στο 81%.

Εισαγωγή Εναέριων Συνεστραμμένων Καλωδίων (ABC) στο Δίκτυο Χαμηλής Τάσης

Η Αρχή Ηλεκτρισμού άρχισε να εγκαθιστά στο εναέριο Δίκτυο Χαμηλής Τάσης εναέρια συνεστραμμένα καλώδια σε επεκτάσεις του δικτύου, νέους διαχωρισμούς οικοπέδων κ.λπ. αντί των παραδοσιακών γυμνών ή μονωμένων αγωγών. Στόχος της εισαγωγής της τεχνολογίας αυτής είναι η αύξηση της αξιοπιστίας του δικτύου και η εξελικτική μείωση της ανάγκης συντήρησης του εναερίου δικτύου.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Η Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων είναι με βάση την πρόσφατη αναθεώρηση της Κυπριακής Νομοθεσίας ο Ιδιοκτήτης του Δικτύου Μεταφοράς και ο Ιδιοκτήτης/Διαχειριστής του Δικτύου Διανομής. Οι ιδιαίτερες ευθύνες, δικαιώματα και υποχρεώσεις που αφορούν τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) και που απορρέουν από την Κυπριακή Νομοθεσία δημιουργούν ιδιαίτερες ανάγκες για βέλτιστη, αυστηρή και αποτελεσματική εφαρμογή τους προς όφελος των καταναλωτών και της οικονομίας. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της Μονάδας είναι ότι ασχολείται με το εκ φύσεως μονοπωλιακό μέρος της εργασίας της ΑΗΚ που δημιουργούν την ανάγκη για ελεγχόμενη ρύθμιση για να επιτυγχάνονται οι στόχοι που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Κυπριακό Κράτος.

Η Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων διαχρονικά στοχεύει στις βέλτιστες τεχνολογικές λύσεις που θα προσφέρουν την πιο αξιόπιστη παροχή ηλεκτρισμού στο χαμηλότερο κόστος. Ειδικότερα τώρα με τη διείσδυση της διεσπαρμένης παραγωγής και την ανάπτυξη της δυνατότητας αμφίδρομης επικοινωνίας των καταναλωτών με τα σημεία ελέγχου του δικτύου μέσω σύγχρονης και αξιόπιστης τηλεπικοινωνιακής υποδομής, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για μετεξέλιξη του δικτύου σε έξυπνο δίκτυο με όλα τα οφέλη που προσφέρει.

Είναι ξεκάθαρο από τα πιο πάνω ότι έργο του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής είναι η ανάπτυξη στα νέα δεδομένα και η αποδοτική λειτουργία του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο και η διασφάλιση της διαφανούς και αμερόληπτης πρόσβασης στο δίκτυο, των καταναλωτών και γενικότερα όλων των χρηστών του δικτύου. Στοχεύει στην αξιόπιστη τροφοδοσία των καταναλωτών, στην ποιότητα της τάσης του ρεύματος, στη διαρκή βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης αλλά και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού όσον αφορά το δίκτυο Διανομής.

Με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας που είναι σε ισχύ οι εργασίες που εκτελούνται από τον ΔΣΔ αφορούν:

1. Την ικανοποίηση αιτημάτων των χρηστών:

- Νέες Συνδέσεις Καταναλωτών και Παραγωγών.
- Τροποποίηση Παλαιών Παροχών (Επαύξηση Ισχύος υφιστάμενων Συνδέσεων).
- Μετακινήσεις Δικτύου.

2. Την Ανάπτυξη του Δικτύου:

- Ενισχύσεις, βελτιώσεις και εκσυγχρονισμός του Δικτύου.
- Κατασκευή Κέντρων Διανομής και το αναγκαίο δίκτυο διασύνδεσης.

3. Τις εργασίες Λειτουργίας και Εκμετάλλευσης του Δικτύου Διανομής:

- Λειτουργία του Δικτύου Διανομής.
- Εξυπηρέτηση των χρηστών δικτύου.
- Προσφορά επικουρικών υπηρεσιών.
- Καταμέτρηση των καταναλώσεων με τη χρήση προχωρημένου δικτύου έξυπνων μετρητών (η ανάπτυξη του είναι σε εξέλιξη).
- Υποστήριξη του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου στη λειτουργία του Συστήματος δίδοντας όλα τα αναγκαία στοιχεία για τη λειτουργία του διασυνδεδεμένου ηλεκτρικού συστήματος στη χώρα μας.

Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων

4. Την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού στο επίπεδο της Διανομής

- Την διαχείριση των πληροφοριών που διακινούνται στο διασυνδεδεμένο δίκτυο Διανομής με την εφαρμογή αρχιτεκτονικής έξυπνων δικτύων και έξυπνων μετρητών, προς όφελος όλων που συμμετέχουν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- Την εξυπηρέτηση της διεσπαρμένης παραγωγής με συστήματα συμψηφισμού μέτρησης, την πρόβλεψη της ζήτησης, τη λειτουργία εικονικών σταθμών κ.λπ.
- Την εξυπηρέτηση των καταναλωτών μέσα από συστήματα διαχείρισης της ζήτησης για βέλτιστη αξιοποίηση της υποδομής της Διανομής προς ικανοποίηση όλων των αναγκών των καταναλωτών με τον πιο οικονομικό τρόπο.
- Την προσφορά των αναγκαίων επικουρικών υπηρεσιών για αποτελεσματική λειτουργία όλων των ενεργών στοιχείων που είναι συνδεδεμένα στο δίκτυο Διανομής.

Στα πλαίσια του ρόλου ως Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, η Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων κατά την υπό επισκόπηση περίοδο, μεταξύ άλλων:

- Διαχειρίστηκε τη διείσδυση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων συμψηφισμού (net metering), μετά από σχετική απόφαση της ΡΑΕΚ.
- Ανάλαβε τη διαχείριση της πρότασης GREEN+ που υποβλήθηκε από το Κυπριακό Κράτος και εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσα από το πρόγραμμα NER 300. Αποτελεί μια μεγαλεπήβολη πρόταση, που αν υλοποιηθεί ως έργο, θα αποτελέσει μια πρωτοπόρα εφαρμογή έξυπνων δικτύων και διάσπαρτης παραγωγής σε ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές, κυρίως στην περιοχή Τροόδους.
- Προώθησε την Πιλοτική εφαρμογή έξυπνων μετρητών σε 3.000 καταναλωτές. Συγκεκριμένα είναι υπό αξιολόγηση σχετικός διαγωνισμός, μέσω του οποίου αναμένεται ότι θα εγκατασταθεί μέσα στο 2015, σύστημα αυτόματης διαχείρισης έξυπνων μετρητών με ευρείες λειτουργίες
- Εγκατέστησε σημεία φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων, με στόχο την ενίσχυση της διείσδυσης της ηλεκτροκίνησης στη χώρα μας. Για την υλοποίηση του έργου έχουν επιλεγεί 18 σημεία φόρτισης σε συνεργασία με Δήμους και Κοινότητες. Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο εγκαταστάθηκαν 15 φορτιστές. Επίσης εγκαταστάθηκε και τέθηκε σε λειτουργία ολόκληρο το σύστημα ελέγχου και παρακολούθησης των φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων. Το 2014 δημιουργήθηκε επίσης από την ΑΗΚ η Υπηρεσία E-Charge με σκοπό να παρέχει υπηρεσίες φόρτισης στους ιδιοκτήτες ηλεκτρικών οχημάτων σε Παγκύπρια βάση.
- Συμμετείχε στο ερευνητικό έργο LIFE+ SmartPV, που σκοπεύει να βελτιστοποιήσει το σύστημα συμψηφισμού παραγωγής-κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (net-metering) για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders). Στόχος είναι η καλύτερη -από άποψη κόστους και απόδοσης- αξιοποίηση της φωτοβολταϊκής τεχνολογίας και η μεγαλύτερη διείσδυση της στο εθνικό ηλεκτρικό δίκτυο.

SCADA/DMS (Distribution Management System)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ το 2014, αποφάσισε την έκδοση Διαγωνισμού για πρόσληψη Συμβούλων με σκοπό το σχεδιασμό και εκπόνηση ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας για υλοποίηση ολοκληρωμένου συστήματος SCADA/DMS (Distribution Management System). Το Έργο θα περιλαμβάνει τόσο τον απαραίτητο εξοπλισμό και λογισμικά, όσο και την εγκαθίδρυση του Εθνικού Κέντρου Έλεγχου Διανομής (ΚΕΔ) τα οποία θα προσφέρουν στην Αρχή, ως Διαχειριστής του Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ), τα αναγκαία εργαλεία για την ολοκληρωμένη διαχείριση του δικτύου Διανομής, τόσο για τις καθημερινές εργασίες όσο και σε περιπτώσεις βλαβών.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Οι μελέτες ανάπτυξης του Δικτύου Διανομής διενεργούνται και παρακολουθούνται από τα αρμόδια τμήματα των Περιφερειών.

Για σκοπούς επέκτασης και ανάπτυξης του συστήματος Διανομής συμπληρώθηκαν μέσα στο 2014 από τα Τμήματα Μελετών των Περιφερειών 4 201 μελέτες σε σύγκριση με 3 504 το 2013.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Όλες οι δραστηριότητες των Περιφερειών, πλην την Προμήθειας, υπάγονται στην Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων και σκοπό έχουν την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με τις εργασίες της ΑΗΚ. Η επιδίωξη των Περιφερειών είναι η όσο το δυνατό καλύτερη προσφορά υπηρεσιών στους πελάτες με απώτερο στόχο την αδιάλειπτη και αξιόπιστη ποιοτική παροχή ηλεκτρικού ρεύματος.

Για καλύτερη και ποιοτικότερη εξυπηρέτηση των πελατών, οι Περιφέρειες είναι πιστοποιημένες στο Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO9001 και είναι δεσμευμένες έναντι της ΠΑΕΚ, να τηρούν Χάρτη του Πελάτη με εγγυημένες υπηρεσίες.

Οι Περιφέρειες της ΑΗΚ είναι οι πιο κάτω:

- Περιφέρεια Λευκωσίας – Κερύνειας – Μόρφου
- Περιφέρεια Λεμεσού
- Περιφέρεια Αμμοχώστου – Λάρνακας
- Περιφέρεια Πάφου

Οι Περιφέρειες είναι οργανωμένες στα ακόλουθα Τμήματα:

- Μελέτες & Προγραμματισμός
- Κατασκευές & Συντήρηση
- Προμήθεια (υπάγεται στη δραστηριότητα της Προμήθειας και είναι υπόλογη στο Διευθυντή Προμήθειας)

Τμήμα Μελετών & Προγραμματισμού

Το Τμήμα Μελετών αποτελείται από τον Τομέα Μελετών, τον Τομέα Προγραμματισμού και το Σχεδιαστήριο. Οι κύριες εργασίες του Τομέα Μελετών είναι η διαχείριση αιτήσεων καταναλωτών ή παραγωγών για σύνδεση στο Δίκτυο της ΑΗΚ ή για μετακίνηση του Δικτύου, η εκπόνηση των μελετών για επέκταση του Δικτύου, για σύνδεση καταναλωτών ή παραγωγών και μελέτες για βελτίωση/ανάπτυξη του Δικτύου Διανομής, παρακολούθηση της αξιοπιστίας του Δικτύου Διανομής και διατύπωση των απόψεων της ΑΗΚ προς τις Αρμόδιες Αρχές και ενδιαφερόμενους, για τη μέθοδο Ηλεκτροδότησης των Αναπτύξεων.

Οι κύριες εργασίες του Τμήματος Προγραμματισμού είναι η εξασφάλιση των συγκαταθέσεων των ιδιοκτητών γης η οποία επηρεάζεται από ανάπτυξη του Δικτύου, η εξασφάλιση των Κυβερνητικών Εγκρίσεων για την ανάπτυξη του Δικτύου, και οι τοπικές συμβάσεις αγορών υλικών, υπηρεσιών και χώρων/κτιρίων για ανέγερση Υποσταθμών.

Η κύρια εργασία του Σχεδιαστήριου είναι να τηρεί τη Βάση Πληροφοριών Δικτύου και να τη διαθέτει σε όλους τους Εσωτερικούς και Εξωτερικούς Πελάτες.

Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων

Τμήμα Κατασκευών & Συντήρησης

Το Τμήμα Κατασκευών & Συντήρησης αποτελείται από έξι τομείς:

- Τον Τομέα Υπογείων Κατασκευών που ασχολείται με την επέκταση και βελτίωση του Υπογείου Δικτύου Διανομής καθώς και την κατασκευή υπογείων παροχών σε υποστατικά.
- Τον Τομέα Εναέριων Κατασκευών που ασχολείται με την επέκταση, βελτίωση και συντήρηση του Εναέριου Δικτύου Διανομής, τη συντήρηση του Δικτύου Μεταφοράς καθώς και την κατασκευή εναέριων παροχών, εγκατάσταση μετρητών και την κατασκευή δικτύου Οδικού Φωτισμού.
- Τον Τομέα Λειτουργίας Συστήματος ο οποίος ασχολείται με την παρακολούθηση των φορτίων, τη λειτουργία του Συστήματος Διανομής Μέσης Τάσης (Διακοπές και Χειρισμοί), την καταγραφή φορτίων στους Υποσταθμούς Διανομής και τον εντοπισμό βλαβών και διερεύνηση παραπόνων.
- Τον Τομέα Συντήρησης Υποσταθμών Μεταφοράς και Διανομής που ασχολείται με την κατασκευή/επέκταση/συντήρηση Υποσταθμών Μεταφοράς και τη συντήρηση του εξοπλισμού του Δικτύου Μέσης Τάσης.
- Τον Τομέα Επιθεωρητών Εγκαταστάσεων ο οποίος ασχολείται με την επιθεώρηση των εγκαταστάσεων των καταναλωτών και έλεγχο μετρητών.
- Τον Τομέα Συνεργείων Επιφυλακής που επιλαμβάνεται όλες τις άμεσες βλάβες και παράπονα των καταναλωτών επί εικοσιτετράωρου βάσεως που σχετίζονται με το Δίκτυο.

ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ

Ο Τομέας Ηλεκτρονικής και Τηλεπικοινωνιών ασχολείται κατά κύριο λόγο με την ανάπτυξη και υποστήριξη των ηλεκτρονικών και τηλεπικοινωνιακών συστημάτων, καθώς και των συστημάτων προστατευτικής ασφάλειας των εγκαταστάσεων της ΑΗΚ.

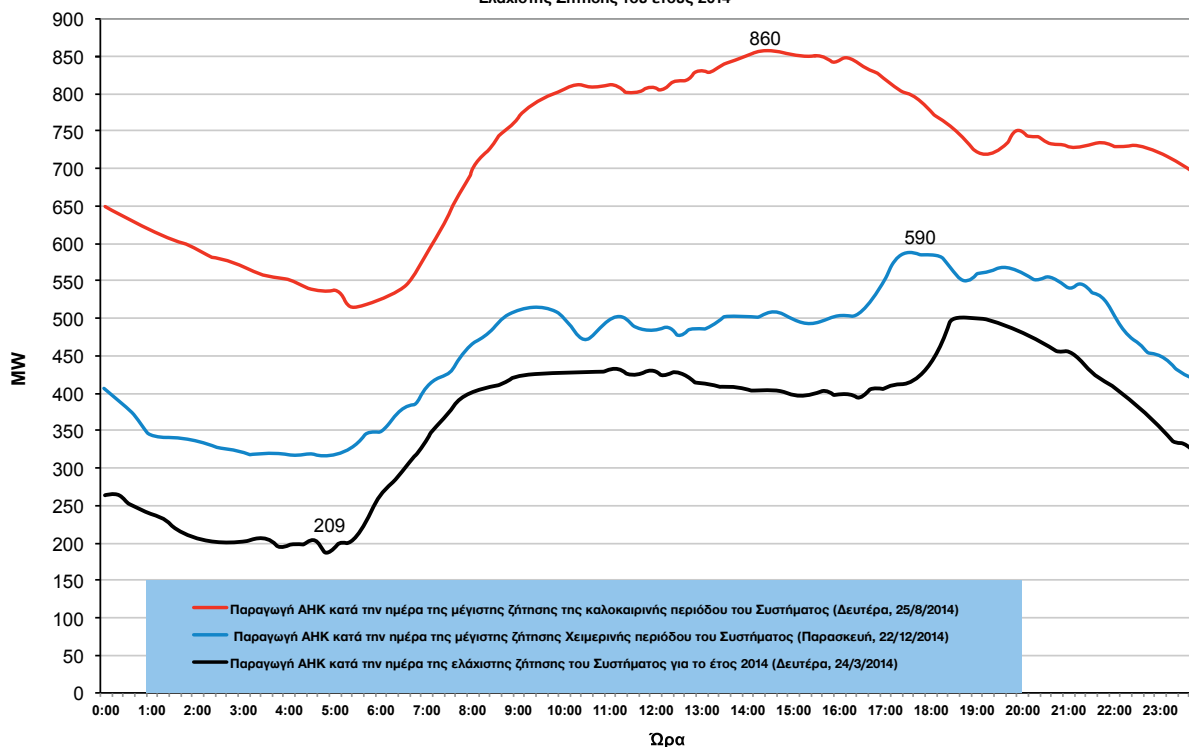
Τηλεπικοινωνιακό Σύστημα Οπτικών Ινών SDH/PDH

Το Τηλεπικοινωνιακό Σύστημα Οπτικών Ινών SDH/PDH της ΑΗΚ συνδέει μέσω ψηφιακών πολυπλεκτών τους Υποσταθμούς Μεταφοράς, τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς και τα Γραφεία της ΑΗΚ, με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των συστημάτων Τηλεέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας, Τηλεπροστασίας Γραμμών Μεταφοράς, Τηλεφωνίας, Τηλεχειρισμού Φορτίου, Πληροφορικής και άλλων υπηρεσιών.

Κατά το 2014 αναβαθμίστηκαν οι υφιστάμενοι ψηφιακοί πολυπλέκτες SDH/PDH του συστήματος σε δύο σημεία.

Σχεδ. 5

Ημερήσια Διακύμανση στη Συνολική Παραγωγή της ΑΗΚ κατά τις ημέρες της Μέγιστης Ζήτησης (καλοκαιρινής και χειμερινής) και της Ελάχιστης Ζήτησης του έτους 2014

Τηλεπικοινωνιακό Σύστημα Οπτικών Ινών 10Gbps/MPLS - Metro Ethernet

Το Τηλεπικοινωνιακό Σύστημα Οπτικών Ινών 10Gbps/MPLS είναι ένα γρήγορο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο νέας γενιάς που θα εξυπηρετήσει τις ανάγκες μεταφοράς δεδομένων της ΑΗΚ μέσω του δικτύου οπτικών ινών κατά τα προσεχή χρόνια.

Κατά το 2014 το σύστημα 10Gbps/MPLS επεκτάθηκε με την εγκατάσταση εξοπλισμού σε ακόμη ένα σημείο. Επίσης, ολοκληρώθηκε η δημιουργία και ενεργοποίηση τηλεπικοινωνιακών καναλιών για την εξυπηρέτηση των συστημάτων Πληροφορικής, ΣΤΗΔΕ και ΣΤΗΦΟΡ.

Το σύστημα Metro Ethernet επεκτάθηκε σε πέντε νέα υποστατικά της Αρχής για την εξυπηρέτηση των τηλεπικοινωνιακών αναγκών των συστημάτων ΣΤΗΔΕ, Προστατευτικής Ασφάλειας, Τηλεφωνίας, Πληροφορικής κ.λπ. μέσω του ιδιόκτητου δικτύου οπτικών ινών.

Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων

Δίκτυο Οπτικών Ινών

Η ΑΗΚ διαθέτει εκτεταμένο εναέριο και υπόγειο δίκτυο οπτικών ινών κατά μήκος του Δικτύου Μεταφοράς. Κατά το 2014 το Δίκτυο Οπτικών Ινών επεκτάθηκε σε τέσσερα σημεία για τη διασύνδεση Υποσταθμών Μεταφοράς και άλλων υποστατικών της ΑΗΚ. Επίσης, συνεχίστηκε και η συνεργασία με την παροχή κυκλωμάτων οπτικών ινών στους δύο Στρατηγικούς Συνεργάτες της Αρχής στις τηλεπικοινωνίες, Primetel και Cablenet.

Σύστημα Τηλεέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας (ΣΤΗΔΕ)

Το μηχανογραφημένο Σύστημα Τηλεέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας (ΣΤΗΔΕ) πραγματικού χρόνου λειτούργησε το 1997. Ελέγχει μέσω του Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας (ΚΕΕ) και των Περιφερειακών Κέντρων Ελέγχου, τα συστήματα Παραγωγής, Μεταφοράς και Πρωτεύοντος Δικτύου Διανομής. Από το 2006 λειτουργεί και το Εφεδρικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας.

Το εύρος εφαρμογής του ΣΤΗΔΕ επεκτάθηκε κατά το έτος 2014 για να ελέγχει δύο πρόσθετους Υποσταθμούς Μεταφοράς, ενώ αναβαθμίστηκε ο εξοπλισμός ελέγχου σε άλλους επτά Υποσταθμούς.

Σύστημα Τηλεχειρισμού Φορτίου (ΣΤΗΦΟΡ)

Το Σύστημα αυτό χρησιμοποιείται για τη διαχείριση ελεγχόμενου φορτίου στις εγκαταστάσεις των καταναλωτών (θερμοσυσσωρευτές, κεντρικά συστήματα κλιματισμού, υδραντλίες, οδικός φωτισμός, κ.λπ.) χρησιμοποιώντας ως τηλεπικοινωνιακό μέσο το Δίκτυο Μεταφοράς και Διανομής.

Η ΑΗΚ προχωρεί στην επέκταση/αναβάθμιση του ΣΤΗΦΟΡ η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το 2017. Κατά το 2014 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες για αντικατάσταση της πεπαλαιωμένης υφιστάμενης Κεντρικής Μονάδας Ελέγχου.

Σύστημα Ασύρματης επικοινωνίας Machine-to-Machine M2M

Το Σύστημα Ασύρματης Επικοινωνίας M2M της Αρχής χρησιμοποιείται για την ασφαλισμένη επικοινωνία μέσω GPRS/3G των μονάδων ελέγχου των ηλεκτρογεννητριών του Εικονικού Σταθμού Παραγωγής, των Σταθμών Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων, έξυπνων μετρητών καθώς και απομακρυσμένων Τηλετερματικών Μονάδων του ΣΤΗΔΕ. Κατά το 2014 προστέθηκαν ακόμη 31 ελεγχόμενα σημεία στο σύστημα.

Προστατευτική Ασφάλεια

Η ραγδαία αύξηση στα κρούσματα κλοπών χαλκού, θυρών και άλλων υλικών από υποστατικά της Αρχής, κατέστησε επιτακτική τη λήψη μέτρων για αντιμετώπιση του προβλήματος. Ο Τομέας Ηλεκτρονικής και Τηλεπικοινωνιών ανταποκρίθηκε άμεσα με βελτίωση των διαδικασιών και εγκατάσταση ηλεκτρονικών συστημάτων που σκοπό έχουν την αποτροπή των κλοπών ή έγκαιρη επισήμανση τους.

Η πρώτη φάση αφορά εγκαταστάσεις ψηλού κινδύνου στις οποίες συνεχίστηκε η εγκατάσταση και τεχνική υποστήριξη των Συστημάτων Ασφαλείας, Ελεγχόμενης Πρόσβασης, Συναγερμού (από παράνομη είσοδο) και Βιντεοπαρακολούθησης με κάμερες. Οι εγκαταστάσεις συστημάτων περιλαμβάνουν Υποσταθμούς Μεταφοράς & Διανομής, Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς, Αποθήκες, Γραφεία και Κέντρα Εξυπηρέτησης Πελατών της ΑΗΚ.

Άρχισε η μελέτη και έρευνα για εξεύρεση αποδεκτής λύσης στο πρόβλημα κλοπής των θυρών από Υποσταθμούς Διανομής.

Πυρανίχνευση και Πυρόσβεση

Ο Τομέας Ηλεκτρονικής και Τηλεπικοινωνιών συνέχισε τη διαχείριση συμβολαίων για τη συντήρηση Συστημάτων Πυρανίχνευσης και Πυρόσβεσης. Επιπρόσθετα εγκαταστάθηκαν νέα συστήματα στα νέα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πελατών στη Λεμεσό και στη Λευκωσία.

Τηλεφωνικό Δίκτυο και Συστήματα

Συνεχίστηκε η τεχνική υποστήριξη στα τηλεφωνικά συστήματα, στις διασυνδέσεις του υφιστάμενου τηλεφωνικού δικτύου και συστημάτων με το Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης και στη εσωτερική τηλεπικοινωνιακή δικτύωση των τηλεφωνικών συστημάτων της ΑΗΚ. Ολοκληρώθηκε το έργο ενοποίησης των παρεχομένων υπηρεσιών από τις κατά τόπους τηλεφωνήτριες/τες της Αρχής.

Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης Πελατών ΑΗΚ

Συνεχίστηκε η τεχνική υποστήριξη στο Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης Πελατών για θέματα τηλεπικοινωνιών.

Ασύρματες Επικοινωνίες

Εγκαταστάθηκαν συσκευές βάσης σε οχήματα και Υποσταθμούς. Συνεχίστηκε η υποστήριξη και συντήρηση ραδιοτηλεφώνων και αναμεταδόσεων για τις ανάγκες της ΑΗΚ σε Παγκύπρια βάση.

Πολιτική Άμυνα & ΚΥΠΣΕΑ

Συνεχίστηκαν οι έλεγχοι και τακτικές δοκιμές των Τηλεπικοινωνιακών Συνδέσεων με βάση τις οδηγίες και συστάσεις από τα αρμόδια Υπουργεία. Έγιναν ασκήσεις και επικαιροποιήθηκαν τα σχετικά σχέδια για υποστήριξη της Εθνικής Φρουράς.

ΤΟΜΕΑΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ο Τομέας Δομικών Έργων υπάγεται στην Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων αλλά πέραν τούτου ασχολείται με το σύνολο των Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων της ΑΗΚ, όπως Έργα Ανάπτυξης Παραγωγής, Δικτύων (Μεταφοράς και Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας), κτιρίων και συντηρήσεις άλλων υποδομών της ΑΗΚ.

Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων

Ηλεκτροπαραγωγοί Σταθμοί

Αποκατάσταση Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού

Αμέσως μετά την έκρηξη στο Μαρί στις 11 Ιουλίου 2011, ο Τομέας Δομικών Έργων κλήθηκε να αναλάβει το έργο αποκατάστασης των κτιριακών υποδομών και κατασκευών του Σταθμού. Το κόστος των εργασιών που εκτελέστηκαν μέχρι το τέλος του 2014 ανήλθε περίπου στα €20.000.000.

Οι εργασίες για την κατασκευή των αντιδιαβρωτικών έργων στα δυτικά πρηνή του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού άρχισαν και ολοκληρώθηκαν κατά το 2014.

Μονάδα Αφαλάτωσης στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού

Αναφορικά με τη Μονάδα Αφαλάτωσης, οι κατασκευαστικές εργασίες με τις δοκιμές λειτουργίας ολοκληρώθηκαν το καλοκαίρι του 2013, ενώ οι εξωτερικές εργασίες συνεχίστηκαν και ολοκληρώθηκαν εντός του 2014.

Τερματικό Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου

Συνεχίστηκε η συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Κράτους και τους μελετητές ανάπτυξης του Τερματικού Υγροποίησης με στόχο την επιτάχυνση των διεργασιών ανάπτυξης του Έργου.

Αποξήλωση και κατεδάφιση Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Μονής

Μετά την απόφαση για τερματισμό της λειτουργίας του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Μονής, ο Τομέας Δομικών Έργων σε συνεργασία με την Επιχειρησιακή Μονάδα Παραγωγής ετοίμασε Μελέτες, Σχέδια, Έγγραφα και Προδιαγραφές για Διαγωνισμούς που αφορούσαν την αποξήλωση και κατεδάφιση του Σταθμού.

Για τη στέγαση του Κέντρου Ελέγχου του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Μονής (Μονάδες Αεριοστροβίλων) πρόέκυψε η ανάγκη κατασκευής νέου κτιρίου ελέγχου. Η μελέτη και ο σχεδιασμός για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας ετοιμάστηκαν από τον Τομέα Δομικών Έργων. Άρχισε επίσης η ετοιμασία όλων των αναγκαίων Σχεδίων και Εγγράφων για την αίτηση έκδοσης Άδειας Οικοδομής και έκδοση του σχετικού Διαγωνισμού κατασκευής του.

Συντήρηση και βελτιώσεις Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών

Ο Τομέας Δομικών Έργων παρέιχε την αναγκαία υποστήριξη για τις εργασίες συντήρησης και βελτιώσεων στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς Δεκέλειας, Βασιλικού και Μονής. Ετοιμάζεται ολοκληρωμένο Συμβόλαιο προθεσμίας για αποτελεσματική διαχείριση των εργασιών συντήρησης στους πιο πάνω σταθμούς.

ΑΠΕ – Φωτοβολταϊκά Πάρκα

Μέσα στα πλαίσια της στρατηγικής της για ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην Κύπρο, η ΑΗΚ μελετά την ανάπτυξη Φωτοβολταϊκού Πάρκου στην περιοχή Ακρωτηρίου στη Λεμεσό δυναμικότητας 20 MW. Η ετοιμασία σχεδίων για υποβολή αίτησης για έκδοση Άδειας Οικοδομής του υπό αναφορά Πάρκου, βρίσκεται σε εξέλιξη.

Επιπρόσθετα ο Τομέας κατά το 2014 συνέβαλε σημαντικά στην επίβλεψη των κατασκευαστικών εργασιών και των εργασιών συντήρησης του έργου «Φωτοβολταϊκό Πάρκο ισχύος 3MW στο Τσέρι».

Αναφορικά με την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, με τη μέθοδο του συμψηφισμού (net metering), ο Τομέας είχε την ευθύνη της μελέτης και την επίβλεψη των εργασιών εγκατάστασης του εξοπλισμού.

Έργα Μεταφοράς

Ο Τομέας Δομικών Έργων μετέχει σε όλα τα αναπτυξιακά έργα μεταφοράς, με την εκπόνηση μελετών, ετοιμασία προσφορών και διαγωνισμών και την επίβλεψη των έργων για ότι αφορά τις εργασίες Πολιτικού Μηχανικού και Αρχιτέκτονα. Κατά την επισκόπηση περίοδο ο Τομέας ασχολήθηκε με τα εξής έργα μεταφοράς

- ετοιμασία σχεδίων και υποβολή αίτησης για εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας για τον Υποσταθμό Μεταφοράς GIS στη Μονή.
- εργασίες συντήρησης Υποσταθμών Μεταφοράς.
- άλλες εργασίες επέκτασης Υποσταθμών Μεταφοράς.
- επίβλεψη κατασκευής πυλώνων εναέριων γραμμών μεταφοράς υψηλής τάσης.
- συντήρηση πυλώνων εναέριων γραμμών μεταφοράς.
- σχεδιασμός των πυλώνων Μεταφοράς με στόχο τη βελτιστοποίηση και τυποποίηση τους.
- Ετοιμασία Διαγωνισμού για την προμήθεια πυλώνων για τις νέες γραμμές Βασιλικός- Μονή και Βασιλικός- Κοφίνου.

Έργα Διανομής

Για τους Υποσταθμούς Διανομής έχουν ετοιμαστεί όλα τα απαραίτητα Έγγραφα/Σχέδια και έχουν εκδοθεί Διαγωνισμοί για τις κατασκευαστικές εργασίες ανέγερσης και συντήρησης. Η διαχείριση των Συμβολαίων για τα πιο πάνω Έργα, γίνεται από τον Τομέα Δομικών Έργων.

Επίσης υπό την εποπτεία του Τομέα Δομικών Έργων εκτελέστηκαν διάφορες οικοδομικές εργασίες, όπως:

- Ανέγερση Υποσταθμών Διανομής.
- Συντήρηση Υποσταθμών Διανομής.
- Επίβλεψη συνεργείων της ΑΗΚ για εργασίες συντήρησης Υποσταθμών Διανομής.

Έχουν ετοιμαστεί όλα τα απαραίτητα Σχέδια και έχει υποβληθεί αίτηση ώστε να εξασφαλιστεί η Πολεοδομική Άδεια για την κατασκευή υπαίθριου αποθηκευτικού χώρου ξύλινων πασσάλων, στην Κόσιπ Λάρνακας.

Περιφερειακά Γραφεία και άλλα Κτίρια

Ο Τομέας ασχολήθηκε με τα εξής έργα που αφορούν κτίρια.

- Μεταστέγαση σε νέο χώρο του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πελατών Λινόπετρας στη Λεμεσό.
- Μεταστέγαση του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πελατών Στροβόλου.
- Μελέτη για τη διαμόρφωση του Εφεδρικού Κέντρου Ανάκαμψης Συστημάτων Πληροφορικής, Τεχνολογίας, Ηλεκτρονικών Συστημάτων και Τηλεπικοινωνιών της ΑΗΚ.
- Μελέτη για τη συντήρηση/αποκατάσταση του διατηρητέου κτιρίου παρά τον Υποσταθμό Παλαιό.
- Μηχανοστάσιο που ολοκληρώθηκε.

Επιχειρησιακή Μονάδα Δικτύων

Σε εξέλιξη επίσης βρίσκονται οι μελέτες για τα πιο κάτω Έργα:

- Ο σχεδιασμός του Κέντρου Ελέγχου Συστήματος Διανομής στο κτίριο των Κεντρικών Γραφείων.
- Ο σχεδιασμός του Κέντρου των Συστημάτων Πληροφορικής, Τεχνολογίας, Ηλεκτρονικών Συστημάτων και Τηλεπικοινωνιών της ΑΗΚ στα Κεντρικά Γραφεία.
- Η αναβάθμιση του κτιρίου των Περιφερειακών Γραφείων Λεμεσού.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΔΙΚΤΥΟΥ - ΓεωΔιαΣ (GIS)

Το Γεωγραφικό Διαχειριστικό Σύστημα Δεδομένων Δικτύου, με κεντρικό πυρήνα το εταιρικό σύστημα GIS, αποτελεί την υποδομή μέσα από την οποία γίνεται η δυναμική διαχείριση της Ανάπτυξης, Ενεργοποίησης, Λειτουργίας του διασυνδεδεμένου δικτύου και των Συνδέσεων σε αυτό (Planning, Energisation, Operation, Connections).

Η ενημέρωση του δικτύου στο GIS γίνεται επιτακτικά μέσα από συνεχή και συστηματική εργασία των τεχνικών τμημάτων σε όλο το φάσμα του δικτύου, διασφαλίζοντας τη δυναμικότητα και ηλεκτρική του λειτουργία. Με τη λειτουργία των συστημάτων του GIS σε πλήρως αποδοτικούς ρυθμούς διεκπεριώνεται ημερησίως μεγάλος όγκος καταχώρησης εύκολα και γρήγορα.

Η εργασία διεκπεριώνεται μέσω αυστηρών διαδικασιών λειτουργίας του ΓεωΔιαΣ, πιστοποίησης και ελέγχου της ποιότητας ενημέρωσης των δεδομένων του Δικτύου και αυστηρού συστήματος διαχείρισης της ροής των εργασιών.

Ολοκληρώθηκε η ενημέρωση του Δικτύου Μέσης Τάσης και των Υποσταθμών του συστήματος Διανομής. Συνεχίζεται με εντατικούς ρυθμούς η εργασία αποτύπωσης και ενημέρωσης του Δικτύου Χαμηλής Τάσης τόσο του εναερίου όσο και του υπογείου συστήματος Διανομής. Επίσης έγινε ενημέρωση στο GIS της σύνδεσης με το δίκτυο του 10% περίπου των πελατών, εργασία η οποία συνεχίζεται. Επιπρόσθετα γίνεται συστηματική εργασία ενημέρωσης όλων των εγκαταστάσεων Φωτοβολταϊκών Συστημάτων όσον αφορά τα τεχνικά/λειτουργικά χαρακτηριστικά, τη θέση (τεμάχιο) και τη σύνδεση τους με το δίκτυο. Εν μέσω ειδικών εφαρμογών το GIS διέπει επίσης τις αιτήσεις που παραλαμβάνει η ΑΗΚ, τις απόψεις προς κυβερνητικές υπηρεσίες και τη διαδικασία εγκαθίδρυσης νέων Υποσταθμών διανομής.

Για το Σύστημα Μεταφοράς καταχωρήθηκαν όλοι οι χώροι των Υποσταθμών Μεταφοράς μαζί με τα κτίρια ελέγχου, η πορεία και τα κυκλώματα των εναερίων γραμμών και υπογείων καλωδίων μαζί με όλες τις συνδέσεις. Συνεχίζεται με εντατικούς ρυθμούς ο εμπλουτισμός των διαφόρων μερών του συστήματος Μεταφοράς όπως Εναέριο Δίκτυο, Υπόγειο Δίκτυο και Υποσταθμοί.

Διεύθυνση Προμήθειας

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Ο ολικός αριθμός καταναλωτών στις ελεύθερες περιοχές έφθασε κατά το τέλος του 2014 σε 554 574 σημειώνοντας αύξηση σε απόλυτους αριθμούς 5 126 καταναλωτές ή 0,9%.

Ο Πίνακας 1 (σελίδα 41) παρουσιάζει τον αριθμό των καταναλωτών κατά κατηγορία, καθώς και την ποσοστιαία αύξηση/μείωση σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας στις ελεύθερες περιοχές ανήλθαν σε 3 915,5 GWh, σε σύγκριση με 3 889,8 GWh το προηγούμενο έτος, σημειώνοντας αύξηση 0,7%.

Ο Πίνακας 2 (σελίδα 41) παρουσιάζει τις πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας κατά κατηγορία καταναλωτών και την ποσοστιαία αύξηση/μείωση σε σύγκριση με τις πωλήσεις του προηγούμενου χρόνου.

Οι πωλήσεις για τα έτη 2012, 2013 και 2014 παρουσιάζονται στο Σχεδιάγραμμα 6 (σελίδα 43). Οι πωλήσεις και τα έσοδα για το 2014 κατά κατηγορία χρήσεως και ως ποσοστό επί των συνολικών πωλήσεων και εσόδων της ΑΗΚ, εμφανίζονται στο Σχεδιάγραμμα 7 (σελίδα 46).

ΠΑΡΟΧΕΣ ΕΚΤΟΣ ΑΙΧΜΗΣ

Οι πωλήσεις με βάση τη διατίμηση εκτός αιχμής (Κώδικας 55) ανήλθαν στις 39 338 MWh σημειώνοντας αύξηση κατά 1 209 MWh ή 3,2% σε σύγκριση με το 2013, η οποία οφείλεται κυρίως στο ότι η μέση τιμή ηλεκτρικού ρεύματος, για τη διατίμηση με κώδικα 55, μειώθηκε από 16,10 σεντ το 2013 σε 12,55 σεντ το 2014.

Οι καταναλωτές στη διατίμηση εκτός αιχμής ανέρχονταν σε 21 061 σημειώνοντας μείωση κατά 153. Από αυτούς οι 20 732 (ποσοστό 96,6%) ήταν οικιακοί καταναλωτές με μέση κατανάλωση 1 834 kWh σε σύγκριση με 1 759 kWh κατά το 2013.

ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ

Κατά το 2014, λόγω της οικονομικής κρίσης, η ΡΑΕΚ με νέα απόφαση της μετέτρεψε την προσωρινή μείωση 8% σε όλες τις βασικές διατιμήσεις της ΑΗΚ, σε μόνιμη.

Παράλληλα η ΡΑΕΚ εξέδωσε Προσχέδιο Δήλωσης Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογίας Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού και η ΑΗΚ απέστειλε τα σχόλια της για το εν λόγω Προσχέδιο.

Πίνακας 1

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31.12.2014	ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31.12.2013	ΔΙΑΦΟΡΑ %
Οικιακή	433 072	428 616	1,0
Εμπορική	85 188	84 695	0,6
Βιομηχανική	9 836	10 222	(3,8)
Γεωργική	15 536	15 280	1,7
Οδικός Φωτισμός	10 942	10 635	2,9
ΣΥΝΟΛΟ	554 574	549 448	0,9

Πίνακας 2

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (MWh)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31.12.2014	ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31.12.2013	ΔΙΑΦΟΡΑ %
Οικιακή	1 407 656	1 435 231	(1,9)
Εμπορική	1 630 789	1 655 761	(1,5)
Βιομηχανική	656 097	581 860	12,8
Γεωργική	135 680	129 129	5,1
Οδικός Φωτισμός	85 257	87 807	(2,9)
ΣΥΝΟΛΟ	3 915 479	3 889 788	0,7

Διεύθυνση Προμήθειας

Στα πλαίσια της αναβάθμισης των υπηρεσιών της ΑΗΚ και στην προσπάθεια για εξοικονόμηση ενέργειας, αποστάλθηκε στους μηνιαίους πελάτες όπως και κάθε χρόνο, ετήσια στατιστική κατάσταση. Η κατάσταση αυτή περιλαμβάνει την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη μηνιαία κατανάλωση και τη μέγιστη ζήτηση των υποστατικών τους, καθώς επίσης και τους μηνιαίους συντελεστές ισχύος και φορτίου, συντελεστές οι οποίοι είναι άμεσα συυφασμένοι με την ορθολογιστική χρήση και εξοικονόμηση ενέργειας.

Στην ειδική διατίμηση με κώδικα 08 για συγκεκριμένες ομάδες ευάλωτων καταναλωτών, μέχρι το Δεκέμβριο του 2014 είχαν ενταχθεί 14 262 πελάτες. Το συνολικό όφελος των πελατών αυτών για το 2014 και κατά συνέπεια τα μειωμένα έσοδα της ΑΗΚ από την εφαρμογή της ειδικής αυτής διατίμησης ήταν της τάξης των €3.537.117 σε σύγκριση με το αν οι πελάτες αυτοί ήταν ενταγμένοι στη διατίμηση με κώδικα 05.

Η μέση τιμή πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας ανά κιλοβατώρα για όλες τις κατηγορίες μειώθηκε από 20,488 σεντ το 2013 σε 18,418 σεντ το 2014 ή κατά 10,1%, ως αποτέλεσμα της διεθνούς μείωσης της τιμής του πετρελαίου, καθώς επίσης και της προσωρινής μείωσης που επιβλήθηκε από την ΡΑΕΚ στη βασική τιμή των διατιμήσεων.

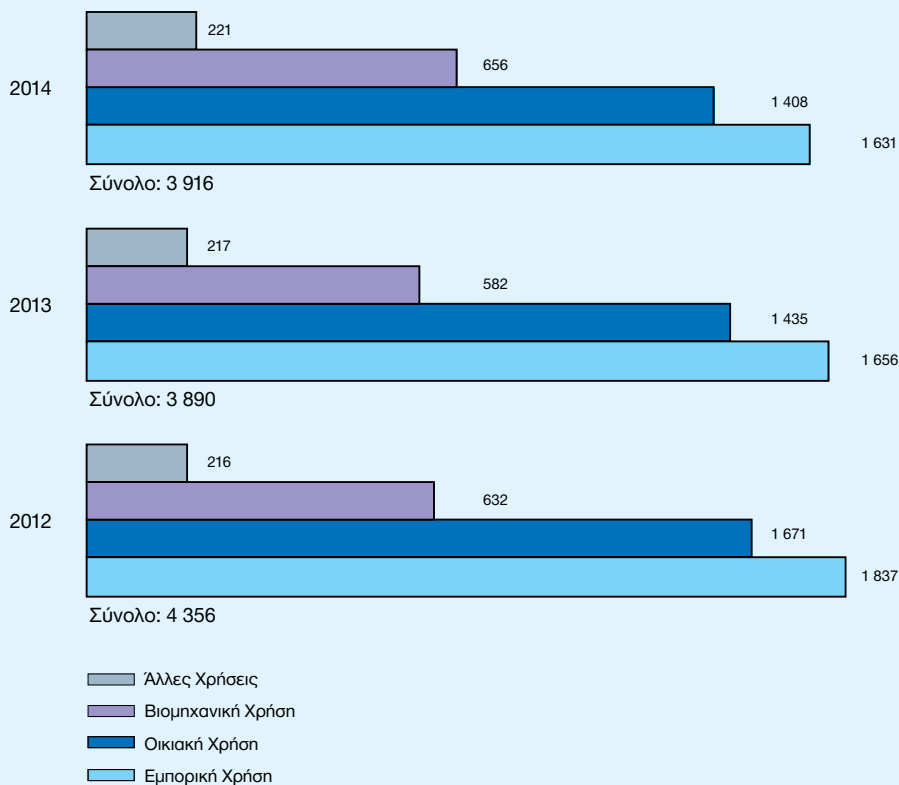
ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΟΡΤΙΟΥ

Στα πλαίσια της Έρευνας Φορτίου, η ΑΗΚ χρησιμοποιεί λογισμικό ανάκτησης πληροφοριών με αυτόματη εξ αποστάσεως ανάγνωση των καταναλώσεων και των καμπύλων φορτίου των πελατών. Με το πρόγραμμα αυτό επιτυγχάνεται η απευθείας παρακολούθηση του φορτίου των πελατών, η αυτόματη ανάκτηση πληροφοριών και η έγκαιρη ετοιμασία σχετικών εκθέσεων αποτελεσμάτων Έρευνας Φορτίου.

Κατά τη διάρκεια του 2014 συνεχίστηκε η εφαρμογή αυτής της μεθόδου Έρευνας Φορτίου για όλους τους μεγάλους πελάτες της ΑΗΚ, που τροφοδοτούνται στη ψηλή και μέση τάση καθώς και για Εμπορικούς και Βιομηχανικούς καταναλωτές στη χαμηλή τάση. Τα στοιχεία που έχουν περισυλλεγεί αναλύθηκαν, έτυχαν επεξεργασίας και ακολούθως χρησιμοποιήθηκαν για την ετοιμασία της νέας μελέτης των διατιμήσεων.

Σχεδ. 6

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
(εκατομμύρια kWh)

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση και πληροφόρηση των πελατών του Οργανισμού, η ΑΗΚ χρησιμοποιεί νέο σύγχρονο Σύστημα Εξυπηρέτησης και Τιμολόγησης Πελατών, το οποίο μπορεί να ανταποκριθεί ικανοποιητικά στις απαιτήσεις του νέου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος.

Με την εφαρμογή του νέου αυτού Συστήματος, τα επίπεδα εξυπηρέτησης και πληροφόρησης των πελατών της ΑΗΚ έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Επίσης, με το νέο Σύστημα διευκολύνεται και επιταχύνεται σε μεγάλο βαθμό η καθημερινή εργασία των Τμημάτων Προμήθειας των Περιφερειακών Γραφείων της ΑΗΚ. Το όλο Σύστημα αποτελεί το κύριο εργαλείο και πηγή πληροφόρησης του Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης Πελατών (Contact Centre).

Διεύθυνση Προμήθειας

ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ (Contact Centre)

Η δημιουργία Κέντρου Τηλευπηρετήσης Πελατών αποτελεί στρατηγικής σημασίας απόφαση της ΑΗΚ, αφού ο Οργανισμός έχει ήδη εισέλθει σ' ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον με την ελευθεροποίηση της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Το Κέντρο δίνει την ευχέρεια στην ΑΗΚ να εξυπηρετεί και να πληροφορεί τους καταναλωτές/πελάτες της γρήγορα, ποιοτικά και αποτελεσματικά, να προβάλλει μια προοδευτική και δυναμική εικόνα και να ανταποκρίνεται γενικά στις προσδοκίες των καταναλωτών/πελατών της.

Υπηρεσία Καταγραφής Μετρητών

Μια από τις Υπηρεσίες που προσφέρονται στο Κέντρο Τηλευπηρετήσης της ΑΗΚ είναι και η Υπηρεσία Καταγραφής Μετρητών. Σε αυτή την υπηρεσία, οι πελάτες μας των οποίων η ένδειξη του μετρητή τους, δεν έγινε κατορθωτό να καταγραφεί, π.χ. επειδή το υποστατικό τους ήταν κλειστό, μπορούν να τηλεφωνούν οποιαδήποτε ώρα, στον αριθμό ελεύθερων κλήσεων 80006000, πληκτρολογώντας μόνοι τους τη σχετική ένδειξη. Κατά τη διάρκεια του 2014, η Υπηρεσία Καταγραφής Μετρητών δέχτηκε περίπου 20 000 κλήσεις.

Υπηρεσία Λογαριασμών

Για την υπηρεσία λογαριασμών οι πελάτες μας μπορούν να τηλεφωνούν στον παγκύπριο τετραψήφιο αριθμό 1800. Σε αυτή την υπηρεσία μπορούν οι πελάτες μας να ενημερώνονται αυτόματα για το υπόλοιπο του λογαριασμού τους πληκτρολογώντας τον «Αριθμό Λογαριασμού» τους. Επίσης, δίδονται πληροφορίες και επεξηγήσεις για λογαριασμούς, για τρόπους εξόφλησης λογαριασμών, για διαδικασία για συνδέσεις, επανασυνδέσεις/αποσυνδέσεις/μεταβιβάσεις, επεξήγηση οικιακών διατιμήσεων, διαδικασία για να γίνει κάποιος νέος πελάτης κ.λπ. Κατά τη διάρκεια του 2014, η Υπηρεσία Λογαριασμών δέχτηκε περίπου 154 000 κλήσεις.

Υπηρεσία Βλαβών και Παραπόνων

Η Υπηρεσία Βλαβών και Παραπόνων του Κέντρου Τηλευπηρετήσης Πελατών, έχει αντικαταστήσει και ενισχύσει τις υπηρεσίες που προσέφερε το Παγκύπριο Κέντρο Αναφοράς Βλαβών (ΠΑΚΑΒ).

Σκοπός της υπηρεσίας αυτής είναι, να προσφέρει στους πελάτες μας πλήρη και ποιοτική τηλεφωνική ανταπόκριση κατά τη διάρκεια μεγάλων βλαβών που δημιουργούν εκτεταμένες διακοπές στην ηλεκτροδότηση, καθώς και στις καθημερινές μεμονωμένες βλάβες στο δίκτυο της ΑΗΚ, στα υποστατικά των πελατών μας και στον οδικό φωτισμό.

Επιπρόσθετα, καταγράφονται οποιαδήποτε παράπονα των πελατών μας, σχετικά με το δίκτυο της ΑΗΚ όπως κλαδέματα, προβλήματα στον οδικό φωτισμό κ.λπ.

Τα τηλεφωνήματα των πελατών μας διοχετεύονται μέσω του Παγκύπριου τετραψήφιου τηλεφωνικού αριθμού 1800 στο Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης σε Λειτουργούς Εξυπηρέτησης Πελατών όπου καταγράφονται ηλεκτρονικά οι βλάβες οι οποίες στη συνέχεια διοχετεύονται στα συνεργεία επιφυλακής βλαβών των Περιφερειών για επίλυση.

Κατά τη διάρκεια του 2014, η Υπηρεσία Υπηρεσίας Βλαβών και Παραπόνων δέχτηκε περίπου 178 000 κλήσεις.

Για βελτίωση της καταγραφής των βλαβών και παραπόνων των πελατών της, η ΑΗΚ έχει δημιουργήσει το νέο λογισμικό «Προμηθέας» το οποίο τέθηκε σε λειτουργία τον Ιανουάριο του 2014.

Υπηρεσία Νέων Αιτήσεων

Από τον Ιανουάριο του 2014 η Υπηρεσία αυτή καλύπτει όλα τα Περιφερειακά Γραφεία της ΑΗΚ εξυπηρετώντας όλους τους πελάτες μας.

Σε αυτή την υπηρεσία οι πελάτες μας μπορούν να τηλεφωνούν παγκύπρια στον τετραψήφιο αριθμό 1800 και να ενημερώνονται είτε αυτόματα είτε από Λειτουργούς του Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης για τα έγγραφα που χρειάζεται να προσκομίσουν με την αίτηση ηλεκτροδότησης καθώς επίσης να πληροφορούνται σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αίτηση τους. Το 2014, η υπηρεσία αυτή δέχτηκε περίπου 17 000 κλήσεις.

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Σύμφωνα με τις πρόνοιες και τις διατάξεις της σχετικής Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/28/ΕΚ (προηγούμενη 2001/77/ΕΚ), κατά την ενταξιακή μας πορεία και εναρμόνιση με τις Οδηγίες, Νομοθεσία και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Κυβέρνηση προέβλεψε μεταξύ άλλων και στη λήψη των κατάλληλων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών μέτρων για την προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και γενικά της εξοικονόμησης ενέργειας, με απώτερο στόχο την αύξηση της συνεισφοράς των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας μας. Η ΑΗΚ, δεν θα μπορούσε να απουσιάσει και να μη συμβάλει ενεργά στην όλη προσπάθεια, ώστε να ικανοποιήσουμε τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ΑΠΕ, πάντα ενεργώντας μέσα στα αυστηρά πλαίσια των κατάλληλα ρυθμισμένων και εναρμονισμένων Νόμων και Κανονισμών.

Η ΑΗΚ διατηρεί αρμονική συνεργασία με το Ίδρυμα Ενέργειας του αρμόδιου Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, ως επίσης με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) και Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ), για κοινό χειρισμό του όλου φάσματος των ΑΠΕ. Στους ενδιαφερόμενους αιτητές παρέχεται κάθε δυνατή τεχνική βοήθεια και προτεραιότητα στην εξέταση των αιτήσεων τους για εγκατάσταση Μονάδων Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ.

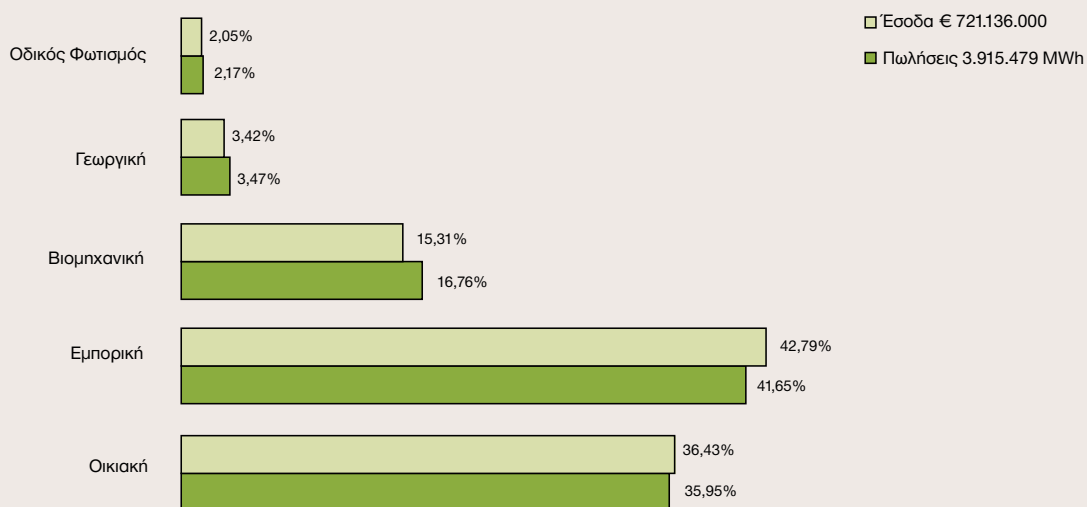
Διεύθυνση Προμήθειας

Με βάση την υφιστάμενη Νομοθεσία και σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, η ΑΗΚ για τους παραγωγούς που είναι ενταγμένοι στα Σχέδια Χορηγιών του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, είναι υποχρεωμένη να αγοράζει την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Συστήματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και διοχετεύεται στο Δίκτυο της σε τιμή κόστους αποφυγής που καθορίζεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ). Γ' αυτό το σκοπό η ΑΗΚ συνομολογεί με τον Παραγωγό ΑΠΕ, σχετική Σύμβαση Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Επιπρόσθετα της τιμής που καταβάλλει η ΑΗΚ στον Παραγωγό, ο Παραγωγός τυγχάνει επιδότησης για τις παραγόμενες κιλοβατώρες από το Ειδικό Ταμείο Χορηγιών/Επιδότησεων, εφόσον έχει εγκριθεί/ενταχθεί στο Σχέδιο Χορηγιών/Επιδότησεων.

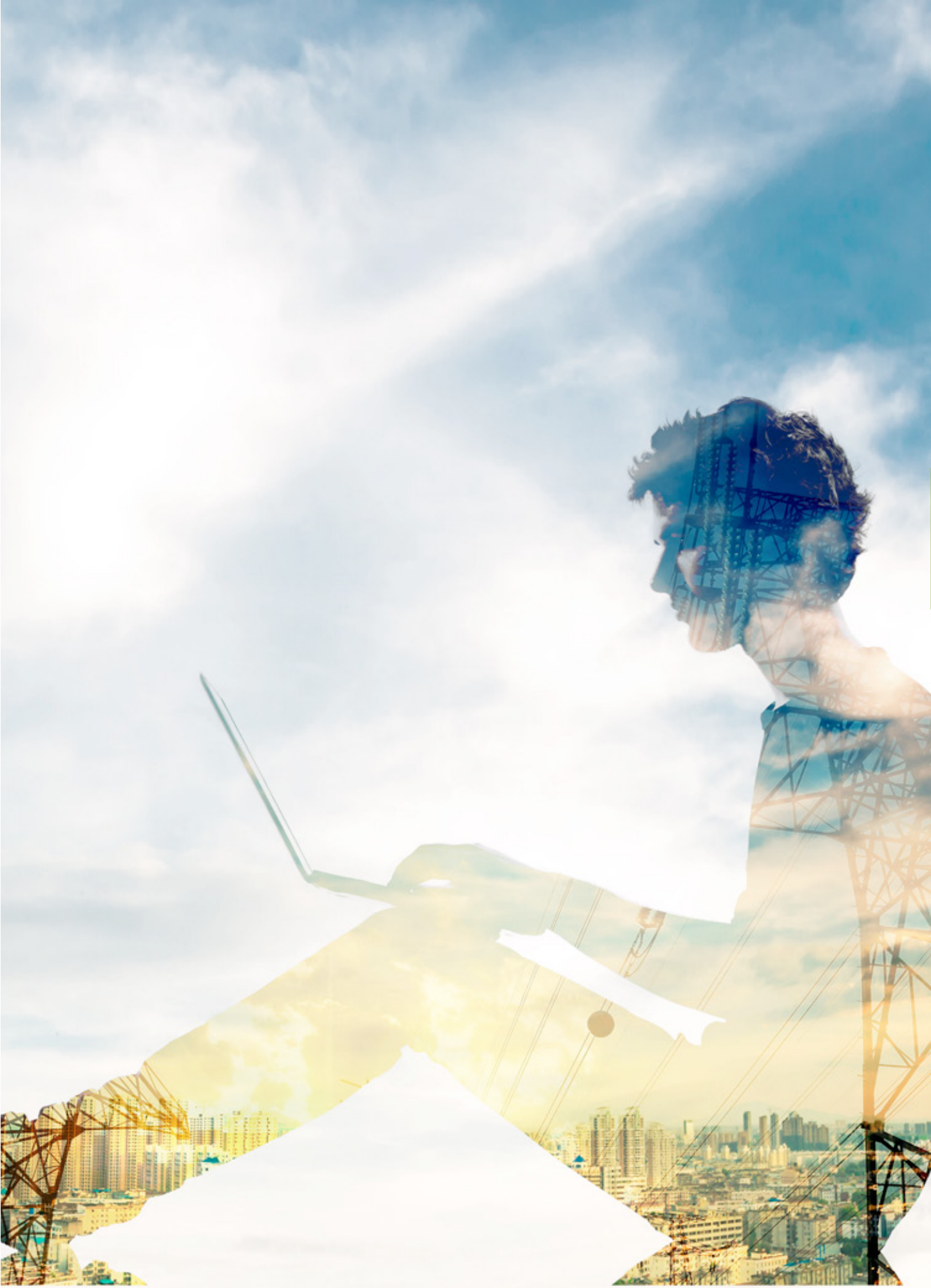
Μέχρι το τέλος του 2014 έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν 1 873 Φωτοβολταϊκά Συστήματα (Φ.Σ.), (1 767 Φ.Σ. το τέλος του 2013, δηλαδή αύξηση 6,0%), με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 45 727 kW (31 260 kW το τέλος του 2013, δηλαδή αύξηση 46,3%) και συνολική παραγωγή 61 302 746 kWh (44 990 943 kWh το 2013, δηλαδή αύξηση 36,3%). Επιπρόσθετα θα πρέπει να αναφέρουμε ότι κατά το τέλος του 2014 λειτουργούν και 13 Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Βιομάζα/ Βιοαέριο με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 9 714 kW και συνολική παραγωγή 37 460 722 kWh. Επίσης τα πέντε Αιολικά Πάρκα, που λειτουργούν στο νησί, ισχύος 146,7 MW κατά το 2014 παρήγαγαν 182 420 690 kWh.

Σχεδ. 7

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ & ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Διεύθυνση Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Ευθύνη του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων του Οργανισμού είναι ο καταρτισμός ολοκληρωμένων εκστρατειών με στόχο την αναβάθμιση της εικόνας του Οργανισμού, την εδραίωση της οργανικής ταυτότητας, τη βελτίωση των σχέσεων της ΑΗΚ με διάφορα κοινωνικά σύνολα, την εμπλοκή της ΑΗΚ στην κοινωνία, την ενημέρωση του κοινού για τις δραστηριότητες και υπηρεσίες της ΑΗΚ καθώς και τη βελτίωση της εικόνας της ΑΗΚ.

Κατά τη διάρκεια του έτους το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων της ΑΗΚ διοργάνωσε εκδηλώσεις καθώς και δημοσιογραφικές διασκέψεις που αποδεικνύουν για ακόμα μια φορά στην πράξη ότι η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί προτεραιότητα για την ΑΗΚ. Μια από αυτές ήταν και η παρουσίαση ενός πρωτοποριακού έργου, της υπηρεσίας e-charge, συμβάλλοντας έτσι με το δικό της τρόπο στον αγώνα που θα πρέπει να δώσουμε όλοι μας για ένα καλύτερο και καθαρότερο περιβάλλον. Με αυτή την υπηρεσία οι ιδιοκτήτες ηλεκτρικών οχημάτων θα έχουν πρόσβαση για ασφαλή και αξιόπιστη φόρτιση του οχήματός τους σε Δημόσιους χώρους όπου έχουν ήδη εγκατασταθεί φορτιστές. Η υπηρεσία e-charge προσφέρεται από την ΑΗΚ στους κατόχους ηλεκτρικών οχημάτων σε παγκύπρια βάση.

Η ΑΗΚ συνέχισε και μέσα στο 2014 την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς όλους τους πελάτες της σε θέματα που τους ενδιαφέρουν. Οι Γενικοί Όροι Παροχής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η Πολιτική Χρέωσης της ΑΗΚ για ηλεκτροδοτήσεις, οι Διατιμήσεις αλλά και οι πληροφορίες γενικής φύσης, είναι θέματα για τα οποία υπάρχει συνεχές ενδιαφέρον. Όπως κάθε χρόνο έτσι και το 2014 διοργανώθηκαν διαλέξεις σε οργανωμένα σύνολα, αλλά και σε ομάδες πελατών της ΑΗΚ, σε θέματα που σχετίζονται με την εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας, την ασφαλή χρήση της, τις νέες διατιμήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία.

Κατά τη διάρκεια του έτους, Λειτουργοί Δημοσίων Σχέσεων της ΑΗΚ επισκέφθηκαν μαθητές σε διάφορα Δημοτικά Σχολεία αλλά και Νηπιαγωγεία, με σκοπό την ενημέρωση των παιδιών για την ορθή και ασφαλή χρήση του ηλεκτρισμού και τη σημασία της εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας.

Στα πλαίσια της σύμφιξης σχέσεων μεταξύ του προσωπικού της ΑΗΚ, εντάσσεται η ετοιμασία και κυκλοφορία του εσωτερικού περιοδικού «ΝΕΑ ΤΗΣ ΑΗΚ». Το Περιοδικό «ΝΕΑ ΤΗΣ ΑΗΚ» αποστέλλεται πλέον σε ηλεκτρονική μορφή στο προσωπικό της ΑΗΚ, σε συνταξιούχους του Οργανισμού, σε διάφορα άλλα οργανωμένα σύνολα και σε Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Η εκδήλωση “Δώσε Φως σε μια Ζωή”, που ο Αντικαρκινικός Σύνδεσμος και η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου συνδιοργανώνουν κάθε Δεκέμβριο, έχει πλέον γίνει θεσμός και συμβάλλει στην οικονομική ενίσχυση και την επίτευξη των στόχων του Συνδέσμου. Τον Δεκέμβριο του 2014 πραγματοποιήθηκαν για ακόμη μια χρονιά οι Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις σε όλες τις πόλεις της Κύπρου και το καθιερωμένο παιδικό ολόήμερο πανηγύρι στα Κεντρικά Γραφεία της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Θεσμός έχει επίσης καταστεί η διοργάνωση από κοινού με την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων, της Έκθεσης SavEnergy, που στόχο έχει την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας, αλλά και στην ευαισθητοποίηση του κοινού στο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Η ΑΗΚ συνέχισε και το 2014, για δέκατη συνεχόμενη χρονιά, τη στήριξη της προς τους εγκλωβισμένους του Ριζοκαρπάσου και ειδικότερα τους φοιτητές και μαθητές.

Θεωρούμε καθήκον μας αλλά και προνόμιο, το γεγονός ότι στηρίζουμε την προσπάθεια των ηρωικών εγκλωβισμένων μας να παραμείνουν στη γη που τους γέννησε. Αρχές κάθε χρόνου πραγματοποιείται επίσκεψη εκπροσώπων της ΑΗΚ στα σχολεία του Ριζοκαρπάσου οι οποίοι παραδίδουν δώρα και προσωπικές επιταγές σε όλους τους μαθητές των σχολείων και τους εγκλωβισμένους φοιτητές που φοιτούν στις ελεύθερες περιοχές.

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Το Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών υπάγεται στη Διεύθυνση Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης. Αποστολή του Τμήματος Νομικών Υπηρεσιών είναι να παρέχει Νομικές Συμβουλές και Στήριξη στη Διοίκηση, στη Διεύθυνση, καθώς και στις Περιφέρειες της ΑΗΚ, για όλα τα θέματα που απορρέουν από τις δραστηριότητες της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Σε συνεργασία με τους Νομικούς Συμβούλους της Αρχής, το Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών χειρίζεται όλες τις υποθέσεις που εγείρονται εναντίον της ΑΗΚ στα αρμόδια Δικαστήρια ή που εγείρει η ΑΗΚ εναντίον τρίτων.

Διεύθυνση Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης

Χειρισμός Νομικών Υποθέσεων:

Μέσα στα πλαίσια αυτά κατά τη διάρκεια του έτους 2014, το Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών χειρίστηκε τις πιο κάτω υποθέσεις:

- Προσφυγές εναντίον ΑΗΚ από υπαλλήλους της που αφορούν τις προαγωγές, διορισμούς, μεταθέσεις και τα διάφορα αιτήματα τους. Σήμερα εκκρεμούν στο Ανώτατο Δικαστήριο 73 Προσφυγές υπαλλήλων.
- Προσφυγές εναντίον ΑΗΚ από τρίτους σε σχέση με την εγκατάσταση στην περιουσία τους, δικτύου της ΑΗΚ. Σήμερα εκκρεμούν τρεις τέτοιες Προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο.
- Προσφυγές εναντίον ΑΗΚ από τρίτους που αφορούν την κατακύρωση διαγωνισμών. Σήμερα εκκρεμούν πέντε Προσφυγές.
- Αγωγές εναντίον της ΑΗΚ από τρίτους που αξιώνουν είτε απαγορευτικά διατάγματα, είτε γενικές και ειδικές αποζημιώσεις σε σχέση με την τοποθέτηση και/ή εγκατάσταση στην ακίνητη τους περιουσία, δικτύου της ΑΗΚ (πυλώνων, πασσάλων και άλλων γραμμών χαμηλής ή ψηλής τάσης). Σήμερα εκκρεμούν 26 Αγωγές στα Επαρχιακά Δικαστήρια.
- Αγωγές που εγείρει η ΑΗΚ εναντίον τρίτων προσώπων, οι οποίοι της οφείλουν ποσά που αντιπροσωπεύουν απλήρωτους τελικούς λογαριασμούς ρεύματος. Σήμερα εκκρεμούν 47 τέτοιες Αγωγές.
- Αγωγές που εγείρει η ΑΗΚ εναντίον τρίτων προσώπων που προκαλούν ζημιές στην περιουσία της και αρνούνται να της καταβάλουν τα οφειλόμενα σε αυτήν ποσά, που κατέστησαν αναγκαία για την επιδιόρθωση της εν λόγω ζημιάς. Σήμερα εκκρεμούν 6 Αγωγές για ζημιές στην περιουσία της ΑΗΚ.
- Παραπομπές εναντίον της ΑΗΚ από τρίτους, σε σχέση με αποζημίωση που ήδη τους καταβλήθηκε αλλά την έλαβαν με επιφύλαξη των δικαιωμάτων τους ή δεν τους έχει ακόμη καταβληθεί, για την ακίνητη περιουσία τους, την οποία η ΑΗΚ με σχετική διαδικασία απαλλοτριώσεως, απαλλοτρίωσε και επίταξε. Σήμερα εκκρεμούν τρεις Παραπομπές στα αρμόδια Δικαστήρια.

Πέραν των πιο πάνω, εκκρεμούν τρεις Προσφυγές που έγειρε η Αρχή, εναντίον της ΡΑΕΚ με τις οποίες προσβάλλει διάφορες αποφάσεις της.

Απαλλοτριώσεις/Μισθώσεις/Κτηματικές υποθέσεις:

Στο Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών τηρείται αρχείο με όλα τα περιουσιακά στοιχεία της ΑΗΚ, που αφορούν τα Γραφεία, τις Αποθήκες, τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς, τους Υποσταθμούς Μεταφοράς και τους Υποσταθμούς Διανομής.

Όταν καθίσταται αναγκαία η απαλλοτρίωση γης για σκοπούς κοινής ωφελείας, το Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με την αρμόδια Υπηρεσία, φροντίζει για την όλη διαδικασία, από το στάδιο της ετοιμασίας εμπειριστατωμένης έκθεσης για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ μέχρι και της δημοσίευσης των σχετικών γνωστοποιήσεων και διαταγμάτων απαλλοτρίωσης/επίταξης.

Το Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών εξασφαλίζει εκθέσεις εκτίμησης από ιδιώτες εκτιμητές για αποζημιώσεις που καταβάλλει η ΑΗΚ σε ιδιοκτήτες γης, η περιουσία των οποίων επηρεάζεται από το δίκτυο της (πυλώνες-εναέριες γραμμές υψηλής τάσης).

Τμήμα Ασφαλειών:

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου στα πλαίσια της διασφάλισης της περιουσίας της αλλά και των συμφερόντων του Ανθρώπινου Δυναμικού της, ασφαλίζει την κινητή και ακίνητη περιουσία της όπως επίσης και τα συμφέροντα των υπαλλήλων της.

Επίσης, ο Τομέας Ασφαλειών, φροντίζει για τη διευθέτηση υποθέσεων ατυχημάτων στο προσωπικό της ΑΗΚ, για τις ζημιές σε περιουσία τρίτων και σε περιουσία της ΑΗΚ, για την ασφάλεια των εμπορευμάτων που εισάγει/εξάγει η ΑΗΚ και για την ασφαλιστική κάλυψη των οχημάτων της ΑΗΚ. Παράλληλα, σε συνεργασία με τις Ασφαλιστικές εταιρείες χειρίζεται τα θέματα για την ασφάλιση των υπαλλήλων του Οργανισμού που ταξιδεύουν για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό.

Νομική Στήριξη και Συμβουλευτικές Υπηρεσίες:

Πέραν των πιο πάνω, το Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών προσφέρει νομική στήριξη σε όλα τα Τμήματα/Υπηρεσίες/Περιφέρειες της ΑΗΚ, μεταξύ άλλων, για τη συνομολόγηση διαφόρων συμφωνιών και μνημονίων συνεργασίας με εταιρείες ενέργειας και/ή άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Ενέργειας, συμφωνίες εμπιστευτικότητας για την καλύτερη νομική κάλυψη της ΑΗΚ, συμφωνίες συμψηφισμού οφειλομένων ποσών.

Παρέχει επίσης καθημερινή απ' ευθείας στήριξη και νομικές συμβουλές είτε προφορικές είτε γραπτές στις αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιχειρησιακές Μονάδες της ΑΗΚ, καθώς και στις Περιφέρειες Λευκωσίας-Κερύνειας-Μόρφου, Λεμεσού, Αμμοχώστου-Λάρνακας και Πάφου, αναφορικά με ερωτήματα νομικής φύσεως για παράπονα καταναλωτών προς την ΑΗΚ, τη ΡΑΕΚ, την Επίτροπο Διοικήσεως, για αιτήματα αποζημιώσεων, για τη λήψη συγκαταθέσεων, για διακοπές, συνδέσεις και μεταβιβάσεις καταναλωτών, για μετακινήσεις μετρητών, για ενημέρωση και παροχή πληροφοριών προς τους καταναλωτές και για παράνομες επεμβάσεις, μεταξύ άλλων.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, το Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών διεξάγει Πειθαρχικές Έρευνες δυνάμει του Πειθαρχικού Κώδικα της ΑΗΚ, επεξεργάζεται και προωθεί νέες Νομοθεσίες.

ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Αποστολή του Τομέα Διοίκησης είναι η γρήγορη, αξιόπιστη, επαγγελματική και αποτελεσματική διοικητική υποστηρικτική βοήθεια των άλλων Επιχειρησιακών και Επιτελικών Μονάδων.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, ο Τομέας Διοίκησης προβαίνει σε:

Διαχείριση Διαφόρων Συμφωνιών

- Συμφωνίες για ενοίκιαση κτιρίων, χώρων στάθμευσης και αποθηκών, για τις ανάγκες της Αρχής Παγκύπρια.
- Συμφωνίες για διαχείριση κυλικείων.
- Συμφωνίες για συντήρηση του κτιρίου των Κεντρικών Γραφείων.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2014, συνομολογήθηκαν ή ανανεώθηκαν 15 Συμφωνίες.

Διεύθυνση Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης

Έκδοση Ανακοινώσεων/Δημοσιεύσεων

Η έκδοση ανακοινώσεων/δημοσιεύσεων, αφορά προσφορές, κενές θέσεις, διακοπές ρεύματος κ.ο.κ. στον εγχώριο τύπο, στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και στο ΡΙΚ.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2014, η ΑΗΚ προέβηκε σε 100 ανακοινώσεις.

Συντήρηση Κτιρίου Κεντρικών Γραφείων

Η συντήρηση του κτιρίου των Κεντρικών Γραφείων αφορά:

- Μέριμνα για την καθαριότητα του κτιρίου.
- Λειτουργικότητα κτιρίου Ηλεκτρολογικά/Μηχανολογικά/Επιδιορθώσεις/Λειτουργία γραφείων.
- Σύστημα παρακολούθησης και ρύθμισης κτιρίου (B.M.S.).
- Έλεγχος συστήματος φωτοβολταϊκών.
- Κάρτες πρόσβασης.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2014, διεκπεραιώθηκαν 352 αιτήματα υπαλλήλων, που είχαν σχέση με τη λειτουργία των γραφείων τους.

Υποστήριξη όσον αφορά τηλεφωνικές συνδέσεις

Διεκπεραίωση όλων των τηλεφωνικών διαδικασιών που αφορούσαν τις συνδέσεις της ΑΗΚ.

Υποβλήθηκαν 31 αιτήσεις προς την CYTA που αφορούσαν εγκαταστάσεις τηλεφωνικών γραμμών, μεταβιβάσεις, εξασφάλιση καρτών G.S.M. κ.ο.κ.

Λειτουργία Αρχείου Κεντρικών Γραφείων

Μεριμνά για τη μηχανογράφηση των εισερχόμενων και εξερχόμενων επιστολών και την αρχειοθέτηση τους.

Διεκπεραιώθηκαν θέματα εκτελωνίσεων και έφερε σε πέρας την καθημερινή διανομή/αποστολή αλληλογραφίας, σε όλες τις Μονάδες/Διευθύνσεις της ΑΗΚ, Περιφερειών και Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών.

Αγορά και Προμήθεια Γραφικής Ύλης και Γενικών Προμηθειών

Προμήθεια όλων των Μονάδων/Διευθύνσεων της ΑΗΚ, των Περιφερειών και των Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών με την αναγκαία γραφική ύλη και γενικές προμήθειες.

Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού

Το προσωπικό της Αρχής

	2014	2013
Επιστημονικό Προσωπικό	237	250
Γραφειακό Προσωπικό	360	360
Τεχνικό Προσωπικό	1 541	1 559
Συμβασιούχο Προσωπικό	49	50
ΟΛΙΚΟ	2 187	2 219

Το συμβασιούχο προσωπικό απαρτίζεται από 48 πρώην εργαζομένους με συνθήκες εξαρτημένης εργασίας, των οποίων οι όροι εργοδότησης τους διέπονται από συγκεκριμένα Συλλογικά Σύμβαση και ένα εργαζόμενο με Συμβόλαιο αορίστου χρόνου.

Οι συνταξιούχοι της Αρχής

Κατά το τέλος του χρόνου ο ολικός αριθμός των συνταξιούχων ήταν 1 213 άτομα σε σύγκριση με 1 215 άτομα κατά το τέλος του προηγούμενου χρόνου. Εννέα συνταξιούχοι είναι αγνοούμενα πρόσωπα από την τουρκική εισβολή του 1974. Επιπρόσθετα καταβάλλονταν 313 συντάξεις χρείας και τέκνων, σε σύγκριση με 292 κατά τον προηγούμενο χρόνο.

Δείκτες Ανθρώπινου Δυναμικού και Παραγωγικότητας

Οι διακυμάνσεις της παραγωγικότητας φαίνονται στο Σχεδιάγραμμα αρ. 8 (σελ.56) το οποίο δείχνει τη σχέση μεταξύ του ανθρώπινου δυναμικού της Αρχής και του ολικού αριθμού των κιλοβατών που χρεώθηκαν καθώς και του αριθμού των καταναλωτών, κατά τη δεκαετία 2004-2014.

Οι απουσίες του προσωπικού της ΑΗΚ λόγω ασθένειας και/ή εργατικών ατυχημάτων ανήλθαν σε ποσοστό 3,4% ή 12,3 μέρες για κάθε υπάλληλο σε σύγκριση με 2,6% ή 9,3 μέρες για κάθε υπάλληλο κατά τον προηγούμενο χρόνο, ενώ συγκρίνοντας τα σύνολα των αδειών ασθένειας του 2013 (21 282 ημέρες) με αυτά του 2014 (26 979 ημέρες) παρατηρείται αύξηση της τάξης του 26% (5 697 ημερών).

ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Πολυδιάστατος και σημαντικός ήταν ο ρόλος της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού στα δρώμενα στον Οργανισμό μέσα στο 2014 τα οποία αφορούσαν την προσπάθεια για Αναδιοργάνωση/ Εξορθολογισμό και βελτίωση της λειτουργίας της ΑΗΚ και την υλοποίηση λειτουργικών και θεσμικών αλλαγών.

Συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού συμμετείχε ενεργά στη σημαντική εργασία του Λειτουργικού Διαχωρισμού των Δραστηριοτήτων του Οργανισμού και της συμμόρφωσης στις σχετικές ρυθμιστικές αποφάσεις της ΠΑΕΚ. Επίσης, καθοριστική ήταν και η συνεργασία της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού

και η επίτευξη συμφωνίας με τη Συνδικαλιστική πλευρά, για τη διαμόρφωση ενός στοχευμένου Σχεδίου Εθελούσιας Πρόωρης Αφυπηρέτησης, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται μείωση του προσωπικού, χωρίς να επηρεάζεται η εύρυθμη λειτουργία της ΑΗΚ.

Μετά την ολοκλήρωση της μελέτης και την εξασφάλιση των σχετικών εγκρίσεων και από την Πολιτεία, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού με εγκύκλιο της προς όλο το Προσωπικό τον Νοέμβριο, εξήγγειλε το Σχέδιο Πρόωρης Στοχευμένης Εθελούσιας Αφυπηρέτησης μόνο για κατόχους θέσεων που προβλέπεται να καταργηθούν ή δημιουργούν τις προϋποθέσεις για κένωση οργανικής θέσης που προβλέπεται να καταργηθεί με βάση τη συμφωνημένη αναθεωρημένη οργανική διάρθρωση για το 2014.

Παράλληλα, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού προέβη σε όλες τις αναγκαίες διεργασίες και επαφές με τη Συνδικαλιστική πλευρά και προώθησε τον τερματισμό προϋπάρχοντος Σχεδίου Πρόωρης Αφυπηρέτησης στην ΑΗΚ.

Άλλες σημαντικές ενέργειες και επαφές της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού που έγιναν κατά τη διάρκεια του χρόνου, αφορούσαν την εφαρμογή της Συμφωνίας Διαδικασίας Επίλυσης Εργατικών Διαφορών σε Ουσιώδεις Υπηρεσίες η οποία προνοεί και την επίτευξη συμφωνίας με τη Συνδικαλιστική πλευρά για καθορισμό Κατ' ελάχιστο Ορίου Υπηρεσίας σε περιπτώσεις απεργιών. Δυστυχώς δεν κατέστη δυνατή η επίτευξη συμφωνίας και ως εκ τούτου με τη συμμετοχή της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και σε επαφές στο Υπουργείο Εργασίας, Προνοίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων όπου κλήθηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη, καταρτίστηκε κατάλογος κοινά αποδεκτών Διαιτητών και ακολούθως το θέμα παραπέμφθηκε σε Επιτροπή Διαιτησίας, η οποία εξέδωσε την απόφαση της περί τα τέλη του έτους.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι παρά την μη επίτευξη συμφωνίας για το Κατ' ελάχιστο Όριο Υπηρεσίας στη βάση της Συμφωνίας Διαδικασίας Επίλυσης Εργατικών Διαφορών, σε συναντήσεις της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού με τις Συντεχνίες του Προσωπικού συμφωνήθηκαν και εφαρμόστηκαν διευθετήσεις που ουσιαστικά συνιστούσαν Κατ' ελάχιστο Όριο Υπηρεσίας κατά τη διάρκεια των απεργιακών μέτρων ή στάσεων εργασίας που κήρυξαν οι Συντεχνίες σε σχέση με τα τεκταινόμενα για την ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού τον Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2014. Ο στόχος ήταν να μην ταλαιπωρηθεί το κοινό ή να επηρεαστεί η απρόσκοπτη και ασφαλής παροχή ηλεκτρικής ενέργειας.

Σε άλλες επαφές της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού με τις Συντεχνίες του Προσωπικού και μέσα στα πλαίσια της μείωσης λειτουργικών εξόδων και εξορθολογισμού των επιδομάτων, επετεύχθη νέα συμφωνία που αφορά την καταβολή οδοιπορικού επιδόματος. Επίσης συζητήθηκαν άλλα σοβαρά θέματα, όπως ο έλεγχος των Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων, η οργανική διάρθρωση του Οργανισμού, η εξέταση εργατικής διαφοράς ενώπιον μεσολαβητού του Υπουργείου Εργασίας, Προνοίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ.ά.

Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού

Σημαντική ήταν και η υπογραφή της Συλλογικής Σύμβασης για την περίοδο 2013-2014 με πρόνοια για μηδενικές γενικές αυξήσεις.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού διαχειρίστηκε θέματα που προέκυψαν από την εφαρμογή των Νομοθεσιών για παγοποίηση προσαυξήσεων και απαγόρευση προσλήψεων, τη λήξη της Σύμβασης Εργασίας του Γενικού Διευθυντή τον Ιούνιο του 2015 κ.ά.

Πολύ σημαντική και άξια αναφοράς είναι και η ενεργός συμμετοχή της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και συνδιοργάνωση με το CEEP, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό των Βρυξελλών που εκπροσωπεί Οργανισμούς Υπηρεσιών Δημόσιας Ωφέλειας, του οποίου η ΑΗΚ είναι μέλος, Σεμιναρίου με θέμα Αναδιοργανώνοντας στοχεύοντας στη Βελτίωση της Παραγωγικότητας και Αποτελεσματικότητας.

Σχεδ. 8

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

- ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
- ΠΩΛΗΣΕΙΣ (χιλιάδες kWh) ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ
- ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ

Στο σεμινάριο συμμετείχαν διευθυντικά στελέχη Ευρωπαϊκών και Κυπριακών Οργανισμών Υπηρεσιών Δημόσιας Ωφέλειας τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα καθώς επίσης και η Γενική Γραμματέας και άλλα στελέχη και σύμβουλοι του Οργανισμού.

Τέλος, δεν θα μπορούσε να μην αναφερθεί η αποδοχή από την ΑΗΚ πρόσκλησης του Υπουργείου Εργασίας, Προνοίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για πιστοποίηση του Οργανισμού ως Εργοδότης Ισότητας. Η όλη εργασία ήταν ιδιοκτησία της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και κατέληξε σε υπογραφή μεταξύ του Συμβούλου και του Γενικού Διευθυντή της ΑΗΚ Κοινής Δήλωσης Ενεργειών που πρέπει να γίνουν στα πλαίσια του όλου Έργου.

Πιστοποίηση της ΑΗΚ ως Εργοδότης Ισότητας

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, αναγνωρίζοντας το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει στην κοινωνία ως Οργανισμός Κοινής Ωφέλειας, αλλά και ως ένας από τους μεγαλύτερους εργοδότες στην Κύπρο, διακηρύττει τη δέσμευσή της να προωθήσει δράσεις στοχεύοντας στην προώθηση/εδραίωση της ισότητας των δύο φύλων και στην ενσωμάτωση αυτής της διάστασης στις στρατηγικές της επιλογές.

Με βάση τα πιο πάνω, έχει αποδεχθεί πρόσκληση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για πιστοποίηση ως Εργοδότης Ισότητας. Αυτή η πιστοποίηση, εμπίπτει μέσα στο πλαίσιο υλοποίησης του συγχρηματοδοτούμενου από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία Έργου με τίτλο «Δράσεις για μείωση του χάσματος αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών» και η πιστοποίηση γίνεται από τον Φορέα Πιστοποίησης για την Εφαρμογή Καλών Πρακτικών για την Ισότητα των Φύλων.

Προς το σκοπό αυτό, η ΑΗΚ υπέγραψε πρόσφατα κοινή δήλωση με Σύμβουλο Ισότητας, ο οποίος διορίστηκε από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσα από την οποία δεσμεύεται, πέραν των νομοθεσιών που ακολουθεί διαχρονικά, να υλοποιήσει άμεσα μια δέσμη μέτρων που σαν στόχο έχουν να αποκαταστήσουν τυχόν διαχρονικές ανισότητες, διακρίσεις και στερεότυπα μεταξύ των δύο φύλων και μακροπρόθεσμα μέσω ενός σχεδίου δράσης να παγιώσει στο εσωτερικό της αυτή την πολιτική, ενώ παράλληλα στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης να σχεδιάσει, να υλοποιήσει και να διαχύσει δράσεις προς όφελος της κοινωνίας.

Η ΑΗΚ σε συνεργασία με τις Συνδικαλιστικές οργανώσεις προτίθεται να προβεί στα ακόλουθα μέτρα όσον αφορά τη διαφώτιση των εργαζομένων για το θέμα της Ισότητας:

- Επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση στο περιβάλλον της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για θέματα Ισότητας με τη διενέργεια διαφόρων σεμιναρίων.
- Τη σύσταση Επιτροπών Ισότητας σε κάθε βάση Εργασίας (Κεντρικά Γραφεία, Περιφέρειες και Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς), οι οποίες θα αποτελούνται από τρία άτομα και από τα δύο φύλα και ένα από αυτά θα ορίζεται ως υπεύθυνη/ος.
- Τη σύσταση Κεντρικής Επιτροπής Ισότητας, αποτελούμενη από το σύνολο των Υπεύθυνων ατόμων των Επιτροπών Ισότητας με προεδρεύων Λειτουργό της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού της ΑΗΚ. Έργο της Κεντρικής Επιτροπής θα είναι η διατύπωση των ετήσιων σχεδίων δράσης για την Ισότητα και το συντονισμό των δράσεων και υποβολή προτάσεων που αφορούν την Ισότητα προς τη Διεύθυνση της ΑΗΚ, με ομάδα στόχου το σύνολο του προσωπικού της ΑΗΚ.
- Στη διενέργεια ετήσιας ανώνυμης έρευνας προσωπικού, σαν μέσο άμεσης επικοινωνίας με τη Διεύθυνση και το οποίο θα αποτελεί βαρόμετρο προόδου σε θέματα Ισότητας και ικανοποίησης γενικά στην εργασία.
- Τη δημιουργία ομάδας χειρισμού περιπτώσεων παρενόχλησης/σεξουαλικής παρενόχλησης και ορισμού υπευθύνων σε κάθε βάση εργασίας για τη διαχείριση ενδείξεων σεξουαλικής παρενόχλησης ή και εκδηλωμένης παρενόχλησης, εάν το άτομο που παρενοχλείται το επιθυμεί, πριν οποιαδήποτε διοικητικά ή άλλα ποινικά μέτρα και καθοδήγηση των παραπονούμενων. Στόχος είναι ο χειρισμός με λεπτότητα ή/και βοήθεια στην ομάδα στόχου που είναι τα άτομα που θεωρούν εαυτούς θύματα παρενόχλησης/σεξουαλικής παρενόχλησης.

Υλοποιώντας όλα τα πιο πάνω, η Αρχή έχει ως στόχο τη σταδιακή εξάλειψη όλων των κοινωνικών στερεοτύπων, την πρόληψη μη επιθυμητής συμπεριφοράς και την αλλαγή νοοτροπίας σχετικά με τα θέματα Ισότητας, την ενίσχυση των ηγετικών ικανοτήτων των υπαλλήλων ανδρών και γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, τη συμβολή στην προώθηση των γυναικών σε ανδροκρατούμενα επαγγέλματα στην ΑΗΚ αλλά και στην κυπριακή αγορά εργασίας και την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός μηχανισμού παρακολούθησης των θεμάτων Ισότητας στον Οργανισμό. Επίσης έχει ως στόχο να καταρτίσει το προσωπικό σε θέματα Ισότητας και να βελτιώσει την ισορροπία του προσωπικού μεταξύ εργασίας και οικογενειακής του ζωής.

Κάθε τέλος του χρόνου θα γίνεται ένας απολογισμός των πιο πάνω θεμάτων από την Κεντρική Επιτροπή Ισότητας και αυτός θα καταγράφεται στην Ετήσια Έκθεση του Οργανισμού.

Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Εκπαίδευση και Επιμόρφωση

Μέσα στο 2014 το Τμήμα Εκπαίδευσης του Τομέα Εργασιακών Θεμάτων της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού διοργάνωσε 99 ενδοϋπηρεσιακά προγράμματα και σεμινάρια που κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων με 1 179 συμμετοχές από μέλη του προσωπικού. Επίσης υπήρξαν άλλες 163 συμμετοχές του προσωπικού σε διάφορα επιμορφωτικά προγράμματα, που οργανώθηκαν από εκπαιδευτικά ιδρύματα και διάφορους οργανισμούς στην Κύπρο, ενώ 17 μέλη του επιστημονικού προσωπικού παρακολούθησαν εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια και συνέδρια στο εξωτερικό. Συνολικά υπήρξαν 1 359 συμμετοχές του προσωπικού σε εκπαιδευτικά προγράμματα με μέσο κόστος €28,39/υπάλληλο λόγω του ότι τα περισσότερα άτομα εκπαιδεύονται ενδοϋπηρεσιακά. Τα ενδοϋπηρεσιακά προγράμματα επιχορηγήθηκαν από την ΑΑΑΔΚ με το ποσό των €65.150.

Προσλήψεις/Προαγωγές Προσωπικού

Με τη δημοσίευση του τροποποιητικού Νόμου 169(Ι)/2013 που προέβλεπε την απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα ίσχυσε μέσα στο 2014 παγοποίηση των προσλήψεων και προαγωγών.

Αφυπηρέτησεις/Παραπήσεις

Κατά τη διάρκεια του έτους, τέσσερις υπάλληλοι συνταξιοδοτήθηκαν λόγω ορίου ηλικίας, τρεις υπάλληλοι αφυπηρέτησαν για λόγους υγείας, τρεις υπάλληλοι αφυπηρέτησαν πρόωρα, 18 υπάλληλοι αφυπηρέτησαν με βάση το σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης, τρεις υπάλληλοι τερμάτισαν την υπηρεσία τους και δύο υπάλληλοι απεβίωσαν.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΥΓΕΙΑ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ

Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη

Για το 2014 η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου εισέφερε €7.459.613,04 (€6.565.727,95 το 2013) στο Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Υπαλλήλων ΑΗΚ, καθώς και ποσό €51.260,00 (όσα και το 2013) στο Ειδικό Ταμείο για κάλυψη εξόδων για σοβαρές περιπτώσεις που έτυχαν περίθαλψης στην Κύπρο ή το εξωτερικό. Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014, οι δικαιούχοι του Ταμείου ήταν 8 693 (2 141 υπάλληλοι, 1 209 συνταξιούχοι και 5 343 εξαρτώμενα).

Ταμεία Βοηθείας

Τα Ταμεία Βοηθείας των υπαλλήλων συνέχισαν κανονικά τη λειτουργία τους κατά τη διάρκεια του έτους, προσφέροντας σε αναξιοπαθούντες υπαλλήλους και συνταξιούχους ή σε μέλη των οικογενειών τους, που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, οικονομική βοήθεια, που ξεπέρασε τις €280.000. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται και το βοήθημα της ΑΗΚ σε πρώην υπαλλήλους της που αφυπηρέτησαν πριν το 1978 με ωφελήματα Ταμείου Προνοίας, καθώς και στις χήρες των πρώην υπαλλήλων. Επίσης συμπεριλαμβάνεται και το βοήθημα της Αρχής σε πρώην υπαλλήλους της ως εκ της αναγνώρισης της προηγούμενης υπηρεσίας τους στις πρώην Ιδιωτικές Ηλεκτρικές Εταιρείες που απαλλοτριώθηκαν από την ΑΗΚ, ως συντάξιμης. Ο αριθμός των μελών των Ταμείων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014 ήταν 1 891 για το Ταμείο Βοηθείας Υπαλλήλων ΑΗΚ και 169 για το Ταμείο Βοηθείας Επιστημονικού Προσωπικού ΑΗΚ.

Ταμεία Ευημερίας

Τα Ταμεία Ευημερίας των υπαλλήλων συνέχισαν κανονικά τη λειτουργία τους κατά τη διάρκεια του έτους προσφέροντας τις απαραίτητες διευκολύνσεις τόσο στα μέλη όσο και στις οικογένειες τους.

Πιστοποιητικά Ευδόκιμης Υπηρεσίας και αναμνηστικά δώρα

Κατά το 2014 απονεμήθηκαν σε δικαιούχους Πιστοποιητικά Ευδόκιμης Πολυετούς Υπηρεσίας και αναμνηστικά δώρα ως ακολούθως:

- Σε 25 υπαλλήλους, που αφυπηρέτησαν κατά το 2014 και συμπλήρωσαν περισσότερα των 20 ετών υπηρεσία απονεμήθηκε το Πιστοποιητικό Ευδόκιμης Υπηρεσίας της Αρχής.
- Σε 13 υπαλλήλους, που κατά το 2014 συμπλήρωσαν 30 έτη υπηρεσίας απονεμήθηκε αργυρό μετάλλιο της Αρχής.

Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία Υπαλλήλων ΑΗΚ

Διαχείριση Ασφάλειας και Υγείας

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου θέτει την Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία ως πρώτη προτεραιότητα σε όλες τις δραστηριότητες της. Για το σκοπό αυτό έχει αναπτύξει και εφαρμόζει ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας και Υγείας (ΣΔΑΥ) με το οποίο επιτυγχάνεται η διαχείριση όλων των θεμάτων που αφορούν επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας του Οργανισμού. Η εφαρμογή των προνοιών του σε όλα τα επίπεδα του Οργανισμού αποσκοπεί στη μείωση των ατυχημάτων καθώς και στη δημιουργία και διατήρηση ασφαλισμένων συνθηκών εργασίας τόσο για τους εργαζόμενους της όσο και για το ευρύτερο κοινό.

Αναπόσπαστο μέρος της πιο πάνω διαδικασίας είναι και οι Μελέτες Εκτίμησης Επαγγελματικών Κινδύνων (ΜΕΕΚ) που καλύπτουν όλες τις δραστηριότητες της ΑΗΚ και αποτελούν βασικό εργαλείο για το σχεδιασμό και την εκτέλεση των εργασιών στην ΑΗΚ. Μέσα από τη διαδικασία αυτή έχουν εντοπιστεί και εκτιμηθεί οι κίνδυνοι για κάθε δραστηριότητα που λαμβάνει χώρα στον Οργανισμό και έχουν εφαρμοστεί τα κατάλληλα μέτρα για πρόληψη και εξάλειψη επικινδύνων καταστάσεων.

Οι Λειτουργγοί Ασφάλειας σε συνεργασία με τους τοπικούς Διαχειριστές Ασφάλειας και Υγείας διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην επιτυχή εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας καθώς και στη συνεχή ανάπτυξη και διαμόρφωση του με βάση τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

Μέσα στα πλαίσια της συνεχούς αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του Οργανισμού, το Τμήμα Ασφάλειας και Υγείας προχωρεί σε συνεργασία με το Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας στη διασύνδεση του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας μαζί με τα υπόλοιπα Συστήματα Διαχείρισης που διαθέτει ο Οργανισμός. Μετά την ολοκλήρωση της διασύνδεσης του θα προχωρήσει και στην πιστοποίηση του ΣΔΑΥ με βάση το πρότυπο OHSAS 18001.

Το Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας καθώς και οι Μελέτες Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου βρίσκονται αναρτημένα στη δικτυακή πύλη όπου έχει πρόσβαση όλο το προσωπικό του Οργανισμού.

Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία

Οι Τοπικές Επιτροπές Ασφάλειας καθώς και η Κεντρική Επιτροπή Ασφάλειας πραγματοποίησαν τις προβλεπόμενες από την Νομοθεσία συνεδριάσεις και ασχολήθηκαν με τα διάφορα προβλήματα ασφάλειας και υγείας που κατά καιρούς παρουσιάζονται στους χώρους εργασίας.

Οι Λειτουργγοί Ασφάλειας στα πλαίσια των καθηκόντων τους διενέργησαν επισκέψεις/επιθεωρήσεις/ διαβουλεύσεις και παρείχαν συμβουλές σε συνεργεία που εργάζονται στις Περιφέρειες και στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς. Επίσης διερεύνησαν τα ατυχήματα και τα επικίνδυνα συμβάντα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της χρονιάς και έκαναν εισηγήσεις για λήψη μέτρων ασφάλειας και αποφυγή μελλοντικών παρόμοιων περιστατικών. Επίσης έλεγξαν την πληρότητα σε σχέση με τις απαιτήσεις της Νομοθεσίας των Σχεδίων Ασφάλειας και Υγείας που υπέβαλαν οι εργολάβοι, οι οποίοι ανέλαβαν εντός του έτους διάφορα έργα για λογαριασμό της ΑΗΚ.

Εκπαίδευση / Επιμόρφωση

Μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για εξάλειψη των κινδύνων κατά την εκτέλεση εργασιών σε ύψος συνεχίστηκαν οι εκπαιδεύσεις και πιστοποίηση όλου του προσωπικού που εκτελεί εργασίες σε ύψος.

Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού

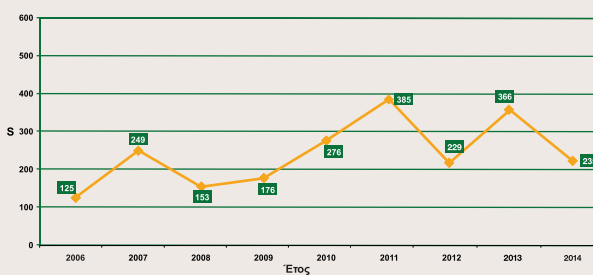
Συγκεκριμένα έγιναν εκπαιδεύσεις στην ασφαλή χρήση και λειτουργία ανυψωτικών πλατφόρμων καθώς επίσης και στην ασφαλή χρήση γερανών για ασφαλή ανύψωση και μετακίνηση φορτίων.

Όλο το τεχνικό προσωπικό που εκτελεί εργασίες σε ύψος με τη μέθοδο της αναρρίχησης κλήθηκε για επανεκπαίδευση και ανανέωση του πιστοποιητικού του σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Επίσης έχει γίνει αντίστοιχη εκπαίδευση για την ασφαλή εργασία σε οροφές κτιρίων στο προσωπικό που επιλέχθηκε για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε υποστατικά που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

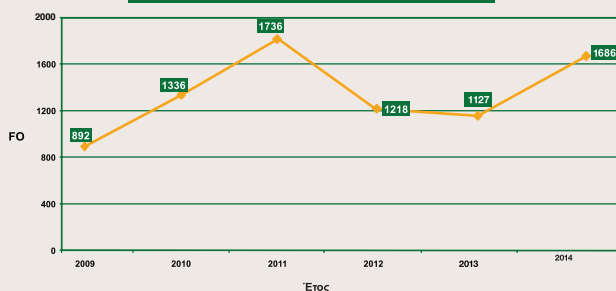
Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων F

Δείκτης Σοβαρότητας S

Δείκτης Εμφάνισης Ατυχημάτων FO

Οι Λειτουργοί Ασφάλειας συμμετείχαν σε όλα τα προγράμματα για την εκπαίδευση του προσωπικού της ΑΗΚ σε θέματα επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας. Συνέβαλαν επίσης στη διοργάνωση της εβδομάδας ασφαλείας σε συνεργασία με τις τοπικές Διευθύνσεις.

Μέσα Ατομικής Προστασίας

Το Τμήμα Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας σε συνεργασία με το Τμήμα Προμηθειών της ΑΗΚ προχώρησαν στην αναθεώρηση των προδιαγραφών και έκδοση διαγωνισμού για την προμήθεια υποδημάτων ασφαλείας με βάση τη νέα διαδικασία επιλογής και αγοράς υποδημάτων ασφαλείας που εφαρμόστηκε πρόσφατα στην ΑΗΚ. Με τη νέα διαδικασία δόθηκε η δυνατότητα στο προσωπικό της ΑΗΚ να επιλέγει τα παπούτσια ασφαλείας που του ταιριάζει μέσα από διάφορα μοντέλα υποδημάτων που είχαν εκ των προτέρων αξιολογηθεί στη βάση της νέας διαδικασίας προμήθειας υποδημάτων ασφαλείας.

Ατυχήματα

Κατά το έτος 2014 συνέβησαν συνολικά 37 ατυχήματα με ισάριθμους τραυματισμούς. Το ένα από τα πιο πάνω ατυχήματα ήταν τροχαίο. Όλα τα ατυχήματα διερευνήθηκαν και αξιολογήθηκαν από το Τμήμα Ασφάλειας και Υγείας της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και την Κεντρική Επιτροπή Ασφάλειας.

Στις τρεις πιο πάνω γραφικές παραστάσεις δίνεται η διακύμανση των Δεικτών Συχνότητας Ατυχημάτων (F), Σοβαρότητας (S) και Εμφάνισης (FO) για την περίοδο 2006-2014. Ο Δείκτης Συχνότητας λαμβάνει υπόψη τον αριθμό των ατυχημάτων σε σχέση με το σύνολο των εργαθεισών ωρών στον Οργανισμό και ο Δείκτης Σοβαρότητας τον αριθμό των απολεσθέντων ημερομισθίων σε σχέση με τις εργασθείσες ώρες στον Οργανισμό. Ο Δείκτης Εμφάνισης δίνει τον αριθμό ατυχημάτων σε σχέση με τον αριθμό των εργαζομένων.

Ο Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων (F) για την ΑΗΚ αυξήθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος φτάνοντας στο 8,5. Ο Δείκτης Σοβαρότητας (S) σημείωσε σημαντική μείωση από 366 σε 235. Ο Δείκτης Εμφάνισης Ατυχημάτων (FO) σημείωσε αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος από 1 127 σε 1 686.

Εβδομάδα Ασφάλειας και ασκήσεις Πυρασφάλειας

Την περίοδο 17-21 Μαρτίου 2014, πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη Εβδομάδα Ασφάλειας, κατά την οποία διοργανώθηκαν διάφορες εκδηλώσεις στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς και τις Περιφέρειες. Στα πλαίσια των εκδηλώσεων αυτών έγιναν διαλέξεις σε θέματα που αφορούν την Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία του προσωπικού, ασκήσεις πυρόσβεσης, εκκένωσης κτιρίων, επισκέψεις, συζητήσεις και εκπαίδευση των μελών των ομάδων πυρόσβεσης από την Πυροσβεστική Υπηρεσία και τους Λειτουργούς Ασφάλειας.

Ασπίδες Ασφάλειας

Για το έτος 2014, η Ασπίδα Ασφάλειας εις Μνήμη του Εθνάρχη Μακάριου Γ', απονεμήθηκε στην Περιφέρεια Λεμεσού και η Ασπίδα Ασφάλειας εις μνήμη του Γεωργίου Κοντόπουλου απονεμήθηκε στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας.

Διεύθυνση Πληροφορικής

Αποστολή της Διεύθυνσης Πληροφορικής είναι η επιλογή, παροχή και υποστήριξη Συστημάτων Πληροφορικής, η ανάδειξη της τεχνολογίας Πληροφορικής σε στρατηγικό εργαλείο επίτευξης των επιχειρησιακών στόχων της Αρχής με αξιοπιστία, ταχύτητα και αποτελεσματικότητα και η καλλιέργεια της ενδεδειγμένης νοοτροπίας στο προσωπικό της Αρχής.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, η Διεύθυνση Πληροφορικής προβαίνει σε:

- Παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής
- Εξυπηρέτηση εσωτερικών πελατών Πληροφορικής
- Ανάπτυξη, εφαρμογή και συντήρηση λογισμικών Συστημάτων Πληροφορικής
- Υπηρεσίες Τεχνικής Υποδομής
- Διαχείριση και Υπηρεσίες Ασφάλειας

Κατά τη διάρκεια της περιόδου Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2014:

- Ολοκληρώθηκαν και εφαρμόστηκαν νομοθετικές ρυθμίσεις/αλλαγές στο Λογισμικό Σύστημα Μισθοδοσίας που αφορούσαν:
  - Το νέο συνταξιοδοτικό σχέδιο - υπολογισμός σύνταξης και εφάπαξ για υπηρεσία από 01/01/2013 και μετά. Καθορίστηκε ο υπολογισμός μέσου όρου μισθού καριέρας.
  - Τον Φόρο Εισοδήματος για Χήρες (από 01/01/2014) - το εισόδημα ατόμου από σύνταξη χηρείας και το οποίο υπερβαίνει το εκάστοτε ποσό φορολογητέου εισοδήματος υπόκειται σε φορολογία με συντελεστή προς είκοσι τοις εκατόν (20%).
  - 3% αποκοπή στους μισθούς Συμβασιούχων (από 01/02/2014).
  - Αύξηση Εισφορών Υπαλλήλων και εργοδότη στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (από 01/01/2014), τόσο για το Κυβερνητικό Σχέδιο Συντάξεων όσο και για το Σχέδιο Συντάξεων ΑΗΚ, σύμφωνα με την τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου του 1980.
  - Αύξηση του ποσοστού Μείωσης Απολαβών και Έκτακτης Εισφοράς από 01/01/2014.
- Άρχισαν και συνεχίζονται οι απαραίτητες προσαρμογές στα Λογισμικά Συστήματα της ΑΗΚ για το λογιστικό διαχωρισμό της ΑΗΚ.
- Έχει ολοκληρωθεί και εφαρμοστεί με επιτυχία το σύστημα «Ενιαίου χώρου πληρωμών» σε ευρώ (SEPA) για την εξόφληση λογαριασμών μέσω άμεσων χρεώσεων.
- Έχει εφαρμοστεί με επιτυχία η χρέωση τόκων σε καθυστερημένες οφειλές των λογαριασμών ρεύματος.

- Έχει εφαρμοστεί με επιτυχία το σχέδιο «Αυτοπαραγωγής» ηλεκτρισμού από φωτοβολταϊκά συστήματα.
- Έχει ολοκληρωθεί και εφαρμοστεί με επιτυχία η παραμετροποίηση του Λογισμικού συστήματος Εξυπηρέτησης Πελατών και Έκδοσης Λογαριασμών για την υποστήριξη της Υπηρεσίας «E-Charge» για φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων σε δημόσιους χώρους.
- Ετοιμάστηκε και εκδόθηκε νέος ανοικτός Διαγωνισμός τον Νοέμβριο του 2014 για την αναβάθμιση του Λογισμικού συστήματος Customer Care & Billing στην νεώτερη έκδοση 2.4.
- Άρχισε και συνεχίζεται η ανάπτυξη της εφαρμογής για την παρακολούθηση έργων της Διεύθυνσης Πληροφορικής με το εργαλείο Project Server της Microsoft.
- Εγκαταστάθηκε και εφαρμόστηκε με επιτυχία το Σύστημα Αναμονής στα Περιφερειακά Γραφεία της ΑΗΚ στη Λεμεσό, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της.
- Ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη της νέας Ιστοσελίδας της ΑΗΚ, η οποία παρέχει αναβαθμισμένες/εκσυγχρονισμένες υπηρεσίες προς τους πελάτες/καταναλωτές της και τέθηκε με επιτυχία σε εφαρμογή.
- Εγκαταστάθηκε με επιτυχία η νέα Τεχνική Υποδομή Πληροφορικής (Data Centre) της ΑΗΚ μετά από Διαγωνισμό.
- Υλοποιήθηκε με επιτυχία το MPLS backbone network με το οποίο αναβαθμίστηκαν οι ταχύτητες επικοινωνίας μεταξύ των Περιφερειακών Γραφείων και των Σταθμών Παραγωγής με τα Κέντρα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών Πληροφορικής (Data Centers) της ΑΗΚ.
- Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η δημιουργία του νέου περιβάλλοντος των βάσεων δεδομένων του συστήματος GIS στη νέα Τεχνική Υποδομή Πληροφορικής της ΑΗΚ και η αναβάθμιση τους στην έκδοση Oracle 12.1.0.2.
- Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η εγκατάσταση και λειτουργία του ArcGIS server του συστήματος GIS στο DMZ με αποτέλεσμα την παροχή γεωγραφικών δεδομένων έντονου ενδιαφέροντος της ΑΗΚ προς το σύστημα Διαχείρισης Στόλου Οχημάτων.
- Επιτεύχθηκε η κατά αρχήν έγκριση για εξασφάλιση χρηματοδότησης από ευρωπαϊκά κονδύλια για τη δημιουργία του Εφεδρικού Κέντρου Ανάκαμψης Συστημάτων Πληροφορικής και Τεχνολογίας της ΑΗΚ.
- Ολοκληρώθηκε η αναθεώρηση και τέθηκε σε εφαρμογή η οδηγία «Διαχείριση Κωδικών Πρόσβασης για Χρήστες Συστημάτων Πληροφορικής».
- Ολοκληρώθηκε η αναθεώρηση και τέθηκε σε εφαρμογή η οδηγία «Διαχείριση Κωδικών Πρόσβασης για Διαχειριστές Συστημάτων Πληροφορικής».
- Ολοκληρώθηκε η ετοιμασία του «Εγχειριδίου Τεχνικών Δημιουργίας Κωδικών Πρόσβασης» και τέθηκε σε εφαρμογή.

Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΗΚ

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, ως Οργανισμός υπεύθυνος για την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια του ηλεκτρισμού στην Κύπρο αντιλαμβάνεται τις ευθύνες και υποχρεώσεις της απέναντι στον Κύπριο πολίτη. Για το σκοπό αυτό και με στόχο πάντοτε τη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει, ταυτόχρονα με τη συνεχή προσπάθεια για μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητες της, έχει εφαρμόσει συστήματα διαχείρισης Ποιότητας και Περιβάλλοντος, πιστοποιημένα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα ISO9001:2008 και ISO14001:2004 αντίστοιχα. Τα συστήματα αυτά, αποτελούν το Διασυνδεδεμένο Σύστημα Διαχείρισης της ΑΗΚ.

Κύριοι αντικειμενικοί σκοποί επικεντρώνονται στη μείωση του κόστους λειτουργίας, την αύξηση της παραγωγικότητας, τη βελτίωση της Ποιότητας και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της ΑΗΚ, με πλήρη συνείδηση της ευθύνης της ΑΗΚ έναντι του κοινωνικού συνόλου στα πλαίσια μιας στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης.

Κατά τη διάρκεια του 2014, στα πλαίσια της συνεχούς βελτίωσης υλοποιήθηκαν μεταξύ άλλων οι πιο κάτω δραστηριότητες:

Διασυνδεδεμένο Σύστημα Διαχείρισης

Διενεργήθηκε τον Απρίλιο του 2014, Εξωτερική Επιθεώρηση του Διασυνδεδεμένου Συστήματος Διαχείρισης από την Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης. Ως αποτέλεσμα της επιθεώρησης επιβεβαιώθηκε ότι το Σύστημα Διαχείρισης της ΑΗΚ ικανοποιεί τα πρότυπα Διασφάλισης Ποιότητας και Περιβάλλοντος ISO9001:2008 και ISO14001:2004 αντίστοιχα. Εντοπίστηκε αριθμός μη συμμορφώσεων, οι οποίες έτυχαν διαχείρισης. Ως αποτέλεσμα τα Πιστοποιητικά έχουν επανεκδοθεί με ισχύ τρία χρόνια.

Πρότυπα Προστασίας Καταναλωτών – ΡΑΕΚ

Τα αποτελέσματα του συστήματος μέτρησης των δεικτών (Χάρτη Πολίτη) που αφορούν την Κανονιστική Διοικητική Πράξη (Κ.Δ.Π) 571/2005, εκδίδονται περιοδικά και ετήσια και κοινοποιούνται τόσο στη Διεύθυνση της ΑΗΚ όσο και στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου. Τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα, όπως αποδεικνύεται από τις μετρήσεις που γίνονται συστηματικά, αποδεικνύουν τη συνεχή φροντίδα και ευαισθησία του Οργανισμού σε απήματα πελατών.

Εσωτερικές επιθεωρήσεις

Έχει ολοκληρωθεί με βάση σχετικό πρόγραμμα αριθμός εσωτερικών επιθεωρήσεων που αφορούν κρίσιμες περιοχές της ΑΗΚ στην προσπάθεια μας για βέλτιστη διαχείριση του κόστους λειτουργίας και τη βελτίωση της ποιότητας στις συγκεκριμένες περιοχές. Τα αποτελέσματα έχουν παρουσιαστεί στους σχετικούς Ιδιοκτήτες Κρίσιμων Διεργασιών κατά τη διάρκεια των τελικών συναντήσεων (closing meetings) και έχουν αποφασιστεί οι κατάλληλες διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες. Η διεκπεραίωση τους παρακολουθείται σύμφωνα με τις διαδικασίες του Συστήματος Ποιότητας.

Επικαιροποίηση Ηλεκτρονικού Συστήματος Διαχείρισης Εγγράφων (Δικτυακή Πύλη)

Στα πλαίσια του συστήματος συνεχούς βελτίωσης της ΑΗΚ, γίνεται συστηματική επικαιροποίηση των εγγράφων του Συστήματος Διαχείρισης που βρίσκονται στη Δικτυακή Πύλη (portal), με βάση τις σχετικές αποφάσεις και εγκρίσεις που λαμβάνονται από τους αντίστοιχους Ιδιοκτήτες Κρίσιμων Διεργασιών.

Σύστημα Μέτρησης Απόδοσης

Έχει ολοκληρωθεί η Στοχοθέτηση του Οργανισμού στο επίπεδο των Κρίσιμων Επιχειρησιακών Δεικτών και η επιλεκτική ανάπτυξη τους, μέσω των δεικτών των Κρίσιμων και Βασικών διεργασιών, στους δείκτες που αφορούν τις πιο απλές διαδικασίες του Οργανισμού. Με την προσέγγιση αυτή, υποβοηθείται σημαντικά η Διεύθυνση/Διοίκηση στην αποτελεσματική παρακολούθηση και διασφάλιση της ικανοποίησης των στόχων που θέτει στα πλαίσια της Στρατηγικής της.

Έχουν καταρτιστεί και στοχοθετηθεί 32 δείκτες απόδοσης, που αποτελούν την Κάρτα Αποτελεσμάτων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και είναι χωρισμένοι σε πέντε διαστάσεις: Οικονομικών, Πελατών, Διαδικασιών, Μάθησης και Περιβάλλοντος.

Διευθυντικές Ανασκοπήσεις

Έχουν ολοκληρωθεί Διευθυντικές Ανασκοπήσεις, οι οποίες έχουν παρουσιαστεί στο Συμβούλιο Διεύθυνσης. Οι ανασκοπήσεις περιλαμβάνουν τα επιχειρησιακά αποτελέσματα του 2014 που αφορούν τα Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας και Περιβάλλοντος με επικέντρωση στο βαθμό υλοποίησης των σχεδίων δράσης στις διάφορες κρίσιμες διεργασίες και την ικανοποίηση των στόχων που τέθηκαν.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ)

Η Αρχή έχει αποφασίσει την εφαρμογή Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στη βάση των αρχών του “Global Reporting Initiative” και τη Διεθνή Πρακτική Ηλεκτρικών Εταιριών, που να καλύπτει όλες τις δραστηριότητες του Οργανισμού στα Κεντρικά Γραφεία, Περιφερειακά Γραφεία και Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς.

Η υλοποίηση του σχεδίου δράσης από τις ομάδες εργασίας συνεχίζεται. Αναμένεται η ολοκλήρωση του έργου τον Σεπτέμβριο 2015.

Ασφάλεια και Υγεία

Τον Σεπτέμβριο έχει ξεκινήσει το έργο διασύνδεσης του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας με το υφιστάμενο Σύστημα Διαχείρισης (Ποιότητα και Περιβάλλον). Στόχος είναι η Πιστοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας με το Πρότυπο OHSAS 18001. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο 2015.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Στα πλαίσια αναβάθμισης του Συστήματος Διαχείρισης της ΑΗΚ για να συνάδει με τη βέλτιστη Διεθνή Πρακτική σε θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης, έχει ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός για την Εταιρική διακυβέρνηση και έγινε σχετική παρουσίαση σε όλη την Ηγεσία της ΑΗΚ.

Βασικός στόχος του Κώδικα, είναι η υποβοήθηση και καθοδήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου στην υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών διακυβέρνησης. Ένας άλλος στόχος του Κώδικα είναι η βελτίωση της πληροφόρησης των πελατών μας, της Κυβέρνησης καθώς και των υπολοίπων συμμετόχων, και η ενίσχυση της συμμετοχής τους στις εταιρικές υποθέσεις. Κεντρικό στόχο του Κώδικα αποτελεί και η δημιουργία ενός προσβάσιμου και κατανοητού συστήματος αναφοράς μέσω του οποίου θα δημοσιοποιούνται σε ετήσια βάση πληροφορίες για την εταιρική μας διακυβέρνηση, ανεξάρτητα του γεγονότος ότι δεν υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο ακόμα που να το επιβάλλει.

Κώδικας Δεοντολογίας

Στα πλαίσια αναβάθμισης του Συστήματος Διαχείρισης της ΑΗΚ για να συνάδει με τη βέλτιστη Διεθνή Πρακτική σε θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης και Κώδικα Δεοντολογίας έχει ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός του Κώδικα Δεοντολογίας.

Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού

Ο Κώδικας Δεοντολογίας αποτελεί μια περίληψη των αρχών, αξιών, κανόνων συμπεριφοράς, διαδικασιών και συστημάτων με τα οποία λειτουργεί η ΑΗΚ, και αποτελεί μια συνοπτική πηγή καθοδήγησης της επιχειρησιακής συμπεριφοράς από όλο το προσωπικό, τη Διεύθυνση και τη Διοίκηση. Τα πιο πάνω εντάσσονται, στα πλαίσια της συνεισφοράς του Οργανισμού στην ευημερία των εχόντων έννομο συμφέρον και με σεβασμό στα δικαιώματα όλων των εμπλεκόμενων που επηρεάζονται από τη λειτουργία του.

Επιχειρεί να θέσει ένα ελάχιστο πλαίσιο κανόνων μέσα στο οποίο τόσο η ΑΗΚ όσο και οι εργαζόμενοι ασκούν τα νόμιμα υπηρεσιακά καθήκοντά τους ανεπηρέαστα από οποιοσδήποτε εξωθεσμικές παρεμβάσεις, προστατεύοντας έτσι το καλό όνομα και την εικόνα της ΑΗΚ.

Σχεδιασμός της Επιχειρησιακής Στρατηγικής της ΑΗΚ

Με στόχο την αποτελεσματική λειτουργία της ΑΗΚ, σ' ένα περιβάλλον όπου οι αλλαγές είναι συνεχόμενες λόγω της Οικονομικής Κρίσης και της επιβολής του Μνημονίου στην Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς επίσης και της απελευθέρωσης της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και λαμβάνοντας υπόψη τον επερχόμενο ανταγωνισμό, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου εφαρμόζει τη συστηματική διαδικασία ανάπτυξης Στρατηγικής και Ετήσιου Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της Ισοσταθμισμένης Κάρτας Αποτελεσμάτων.

Στο επίκεντρο της διαδικασίας βρίσκεται η ευθυγράμμιση των προσπαθειών και η βέλτιστη κατανομή πόρων, από όλες τις Μονάδες και Διευθύνσεις του Οργανισμού, για την επίτευξη των Στρατηγικών Στόχων και την υλοποίηση του Οράματος της ΑΗΚ, με απώτερο σκοπό να συμβάλουν καταλυτικά στην Επιχειρησιακή Βελτίωση και τη βιωσιμότητα του Οργανισμού.

Αναμενόμενο ενεργειακό ισοζύγιο για την τετραετία 2014-2017

Έχει ολοκληρωθεί η μελέτη που αφορά το αναμενόμενο ενεργειακό ισοζύγιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για την τετραετία 2014-2017. Η ανάλυση επικεντρώθηκε στην επισκόπηση της ισχύουσας νομοθεσίας σε θέματα ενέργειας καθώς και του ενεργειακού ισοζυγίου, όπως προκύπτει από τις υφιστάμενες και αναμενόμενες αδειοδοτήσεις της ΡΑΕΚ.

Αναμενόμενο ενεργειακό ισοζύγιο 2011-2030

Έχει ολοκληρωθεί η μελέτη που αφορά το αναμενόμενο ενεργειακό ισοζύγιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για την περίοδο 2015-2030. Στη μελέτη αυτή γίνεται μια ανάλυση του Εξωτερικού Περιβάλλοντος, που αφορά τον Κυπριακό χώρο και επικεντρώνεται στην επισκόπηση του νέου μοντέλου αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, του παρόντος και του προβλεπόμενου ενεργειακού ισοζυγίου μέχρι το 2030. Ακολούθως, γίνεται μια έρευνα με βάση στοιχεία από την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) και το Ίδρυμα Ενέργειας, σχετικά με τα μέχρι στιγμής συστήματα

Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) που λειτουργούν και είναι ενωμένα στο δίκτυο, τα αναμενόμενα συστήματα ΑΠΕ που θα λειτουργήσουν στο προσεχές μέλλον και τα πιθανά συστήματα που θα λειτουργήσουν σύμφωνα με το προβλεπόμενο ενεργειακό ισοζύγιο. Επίσης, η έρευνα καλύπτει και τους πιθανούς ιδιωτικούς συμβατικούς σταθμούς που αναμένεται να λειτουργήσουν μελλοντικά, καθώς και την πιθανότητα λειτουργίας της διασύνδεσης των ηλεκτρικών συστημάτων Ισραήλ και Κύπρου με ανάλογη εισαγωγή φθηνότερης ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα της Κύπρου.

Συγκριτική Ανάλυση Στρατηγικής Επιλεγμένων Ηλεκτρικών Εταιρειών

Έχει ολοκληρωθεί μελέτη που αφορούσε συγκριτική αξιολόγηση (benchmarking) της Στρατηγικής επιλεγμένων Ευρωπαϊκών Ηλεκτρικών Εταιρειών, σε μια προσπάθεια κατανόησης του τρόπου που ενήργησαν για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από τις μακροχρόνιες τάσεις της βιομηχανίας ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, επιχειρήθηκε μια πρώτη προσπάθεια σύγκρισης της «Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Εταιρειών» με την υφιστάμενη Στρατηγική της ΑΗΚ.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Κατά το 2014, η ΑΗΚ συνέχισε την ενεργό συμμετοχή της σε τέσσερα ερευνητικά προγράμματα, το MACCSol, το ΗΠΗΝ, το LIFE+ SmartPV και το SEOP. Το ερευνητικό πρόγραμμα MACCSol χρηματοδοτείται από το Έβδομο Πρόγραμμα Πλαίσιο, το ερευνητικό πρόγραμμα ΗΠΗΝ από το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Ελλάδας-Κύπρου 2007-2013, το LIFE+ SmartPV από το Πρόγραμμα LIFE+ για την Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση και το SEOP από το Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης.

Παρατίθεται πιο κάτω σύντομη περιγραφή των τεσσάρων πιο πάνω ερευνητικών προγραμμάτων:

- **MACCSol:** Σκοπός του ερευνητικού προγράμματος είναι η ανάπτυξη ανταγωνιστικής καινοτόμου τεχνολογίας, ψηλής απόδοσης, αερόψυκτων συμπυκνωτών σε σχέση με τους υδροψυκτούς συμπυκνωτές που χρησιμοποιούνται σε θερμικές ηλιακές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής σε περιοχές με χαμηλές ποσότητες νερού. Μέσα στους κύριους στόχους του προγράμματος MACCSol είναι η ανάπτυξη μαθηματικών οικονομικών μοντέλων και την εκπόνηση τεchnο-οικονομικών μελετών για την οικονομική βιωσιμότητα της τεχνολογίας που θα αναπτυχθεί. Η υπό ανάπτυξη, νέα τεχνολογία έχει τεθεί κάτω από τις ερευνητικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφού αναμένεται ότι μέχρι το 2020 θα εγκατασταθούν σε εμπορική βάση τουλάχιστον 10 μονάδες θερμικών ηλιακών συστημάτων σε χώρες της Νότιας Ευρώπης και Βόρειας Αφρικής.
- **ΗΠΗΝ:** Σκοπός του ερευνητικού προγράμματος είναι η τεχνική επιβεβαίωση της καινοτόμου ιδέας της συμπαραγωγής αφυαττωμένου νερού και ηλεκτρισμού με χρήση συγκεντρωμένης ηλιακής ενέργειας σε μικρή κλίμακα και σε πραγματικές συνθήκες. Ταυτόχρονα θα μελετηθεί ο βέλτιστος τρόπος ενσωμάτωσης αυτής της τεχνολογίας στο περιβάλλον της Κύπρου και της Ελλάδας.
- **LIFE+ SmartPV:** Σκοπός του ερευνητικού προγράμματος είναι η μελέτη του μέτρου ενθάρρυνσης της διείσδυσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ηλεκτροπαραγωγής με τη μέθοδο του έξυπνου συμπηφισμού μετρήσεων και η βελτιστοποίηση του ώστε να αντικαταστήσει τα υφιστάμενα ακριβά μέτρα στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ηλεκτροπαραγωγή μέσω εγγυημένων διατιμήσεων. Το έργο αναμένεται να βοηθήσει στην ανάδειξη και κατανόηση του κόστους και οφέλους που επωμίζονται οι εταιρείες παροχής ενέργειας και οι Διαχειριστές του Συστήματος Μεταφοράς και Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου.
- **SEOP:** Σκοπός του ερευνητικού προγράμματος είναι η δημιουργία κοινωνικής πλατφόρμας τεχνολογίας της πληροφορίας και της επικοινωνίας, η οποία επιτρέπει στους Ευρωπαίους πολίτες να εκπαιδεύονται όσο αφορά τη σωστή χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας με πρακτικές εξοικονόμησης ενέργειας σε επίπεδο κοινοτήτων. Αυτή η εκπαίδευση γίνεται μέσω διαδικτύου και οι πολίτες εκτός από το να συγκρίνουν την ηλεκτρική κατανάλωση των οικείων τους με αντίστοιχες καταναλώσεις των φίλων τους ή γειτόνων τους, μαθαίνουν και πρακτικές εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες μπορούν να εφαρμοστούν στην καθημερινότητα τους.

Ο τομέας Έρευνας και Ανάπτυξης της ΑΗΚ, έχει εκπονήσει μελέτη για το αναμενόμενο ενεργειακό ισοζύγιο για την τετραετία 2014-2017, μελέτη για τη συγκριτική ανάλυση στρατηγικής επιλεγμένων Ευρωπαϊκών ηλεκτρικών εταιρειών στο πλαίσιο προσαρμογής στις νέες συνθήκες αγοράς και αναθεωρημένη μελέτη για το αναμενόμενο ενεργειακό ισοζύγιο για το 2014-2030. Επιπλέον, ο τομέας Έρευνας και Ανάπτυξης της ΑΗΚ συμμετείχε στην ομάδα εργασίας για την προετοιμασία της ΑΗΚ για τη δημόσια διαβούλευση σε σχέση με το νέο Μοντέλο Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Επιτελική Μονάδα Οικονομικών

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι οικονομικές καταστάσεις της ΑΗΚ για το 2014 μαζί με τις βοηθητικές καταστάσεις βρίσκονται στις σελίδες 82 μέχρι 129. Τα κύρια στατιστικά οικονομικά στοιχεία για τη δεκαετία 2005 2014 φαίνονται περιληπτικά στη σελίδα 72.

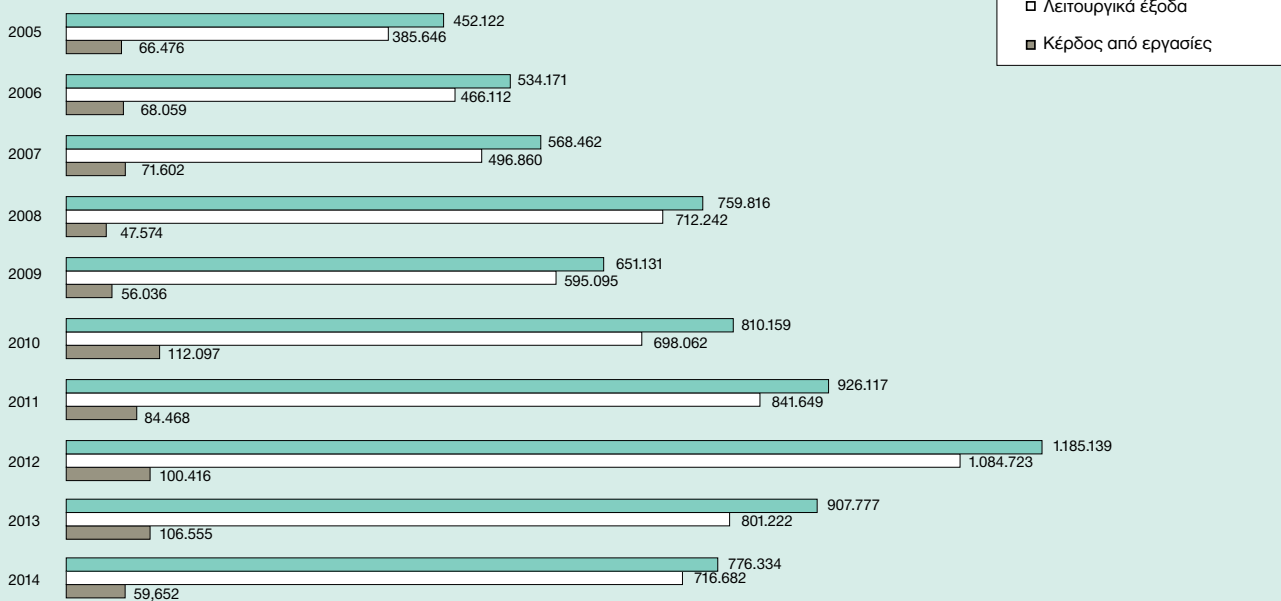
Πίνακας 3

Ενοποιημένος λογαριασμός αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014 και μεταβολές έναντι του προηγούμενου έτους

€000		
	2014	Αύξηση/ (Μείωση)
ΕΣΟΔΑ		
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	721.137	(75.793)
Έκτακτη προσαύξηση	13	(8.034)
Αποζημιώσεις από ασφαλιστικές εταιρείες	1.000	(60.790)
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	21.119	421
Έσοδα Αφαλάτωσης	14.500	11.708
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	16.525	1.019
Χρηματοδοτικά έσοδα	2.040	26
	776.334	(131.443)
Άλλες ζημιές καθαρές	(21)	3.303
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	(716.661)	81.237
Κέρδος εργασιών	59.652	(46.903)
Χρηματοδοτικά έξοδα	(11.199)	1.395
Κέρδος πριν τη φορολογία	48.453	(45.508)
Φορολογία	(6.477)	14.493
Καθαρό κέρδος για το έτος	41.976	(31.015)
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας (εκατ. kWh)	3.915,5	25,7

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Τα αποτελέσματα του έτους και οι μεταβολές από το προηγούμενο έτος, παρουσιάζονται στον πιο πάνω Πίνακα (αρ. 3). Τα έσοδα από πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας για το έτος ήταν € 721.137.000 και σημείωσαν μείωση €75.793.000 ή 9,5%. Το σύνολο των λειτουργικών εξόδων ανήλθε σε €716.661.000 και σημείωσε

**Έσοδα, λειτουργικά έξοδα και κέρδος από εργασίες
(Σε χιλιάδες ευρώ)**

μείωση €81.237.000 ή 10,2 %. Αφού λήφθηκαν υπόψη τα χρηματοδοτικά έξοδα που ανέρχονταν σε €11.199.000, το κέρδος πριν τη φορολογία έφθασε σε €48.453.000 σε σύγκριση με €93.961.000 του προηγούμενου έτους. Μετά την αφαίρεση ποσού €6.477.000 για φορολογία, το καθαρό κέρδος ήταν €41.976.000 (2013: €72.991.000).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Ο Πίνακας 4 στη σελίδα 70 αναλύει τα λειτουργικά έξοδα κατά κατηγορία. Οι κυριότεροι παράγοντες που συνέτειναν στις αλλαγές αναφέρονται πιο κάτω:

Η μέση τιμή καυσίμων που καταναλώθηκαν στους σταθμούς παραγωγής της ΑΗΚ μειώθηκε κατά 11,1% στα €487,48 τον μετρικό τόνο. Η κατανάλωση αυξήθηκε κατά 3,6% και έφθασε τους 916,9 χιλ. μετρικούς τόνους. Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω η δαπάνη καυσίμων μειώθηκε κατά €38.517.000 και έφτασε στα €446.975.000.

Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους ύψους €31.831.000 μειώθηκε κατά 20,9% λόγω μείωσης της αγοράς από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και μείωσης της τιμής καυσίμων.

Τα έξοδα επιδιόρθωσης του Η/Σ Βασιλικού ύψους €1.023.000 αφορούν τα έξοδα αποκατάστασης λόγω του συμβάντος στο Μαρί.

Το σύνολο των μισθών και εργοδοτικών εισφορών ανήλθε σε €89.724.000 από το οποίο ποσό €4.554.000 έχει μεταφερθεί σε χρέωση του πάγιου ενεργητικού και σε ημιτελείς εργασίες και €179.000 περιλαμβάνεται στα έξοδα επιδιόρθωσης του Η/Σ Βασιλικού. Τα ποσά που μεταφέρθηκαν στο πάγιο ενεργητικό αφορούν δαπάνες για έργα αναπτύξεως που εκτελέστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους από το προσωπικό της Αρχής. Ποσό €84.991.000 ή 94,7% επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσεως. Η μείωση στη συνολική δαπάνη μισθοδοσίας €10.463.000 ή 10,4% οφείλεται στις πρόωρες αφυπηρητήσεις και στη μη πλήρωση κενών θέσεων.

Η δαπάνη για υλικά, υπηρεσίες και άλλες δαπάνες ήταν €35.177.000 (μείωση €2.856.000 ή 7,5%).

Οι αποσβέσεις έφθασαν τα €95.244.000 (αύξηση €839.000 ή 0,9%).

Επιτελική Μονάδα Οικονομικών

Πίνακας 4

Ανάλυση Λειτουργικών Εξόδων

	2014		Αύξηση (Μείωση) έναντι 2013	
	€000	%	€000	%
Καύσιμα	446.975	62,4	(38.517)	(7,9)
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους	31.831	4,4	(8.426)	(20,9)
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές	84.991	11,9	10.070	13,4
Επισκευές και συντήρηση	15.420	2,2	(826)	(5,1)
Έξοδα επιδιόρθωσης Η/Σ Βασιλικού	1.023	0,1	(42.844)	(97,7)
Τέλος ΔΣΜΚ	4.307	0,6	1.195	38,4
ΡΑΕΚ	1.693	0,2	128	8,2
Υλικά, υπηρεσίες και άλλες δαπάνες	35.177	4,9	(2.856)	(7,5)
Αποσβέσεις	95.244	13,3	839	0,9
ΣΥΝΟΛΟ	716.661	100	(81.237)	(10,2)

**ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ**

Οι επενδύσεις σε στοιχεία πάγιου ενεργητικού κατά τη διάρκεια του έτους έφθασαν τα €39.983.000 σε σύγκριση με €56.795.000 το 2013 (μείωση €16.812.000).

Ποσό €12.288.000 πληρώθηκε κατά το 2014 αναφορικά με φορολογία (2013: €16.831.000).

Οι αποπληρωμές των δανείων και τραπεζικών παρατραβηγμάτων ανήλθαν σε €114.507.000 (2013: €236.751.000).

Το σύνολο των αναγκών χρηματοδότησεως που ανήλθαν σε €166.778.000 καλύφθηκε από τα ίδια διαθέσιμα και από συμμετοχές καταναλωτών. Στον πιο κάτω Πίνακα αρ. 5 δίδονται οι χρηματοδοτικές ανάγκες της Αρχής και οι πηγές χρηματοδότησής τους.

Πίνακας 5

Χρηματοδοτικές Ανάγκες και Πηγές Χρηματοδότησης

	2014		2013	
	€000	%	€000	%
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ				
Φορολογία	12.228	7,4	16.831	5,4
Στοιχεία πάγιου ενεργητικού	39.983	24,0	56.795	18,3
Αποπληρωμές δανείων/ Τραπεζικών παρατραβηγμάτων	114.507	68,6	236.751	76,3
	166.778	100,0	310.377	100,0
ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ				
Κέρδος πριν τη φορολογία	48.453	29,1	93.961	30,3
Αποσβέσεις μείον συνεισφορές καταναλωτών	74.125	44,5	73.707	23,7
Είσπραξη από εκποίηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού	2.048	1,2	1.985	0,6
Μη πραγματοποιηθέν συναλλαγματικό κέρδος	-	-	(116)	(0,1)
Συμμετοχές καταναλωτών	15.064	9,0	16.978	5,5
Μεταβολές κεφαλαίου κινήσεως	27.088	16,2	(56.138)	(18,0)
	166.778	100,0	130.377	42,0
Δάνεια	-	-	180.000	58,0
	166.778	100,0	310.377	100,0

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Το ιστορικό κόστος των εγκαταστάσεων σε υπηρεσία στις 31 Δεκεμβρίου 2014 ήταν €2.998.616.000 και το σύνολο των αποσβέσεων €1.157.700.000. Συνεπώς η καθαρή αξία των εγκαταστάσεων σε υπηρεσία ήταν 61,4% του ιστορικού κόστους. Το σύνολο του καθαρού ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2014, ήταν €1.869.438.000. Η χρηματοδότηση προήλθε από δάνεια (€472.648.000 ή 25,3%), άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (€494.086.000 ή 26,4%) το δε υπόλοιπο (€902.704.000 ή 48,3%) από ίδια κεφάλαια.

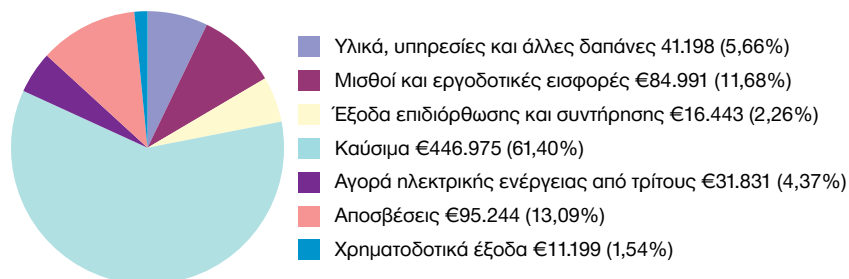
Ο. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Σ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Σκέδ. 10

Δαπάνες

(Σε χιλιάδες ευρώ)
Σαν ποσοστό
του συνόλου των δαπανών

Επιτελική Μονάδα Οικονομικών

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Στατιστικά Στοιχεία Δεκαετίας 2005 - 2014
Αποτελέσματα για τα έτη μέχρι 31 Δεκεμβρίου

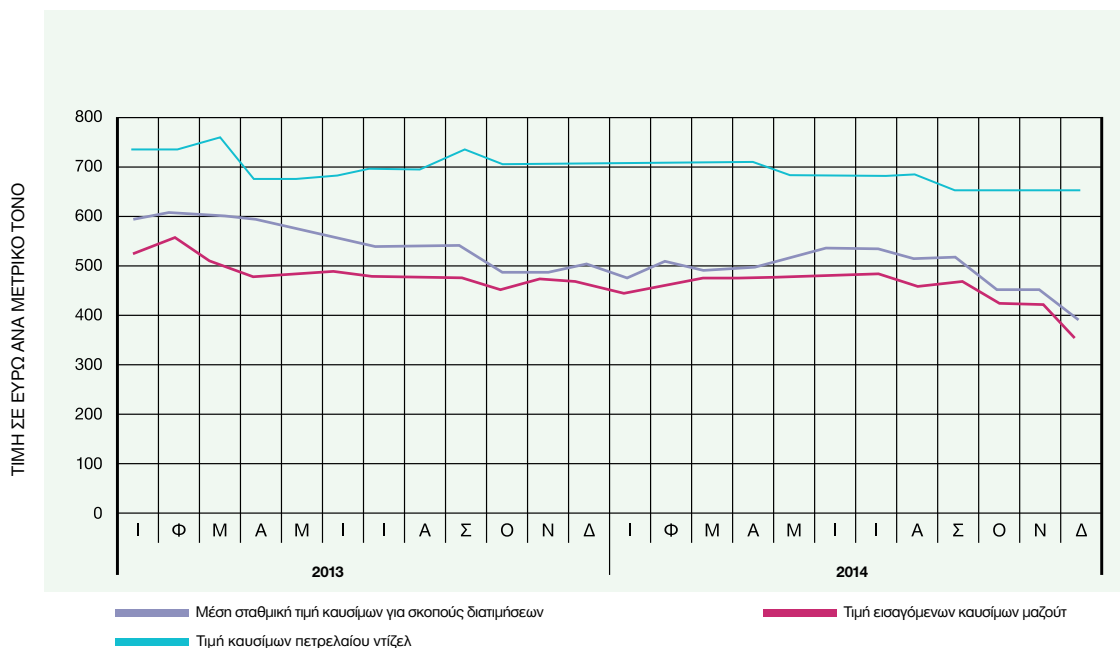
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας (εκατ. ΚWh)	3 933	4 135	4 298	4 556	4 656	4 782	4 595	4 356	3 890	3 915
Κατανάλωση στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα (εκατ. ΚWh)	7	7	8	9	8	8	7	7	6	6
Σύνολο μονάδων (εκατ. ΚWh)	3 940	4 142	4 306	4 565	4 664	4 790	4 602	4 363	3 896	3 921
Εγκαταστημένη ισχύς (MW)	988	988	1 118	1 168	1 388	1 438	965	1 493	1 598	1 478
ΕΣΟΔΑ (ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)										
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	432.177	513.105	546.737	736.215	627.253	776.390	857.776	966.552	796.930	721.137
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	12.064	13.085	14.241	15.389	16.655	17.855	19.047	19.973	20.698	21.119
Ανάκτηση κόστους προσωρινών μονάδων παραγωγής από την Κυβέρνηση							17.229	31.702	-	-
Αποζημιώσεις από ασφαλιστικές εταιρείες								89.301	61.790	1.000
Έκτακτη προσαύξηση							19.858	61.680	8.047	13
Άλλα λειτουργικά έσοδα	905	3.182	4.869	5.575	5.846	15.174	10.628	14.129	18.298	31.025
Χρηματοδοτικά έσοδα	6.976	4.799	2.615	2.637	1.377	740	1.579	1.802	2.014	2.040
Σύνολο εσόδων	452.122	534.171	568.462	759.816	651.131	810.159	926.117	1.185.139	907.777	776.334
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΟΣΤΗ (ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)										
Άλλες ζημιές καθαρές								76	3.324	21
Δαπάνες εκμεταλλεύσεως	332.034	411.365	438.661	652.539	523.569	622.669	747.364	830.561	659.626	620.394
Κόστος προσωρινών μονάδων παραγωγής							17.229	35.302	-	-
Πρόβλεψη για μη ανάκτηση κόστους προσωρινών μονάδων								24.465	-	-
Έξοδα Επιδιόρθωσης Η/Σ Βασιλικού								104.508	43.867	1.023
Αποσβέσεις	53.612	54.747	58.199	59.703	71.526	75.393	77.056	89.811	94.405	95.244
Σύνολο δαπανών	385.646	466.112	496.860	712.242	595.095	698.062	841.649	1.084.723	801.222	716.682
Κέρδος εργασιών	66.476	68.059	71.602	47.574	56.036	112.097	84.468	100.416	106.555	59.652
Χρηματοδοτικά έξοδα	(8.551)	(13.182)	(14.779)	(19.310)	(10.757)	(10.243)	(8.991)	(13.960)	(12.594)	(11.199)
Κέρδος πριν τη φορολογία και το έκτακτο κονδύλι	57.925	54.877	56.823	28.264	45.279	101.854	75.477	86.456	93.961	48.453
Έκτακτο κονδύλι	(1.184)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κέρδος πριν τη φορολογία	56.741	54.877	56.823	28.264	45.279	101.854	75.477	86.456	93.961	48.453
Φορολογία	(16.671)	(16.251)	(16.802)	(7.933)	58.305	(10.440)	(7.788)	(8.935)	(20.970)	(6.477)
Πρόβλεψη λόγω Απόφασης Εφοριακού Συμβουλίου						(18.239)	1.896	-	-	-
Καθαρό κέρδος για το έτος	40.070	38.626	40.021	20.331	103.584	73.175	69.585	77.521	72.991	41.976
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ (πάνω στο σύνολο εσόδων)										
Κέρδος από εργασίες (%)	14,7	12,7	12,6	6,3	8,6	13,8	9,1	8,5	11,7	7,7
Κέρδος πριν τη φορολογία (%)	12,5	10,3	10,0	3,7	7,0	12,6	8,1	7,3	10,4	6,2

ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία										
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	1.124.526	1.185.076	1.285.124	1.387.312	1.583.500	1.789.271	1.926.871	1.936.747	1.898.029	1.840.916
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα	3.812	2.860	1.898	1.800	1.845	2.302	2.028	2.242	1.702	631
	1.128.338	1.187.936	1.287.022	1.389.112	1.585.345	1.791.573	1.928.899	1.938.989	1.899.731	1.841.547
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	302.096	293.755	280.641	325.719	259.762	329.501	372.388	518.233	460.411	406.043
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.430.434	1.481.691	1.567.663	1.714.831	1.845.107	2.121.074	2.301.287	2.457.222	2.360.142	2.247.590
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)										
Αποθεματικά										
Αποθεματικά προσόδου	629.459	642.456	682.478	702.809	806.393	879.568	943.913	1.021.516	1.084.727	1.126.703
Άλλα αποθεματικά								22.063	4.763	(239.554)
Κυβερνητική χορηγία	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555
	645.014	658.011	698.033	718.364	821.948	895.123	959.468	1.059.134	1.105.045	902.704
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις										
Δάνεια	276.462	243.396	265.372	334.773	300.750	451.597	403.608	432.447	564.002	472.648
Αναβλημένες φορολογικές υποχρεώσεις	79.231	84.036	91.042	98.056	38.402	24.479	27.762	36.103	51.596	57.066
Αναβλημένα έσοδα	307.533	332.807	356.580	382.973	406.250	428.704	441.808	447.544	443.403	437.020
	663.226	660.239	712.994	815.802	745.402	904.780	873.178	916.094	1.059.001	966.734
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	122.194	163.441	156.636	180.665	277.757	321.171	468.641	481.994	196.096	378.152
Σύνολο υποχρεώσεων	785.420	823.680	869.630	996.467	1.023.159	1.225.951	1.341.819	1.398.088	1.255.097	1.344.886
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων	1.430.434	1.481.691	1.567.663	1.714.831	1.845.107	2.121.074	2.301.287	2.457.222	2.360.142	2.247.590

Σχεδ. 11

Τιμές καυσίμων και μέση σταθμική τιμή για σκοπούς διατιμήσεων (Ρήτρας καυσίμων)

Έκθεση
Ελεγκτών
και Οικονομικές
Καταστάσεις

Έκθεση και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

Περιεχόμενα

Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι	76
Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου	77
Εκθέσεις ανεξάρτητου ελεγκτή και Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας	79
Ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων	82
Ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	83
Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ίδιων κεφαλαίων	84
Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών	85
Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	86

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος: Όθωνας Θεοδούλου (διορίστηκε στις 28.2.2014)
Γιώργος Πίπης (διορίστηκε την 1.1.2014 και αποχώρησε στις 27.2.2014)

Αντιπρόεδρος: Δήμητρα Καραντώκη

Μέλη: Αλεξάνδρα Πελαγία-Χριστοδούλου
Χαράλαμπος Αρτέμης
Μιχάλης Χατζηπαντέλας
Νικόλας Νικολάου
Λοΐζος Λοΐζου
Κωνσταντίνος Κωστή
Γιάννος Αθηναίτης

Νομικοί Σύμβουλοι

Ιωαννίδης Δημητρίου, Λευκωσία

Ελεγκτές

Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας
KPMG Limited

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρουσιάζει την έκθεση του μαζί με τις ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής και των θυγατρικών της Ηλεκτρική Λίμιτεδ, EAC LNG Investments Company Λίμιτεδ και EAC Solar Thermal Power Ltd (μαζί “το Συγκρότημα”) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014.

Κύριες δραστηριότητες

2. Οι κύριες δραστηριότητες του Συγκροτήματος, που δεν έχουν αλλάξει από τον προηγούμενο χρόνο, είναι η παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο. Μετά από τροποποίηση στο Νόμο στις 24 Νοεμβρίου 2000 η Αρχή εξουσιοδοτήθηκε να διεξάγει και δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατότητων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών και της τεχνολογίας της.

Ανασκόπηση των εξελίξεων, της τρέχουσας κατάστασης και της επίδοσης των δραστηριοτήτων της Αρχής

3. Το κέρδος του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014 ήταν €41.976 χιλιάδες (2013: κέρδος ύψους €72.991 χιλιάδες). Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της Αρχής ήταν €2.247.590 χιλιάδες (2013: €2.360.142 χιλιάδες) και τα ίδια κεφάλαια ήταν €902.704 χιλιάδες (2013: €1.105.045 χιλιάδες). Η οικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος όπως παρουσιάζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις θεωρείται ικανοποιητική. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής δεν αναμένει οποιοσδήποτε σημαντικές αλλαγές στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος στο προσεχές μέλλον.
4. Στις 11 Ιουλίου 2011 προκλήθηκε έκρηξη στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» στο Μαρί, παραπλήσια του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού, με αποτέλεσμα να προκληθούν εκτεταμένες ζημιές στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό του Σταθμού και να τεθεί εκτός λειτουργίας. Ο Σταθμός κάλυπτε το 60% της παραγωγής της ΑΗΚ. Ο Σταθμός έχει αποκατασταθεί πλήρως κατά το έτος 2013.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

5. Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα περιγράφονται στις σημειώσεις 3 και 25 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Προβλεπόμενη εξέλιξη της Αρχής

6. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής δεν αναμένει οποιοσδήποτε σημαντικές αλλαγές ή εξελίξεις στις δραστηριότητες, στην οικονομική κατάσταση και στην επίδοση του Συγκροτήματος για το άμεσο μέλλον.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Αποτελέσματα

7. Τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος παρουσιάζονται στη σελίδα 82. Το καθαρό κέρδος για το έτος μεταφέρεται στα αποθεματικά.

Διοικητικό Συμβούλιο

8. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2014 και την ημερομηνία αυτής της έκθεσης παρουσιάζονται στη σελίδα 76.
9. Δεν υπήρχαν αλλαγές στην κατανομή των αρμοδιοτήτων ή στην αποζημίωση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

10. Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Υποκαταστήματα

11. Το Συγκρότημα δεν λειτουργούσε μέσω οποιωνδήποτε υποκαταστημάτων κατά τη διάρκεια του έτους.

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

12. Κατά τη διάρκεια του έτους οι ανεξάρτητοι ελεγκτές της Αρχής PricewaterhouseCoopers Limited, παραιτήθηκαν και η KPMG Limited διορίστηκε στη θέση τους. Οι Ανεξάρτητοι Ελεγκτές, KPMG Limited, έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου

Όθωνας Θεοδούλου
Πρόεδρος

28 Μαΐου 2015
Λευκωσία

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή Προς τα Μέλη της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου

Προς τα Μέλη της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου

Έκθεση επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (η “Αρχή”) και των θυγατρικών της (μαζί με την Αρχή, το “Συγκρότημα”) στις σελίδες 8 μέχρι 55, οι οποίες αποτελούνται από την ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2014 και τις ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), τις απαιτήσεις του περί Αναπτυξέως Ηλεκτρισμού Νόμου Κεφ. 171, των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων του 1983-2007 και τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003-2012, και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλομένου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχο μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση λελογισμένης διασφάλισης για το εάν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, οφειλομένου είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνων, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της οντότητας που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της οντότητας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και την αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να παράσχουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη με επιφύλαξη.

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Η απομείωση στην αξία των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού (“Η/Σ”) Βασιλικού ύψους €103,6 εκ. που προκλήθηκε από το συμβάν της 11ης Ιουλίου 2011 στο Μαρί (Σημείωση 1) δεν αναγνωρίστηκε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011. Επιπλέον τα ποσά που δαπανήθηκαν για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012, 2013 και 2014 για την αποκατάσταση των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού του Η/Σ Βασιλικού ύψους €8,6 εκ., €88,9 εκ., €43,9 εκ. και €1 εκ. αντίστοιχα έχουν συμπεριληφθεί στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων ως λειτουργικά έξοδα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 στο ποσό των €97,5 εκ., για το έτος που έληξε

στις 31 Δεκεμβρίου 2013 στο ποσό των €43,9 εκ. και για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014 στο ποσό των €1 εκ. Αυτός ο λογιστικός χειρισμός κατά τη γνώμη μας δεν συνάδει με τις απαιτήσεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 “Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός” και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 36 “Απομείωση περιουσιακών στοιχείων”. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, τα λειτουργικά έξοδα πριν τη χρέωση απόσβεσης για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2014, 2013 και 2012 θα έπρεπε να μειωθούν κατά €1 εκ., €43,9 εκ. και €97,5 εκ. αντίστοιχα και η χρέωση απόσβεσης για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2014, 2013, 2012 και 2011 θα έπρεπε να αυξηθεί κατά €4,3 εκ., θα έπρεπε να αυξηθεί κατά €4,8 εκ., να μειωθεί κατά €2,6 εκ. και να μειωθεί κατά €2 εκ. αντίστοιχα. Η καθαρή λογιστική αξία των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού στις 31 Δεκεμβρίου 2014, 2013, 2012, και 2011 θα έπρεπε να αυξηθεί κατά €34,2 εκ., θα έπρεπε να αυξηθεί κατά €37,5 εκ., να μειωθεί κατά €1,5 εκ. και να μειωθεί κατά €93 εκ. αντίστοιχα.

Επίσης το εισόδημα αποζημιώσεων από ασφαλιστικές εταιρείες ύψους €9,9 εκ., €132,6 εκ. και €9,6 εκ. για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011 αντίστοιχα, αναγνωρίστηκε από την Αρχή με βάση τα έξοδα αποκατάστασης του Η/Σ Βασιλικού για κάθε έτος. Αυτός ο λογιστικός χειρισμός κατά τη γνώμη μας δεν συνάδει με τις απαιτήσεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 37 “Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία” και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 “Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός”. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, τα άλλα λειτουργικά έσοδα για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2014, 2013, 2012 και 2011 θα έπρεπε να μειωθούν κατά €1 εκ., θα έπρεπε να μειωθούν κατά €52 εκ., να αυξηθούν κατά €43,4 εκ. και να αυξηθούν κατά €9,6 εκ. αντίστοιχα.

Γνώμη με επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που περιγράφονται στην παράγραφο της βάσης για γνώμη με επιφύλαξη, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2014, και της χρηματοοικονομικής του επίδοσης και των ταμειακών ροών του για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις απαιτήσεις του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου Κεφ. 171 και τις απαιτήσεις των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 - 2012.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις του περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμων του 2009 και 2013, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Έχουμε πάρει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις που θεωρήσαμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.
- Κατά τη γνώμη μας έχουν τηρηθεί από το Συγκρότημα κατάλληλα λογιστικά βιβλία, στην έκταση που φαίνεται από την εξέταση από εμάς αυτών των βιβλίων, εκτός όπως εξηγείται στην παράγραφο της βάσης για γνώμη με επιφύλαξη.
- Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος συμφωνούν με τα λογιστικά βιβλία.
- Κατά τη γνώμη μας και από όσα καλύτερα έχουμε πληροφορηθεί και σύμφωνα με τις εξηγήσεις που μας δόθηκαν, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρέχουν τις απαιτούμενες από τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 - 2012, πληροφορίες με τον απαιτούμενο τρόπο, εκτός όπως εξηγείται στην παράγραφο της βάσης για γνώμη με επιφύλαξη.
- Κατά τη γνώμη μας, οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Άλλο θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανόμενης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ως σώμα και μόνο, τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171, τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων του 1983-2007, τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003-2012 και σύμφωνα με το Άρθρο 34 του περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμου του 2009 και 2013 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιονδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Συγκριτικοί αριθμοί

Οι οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013 ελέγχθηκαν από άλλον ελεγκτή ο οποίος εξέφρασε διαφοροποιημένη γνώμη επί εκείνων των οικονομικών καταστάσεων την 30 Μαΐου 2014.

Χριστος Β. Βασιλείου, FCA
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
Εκ μέρους και για λογαριασμό της
KPMG Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές
Εσπερίδων 14, 1087 Λευκωσία

29 Μαΐου 2015

Έκθεση Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Έχω εξετάσει την πιο πάνω έκθεση του ιδιώτη ελεγκτή επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, στις σελίδες 8 μέχρι 55, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014, η οποία υποβλήθηκε σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 3 των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων, και έχω ικανοποιηθεί ότι είναι η αρμόζουσα.

Δρ Οδυσσέας Φ. Μιχαηλίδης
Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας
Λευκωσία

29 Μαΐου 2015

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

Ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014

	Σημείωση	2014 €000	2013 €000
Εισόδημα	5	721.137	796.930
Άλλα λειτουργικά έσοδα	6	55.197	110.847
Άλλες ζημιές - καθαρές	7	(21)	(3.324)
Λειτουργικά έξοδα	8	(716.661)	(797.898)
Κέρδος εργασιών		59.652	106.555
Χρηματοδοτικά έξοδα	10	(11.199)	(12.594)
Κέρδος πριν τη φορολογία		48.453	93.961
Χρέωση φορολογίας	11	(6.477)	(20.970)
Κέρδος για το έτος		41.976	72.991
Λοιπά συνολικά έσοδα			
Ποσά που δεν θα επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:			
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφηρηρότητας		(244.317)	(17.300)
Συνολικό εισόδημα για το έτος		(202.341)	55.691

Τα λοιπά συνολικά έσοδα παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση φορολογίας. Η φορολογία που σχετίζεται με κάθε στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων παρουσιάζεται στη Σημείωση 11.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 86 μέχρι 129 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης
στις 31 Δεκεμβρίου 2014

Σημείωση		2014 €000	2013 €000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	15	1.840.916	1.898.029
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα	16	631	1.702
		1.841.547	1.889.731
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	17	108.370	152.835
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα	16	113.081	133.904
Καθαρό περιουσιακό στοιχείο Ταμείου Συντάξεων	9	-	22.932
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων		966	1.528
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	12	978	1.196
Τρέχουσα φορολογία		4.270	-
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	18	145.336	104.059
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	19	33.042	43.957
		406.043	460.411
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		2.247.590	2.360.142
Αποθεματικά και υποχρεώσεις			
Αποθεματικά			
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δανεισμός	20	472.648	564.002
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	21	57.066	51.596
Αναβαλλόμενα έσοδα	22	437.020	443.403
		966.734	1.059.001
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	23	109.231	114.652
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων	9	217.995	-
Τρέχουσα φορολογία		-	7.693
Δανεισμός	20	29.479	52.632
Αναβαλλόμενα έσοδα	22	21.447	21.119
		378.152	196.096
Σύνολο υποχρεώσεων		1.344.886	1.255.097
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων		2.247.590	2.360.142

Οι παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις υπογράφονται σήμερα, 28 Μαΐου 2015, κατόπιν έγκρισης τους και απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ
Πρόεδρος

Χ. ΧΑΤΖΗΓΕΡΟΥ
Εκτελεστικός Διευθυντής Οικονομικών

Οι σημειώσεις στις σελίδες 86 μέχρι 129 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014

	Αποθεματικό Κεφαλαίου €000	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών €000	Αποθεματικό Εσόδων €000	Ολικό €000
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2013 - όπως δηλώθηκε προηγουμένως	15.555	-	1.008.160	1.023.715
Επίδραση αλλαγών στις λογιστικές πολιτικές (Σημ. 28)	-	22.063	13.356	35.419
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2013 - όπως αναπροσαρμόστηκε	15.555	22.063	1.021.516	1.059.134
Συνολικά έσοδα				
Κέρδος για το έτος	-	-	72.991	72.991
Λοιπά συνολικά έσοδα				
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	-	(19.071)		(19.071)
Αναβαλλόμενη φορολογία	-	1.771		1.771
Σύνολο λοιπών συνολικών εσόδων	-	(17.300)		(17.300)
Συνολικά έσοδα για το έτος	-	(17.300)	72.991	55.691
Εισφορές από και διανομές σε ιδιοκτήτες				
Άμυνα σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος για το έτος 2011	-	-	(9.780)	(9.780)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2013	15.555	4.763	1.084.727	1.105.045
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2014	15.555	4.763	1.084.727	1.105.045
Συνολικά έσοδα				
Κέρδος για το έτος	-	-	41.976	41.976
Λοιπά συνολικά έσοδα				
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	-	(244.997)		(244.997)
Αναβαλλόμενη φορολογία	-	680		680
Σύνολο λοιπών συνολικών εσόδων	-	(244.317)		(244.317)
Συνολικά έσοδα για το έτος	-	(244.317)	41.976	(202.341)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2014	15.555	(239.554)	1.126.703	902.704

(1) Το αποθεματικό κεφαλαίου αντιπροσωπεύει κρατική χορηγία.

(2) Οργανισμοί που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζεται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό σαν μερίσμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 15% θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Το ποσοστό της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα αυξήθηκε στο 17% για το φορολογικό έτος 2009 και στο 20% για κέρδη για τα φορολογικά έτη 2010 και 2011 και μειώθηκε πίσω στο 17% για τα φορολογικά έτη 2012 και μετέπειτα. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μερίσμα ήδη διανεμήθηκε για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από την Αρχή για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(3) Το αποθεματικό αναλογιστικών κερδών αντιπροσωπεύει τα συσσωρευμένα κέρδη από το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος που έχουν αναγνωριστεί στην ενοποιημένη κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων. Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές προκύπτουν από μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχονται από εμπειρικές αναπροσαρμογές και τις επιπτώσεις των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 86 μέχρι 129 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014

	Σημείωση	2014 €000	2013 €000
Ροή μετρητών από εργασίες			
Κέρδος πριν τη φορολογία		48.453	93.961
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και Εξοπλισμού	15	95.244	94.405
Αποσβέσεις κεφαλαιουχικών συνεισφορών καταναλωτών	22	(21.119)	(20.698)
Ζημιά από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και Εξοπλισμού	7	(196)	(12)
Χρεωστικούς τόκους και μη πραγματοποιηθείσα συναλλαγματική ζημιά δανείων	10	9.671	13.421
Πιστωτικούς τόκους		(2.040)	(2.014)
		130.013	179.063
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Αποθέματα		44.465	6.616
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα		17.707	99.167
Ζημιά εύλογων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		218	-
Μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές		-	(1.196)
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων		562	280
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		(5.194)	(94.536)
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		187.771	189.394
Φορολογία που πληρώθηκε		(12.288)	(16.831)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		175.483	172.563
Ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες			
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις		(41.277)	(34.122)
Αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		(39.983)	(56.795)
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		2.048	1.985
Προσθήκες στις συνεισφορές καταναλωτών	22	15.064	16.978
Τόκοι που εισπράχθηκαν		2.157	1.912
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες		(61.991)	(70.042)
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις από μακροπρόθεσμα δάνεια		-	180.000
Πληρωμές μακροπρόθεσμων δανείων		(110.320)	(46.055)
Τόκοι που πληρώθηκαν		(9.899)	(14.425)
Καθαρά μετρητά από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(120.219)	119.520
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		(6.727)	222.041
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών/καθαρά τραπεζικά παρατραβήγματα στην αρχή του έτους		39.769	(182.272)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών/Καθαρά τραπεζικά παρατραβήγματα στο τέλος του έτους	19	33.042	39.769

Οι σημειώσεις στις σελίδες 86 μέχρι 129 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014

1. Γενικές Πληροφορίες

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη, οι οποίοι διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η διεύθυνση των Κεντρικών Γραφείων της Αρχής είναι Αμφιπόλεως 11, Στρόβολος Τ.Θ.24506, 1399 Λευκωσία, Κύπρος.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο η Αρχή Ηλεκτρισμού διεξάγει τις δραστηριότητες της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Μετά από τροποποίηση στο Νόμο στις 24 Νοεμβρίου 2000 η Αρχή εξουσιοδοτήθηκε να διεξάγει και δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατότητων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών και της τεχνογνωσίας της.

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα για την εναρμόνισή της με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συμμόρφωσή της με την Οδηγία 2003/54 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Αρχή ετοιμάζει χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003-2012 και τις σχετικές Αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ).

Έκρηξη στη Ναυτική Βάση στο Μαρί

Στις 11 Ιουλίου 2011 προκλήθηκε έκρηξη στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» στο Μαρί, παραπλήσια του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού, με αποτέλεσμα να προκληθούν εκτεταμένες ζημιές στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό του Σταθμού και να τεθεί εκτός λειτουργίας. Ο Σταθμός κάλυπτε το 60% της παραγωγής της ΑΗΚ.

Κατά την ημερομηνία του συμβάντος η Μονάδα 5 ήταν υπό κατασκευή και ήταν ασφαλισμένη από τον εργολάβο της Μονάδας 5. Η Αρχή είχε συνάψει ξεχωριστό ασφαλιστικό συμβόλαιο, με την ασφαλιστική εταιρεία του εργολάβου, για την αξία των εγκαταστάσεων που της παραδόθηκαν την 1η Ιουλίου για προσωρινή λειτουργία ύψους €125,6 εκ. με αφαιρετέο ποσό (excess) €250.000.

Οι υπόλοιπες εγκαταστάσεις καθώς επίσης και τα αποθέματα του σταθμού καλύπτονται από ασφαλιστικό συμβόλαιο με άλλη εταιρεία για το ποσό των €662,7 εκ. και €20 εκ. αντίστοιχα. Το ασφαλιστικό συμβόλαιο που καλύπτει όλα τα

περιουσιακά στοιχεία της Αρχής ύψους περί του €1,9 δισεκατομμυρίου προνοεί ανώτατο όριο αποζημίωσης από ένα περιστατικό τα €600 εκ. και αφαιρετέο ποσό (excess) €800.000.

Οι εργασίες επιδιόρθωσης έχουν ολοκληρωθεί με συνολικά έξοδα €104,5 εκ. για το έτος 2012, €43,9 εκ. για το έτος 2013 και €1 εκ. το έτος 2014. Οι επιδιορθώσεις δεν αποτελούσαν αντικαταστάσεις των μηχανών ούτε ουσιαστικές επιδιορθώσεις των Μονάδων Παραγωγής. Αφορούσαν τα παρεμφερή των Μονάδων, δηλαδή ανταλλακτικά και εξαρτήματα, η καθαρή αξία των οποίων και η ωφέλιμη ζωή τους δεν αυξήθηκε κάτι το οποίο επιβεβαιώνει και η έκθεση του ειδικού συμβούλου.

Για να αντικατοπτρίζονται τα πιο πάνω όλα τα έξοδα αποκατάστασης περιλαμβάνονται στα Λειτουργικά έξοδα ως έξοδα επιδιόρθωσης. Μετά την εξώδικη διευθέτηση της Κυβέρνησης με την ασφαλιστική εταιρεία και τους ανασφαλιστές της, καταβλήθηκαν στην ΑΗΚ συνολικές αποζημιώσεις €132,5 εκ. για τις Μονάδες Παραγωγής 1 - 4. Για τη Μονάδα Παραγωγής 5 έχει καταβληθεί συνολικό ποσό ύψους €19,5 εκ.

Λειτουργικό περιβάλλον του Συγκροτήματος

(α) Λειτουργικό περιβάλλον του Συγκροτήματος

Η Κυπριακή οικονομία έχει επηρεαστεί αρνητικά από την κρίση στον Κυπριακό τραπεζικό τομέα σε συνδυασμό με τη μη δυνατότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας να αντλήσει δανεισμό από τις διεθνείς χρηματαγορές. Ως αποτέλεσμα, η Κυπριακή Δημοκρατία εισήλθε σε διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (η «Τρόικα»), για οικονομική στήριξη, οι οποίες κατέληξαν σε επίτευξη συμφωνίας και λήψη απόφασης από το Eurogroup στις 25 Μαρτίου 2013. Η απόφαση συμπεριλάμβανε την αναδιάρθρωση των δυο μεγαλύτερων τραπεζών στην Κύπρο μέσω «Διάσωσης με Ίδια Μέσα». Κατά το 2013 η Κυπριακή οικονομία σημείωσε περαιτέρω συρρίκνωση με μείωση στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Κατά το 2014 ο τραπεζικός τομέας στην Κύπρο έλαβε σημαντικά μέτρα ενόψει και ως αποτέλεσμα της πανευρωπαϊκής συνολικής αξιολόγησης η οποία αποτελείται από ενδεδειγμένους ελέγχους ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών και προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων και ως αποτέλεσμα ανακεφαλαιοποιήθηκε επαρκώς. Παρόλα αυτά ο τραπεζικός τομέας στην Κύπρο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προκλήσεις λόγω του υψηλού ποσοστού των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την περιορισμένη διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών πιστώσεων.

Η αβέβαιη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο, η περιορισμένη διαθεσιμότητα ρευστότητας για δανειοδότηση, η αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα με τη χρήση ιδίων μέσων στις περιπτώσεις της Λαϊκής Τράπεζας και της Τράπεζας Κύπρου, και η επιβολή περιοριστικών μέτρων στις τραπεζικές συναλλαγές σε συνδυασμό με την τρέχουσα κατάσταση στο τραπεζικό σύστημα και τη συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση έχουν επηρεάσει την ικανότητα των εμπορικών και άλλων χρεωστών του Συγκροτήματος να αποπληρώσουν τα οφειλόμενα προς το Συγκρότημα ποσά και την ικανότητα του Συγκροτήματος να έχει ικανοποιητικό κύκλο εργασιών.

Οι οικονομικές συνθήκες που περιγράφονται πιο πάνω, μαζί με τις επιδράσεις της απόφασης του Eurogroup στις 25 Μαρτίου 2013 σχετικά με την Κύπρο, έχουν δυσμενείς επιπτώσεις για τους οφειλότες του Συγκροτήματος (αδυναμία να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς το Συγκρότημα), και τα έσοδα (μείωση της ζήτησης για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες του Συγκροτήματος λόγω της μειωμένης αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών).

Η διεύθυνση του Συγκροτήματος έχει αξιολογήσει:

(1) Κατά πόσον οποιεσδήποτε προβλέψεις απομείωσης κρίνονται αναγκαίες για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αναγνωρίζονται σε αποσβεσμένο κόστος, με την εξέταση της οικονομικής κατάστασης και των προοπτικών αυτών των περιουσιακών στοιχείων στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Οι απομειώσεις για εμπορικά εισπρακτέα προσδιορίζονται με τη χρήση του μοντέλου «προκληθεισών ζημιών» που απαιτείται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 39 «Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση». Το Πρότυπο αυτό απαιτεί την αναγνώριση των ζημιών απομείωσης για εισπρακτέα που προέκυψαν από γεγονότα του παρελθόντος και δεν επιτρέπει την αναγνώριση ζημιών απομείωσης που θα μπορούσαν να προκύψουν από μελλοντικά γεγονότα, ασχέτως της πιθανότητας αυτών των μελλοντικών γεγονότων.

(2) Εάν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων του Συγκροτήματος υπερβαίνει το κόστος κτήσης.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

(β) Γνωστοποίηση για γενικά γεγονότα

Οι διαπραγματεύσεις της Κυπριακής Κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (η «Τρόικα»), για οικονομική στήριξη, κατέληξαν σε επίτευξη συμφωνίας και λήψη απόφασης από το Eurogroup στις 25 Μαρτίου 2013 σχετικά με τα βασικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για ένα μελλοντικό πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής που περιλαμβάνει την παροχή οικονομικής βοήθειας προς την Κυπριακή Δημοκρατία μέχρι €10 δισεκατομμύρια. Το πρόγραμμα στοχεύει να αντιμετωπίσει τις ασυνήθιστες οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κύπρος, και να αποκαταστήσει τη βιωσιμότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα, με σκοπό την αποκατάσταση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών τα επόμενα χρόνια.

Η απόφαση του Eurogroup για την Κύπρο περιλαμβάνει σχέδια για την αναδιάρθρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα και διασφαλίζει καταθέσεις κάτω από €100.000, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, οι Κυπριακές αρχές επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους να εντείνουν τις προσπάθειές τους στους τομείς της δημοσιονομικής εξυγίανσης, των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και των ιδιωτικοποιήσεων.

Στις 12 Απριλίου 2013 το Eurogroup χαιρέτισε τη συμφωνία που επιτεύχθηκε μεταξύ της Κύπρου και των θεσμικών οργάνων της Τρόικας σχετικά με το πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής για την Κύπρο. Στη συνέχεια ολοκληρώθηκαν οι απαραίτητες διαδικασίες που απαιτούνταν για την επίσημη έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας καθώς και η επικύρωση από κράτη μέλη της ευρωζώνης. Ως αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης των πιο πάνω διαδικασιών ακολούθησε η αποδέσμευση της πρώτης δόσης της χρηματοδότησης της Κυπριακής Δημοκρατίας με βάση της πρόνοιες του σχετικού Μνημονίου.

Στις 22 Μαρτίου 2013, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε νομοθεσία που αφορά την επιβολή περιοριστικών μέτρων αναφορικά με συναλλαγές που εκτελούνται μέσω των τραπεζικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Κύπρο. Η έκταση και η διάρκεια των περιορισμών αποφασίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών και τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, και αυτά έχουν τεθεί σε ισχύ στις 28 Μαρτίου 2013. Τα προσωρινά περιοριστικά μέτρα στις τραπεζικές συναλλαγές και τις συναλλαγές με μετρητά περιλαμβάνουν περιορισμούς στην ανάληψη μετρητών, στην εξαργύρωση επιταγών σε μετρητά και περιορισμούς στη μεταφορά χρημάτων σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Επίσης τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την υποχρεωτική ανανέωση ορισμένων καταθέσεων στη λήξη τους.

Στις 29 Μαρτίου 2013 η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έκδωσε διατάγματα αναφορικά με τη Λαϊκή Τράπεζα και την Τράπεζα Κύπρου, εφαρμόζοντας μέτρα για τις δύο αυτές τράπεζες δυνάμει του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013.

Με βάση τα σχετικά διατάγματα, η Λαϊκή Τράπεζα υποβλήθηκε σε καθεστώς εξυγίανσης, βάσει απόφασης της Αρχής Εξυγίανσης. Στη Λαϊκή Τράπεζα παρέμειναν κυρίως ανασφάλιστες καταθέσεις και περιουσιακά στοιχεία εκτός

Κύπρου. Τα περιουσιακά στοιχεία της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο, οι ασφαλισμένες καταθέσεις και η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα έχουν μεταφερθεί στην Τράπεζα Κύπρου, με αποζημίωση για την αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν την έκδοση μετοχών από την Τράπεζα Κύπρου προς τη Λαϊκή Τράπεζα. Η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας Κύπρου ολοκληρώθηκε σύμφωνα με τα σχετικά διατάγματα της Αρχής Εξυγίανσης μέσω «Διάσωσης με Ίδια Μέσα», δηλαδή της μερικής μετατροπής ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχές. Επίσης, οι κάτοχοι μετοχών και πιστωτικών τίτλων στην Τράπεζα Κύπρου στις 29 Μαρτίου 2013 έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου μέσω της απορρόφησης ζημιών. Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013, τα πιο πάνω μέτρα είχαν ως αποτέλεσμα ζημιά απομείωσης στις τραπεζικές καταθέσεις ύψους €3.336.000 (Σημ. 4).

Στις 18 Απριλίου 2013 η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε την αύξηση του εταιρικού φόρου από 10% σε 12,5% με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013. Επίσης, ψηφίστηκε η αύξηση του συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς από 15% σε 30% σε τόκους που δεν πηγάζουν από τη συνήθη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων ή δεν συνδέονται στενά με αυτή με ισχύ από τις 29 Απριλίου 2013.

Μετά τα θετικά αποτελέσματα των αξιολογήσεων του οικονομικού προγράμματος της Κύπρου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, κατά τη διάρκεια του 2013 και 2014, το Eurogroup ενέκρινε την εκταμίευση των προγραμματισμένων δόσεων της οικονομικής βοήθειας προς την Κύπρο.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν στην κατάρτιση αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων εκτίθενται πιο κάτω. Αυτές οι πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), τις απαιτήσεις του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο, Κεφ. 171 και τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003-2013.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την επανεκτίμηση σε δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Συγκροτήματος. Οι τομείς που απαιτούν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης ή είναι πιο πολύπλοκοι ή τομείς όπου οι παραδοχές και οι υπολογισμοί έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 4.

Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και διερμηνειών

Κατά το τρέχον έτος το Συγκρότημα υιοθέτησε όλες τις αλλαγές στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες της και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές χρήσεις / περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2014. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

Πρότυπα και διερμηνείες που δεν είναι ακόμη σε ισχύ

Τα ακόλουθα Πρότυπα, Αναθεωρήσεις σε Πρότυπα και Διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά δεν τέθηκαν σε ισχύ για επόμενες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2014. Το Διοικητικό Συμβούλιο αναμένει ότι η εφαρμογή αυτών των προτύπων σε μελλοντικές περιόδους δε θα έχει ουσιώδη επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος με εξαίρεση το ΔΠΧΑ 9: «Χρηματοοικονομικά μέσα» για το οποίο στο παρόν στάδιο, το Συγκρότημα αξιολογεί την επίδρασή του στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις. Το Συγκρότημα δεν προτίθεται να υιοθετήσει τα πιο κάτω πριν την ημερομηνία ισχύος τους.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

(i) Πρότυπα και Διερμηνείες που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση): «Παροχές σε εργαζομένους» (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014).

Αυτή η τροποποίηση επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην αναγνώριση και επιμέτρηση του κόστους των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και των συνταξιοδοτικών παροχών εξόδου από την υπηρεσία (κατάργηση της μεθόδου του περιθωρίου), καθώς και στις γνωστοποιήσεις όλων των παροχών σε εργαζομένους. Οι βασικές αλλαγές αφορούν κυρίως την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας/περικοπών στην επιμέτρηση του εξόδου συντάξεων, τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις στο χειρισμό των εξόδων και των φόρων που σχετίζονται με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, καθώς και τη διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων παροχών. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση της τροποποίησης στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2010-2012 (ισχύει για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014).

Το Δεκέμβριο του 2013 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2010-2012, μια συλλογή των τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ, που απαντά σε οκτώ ζητήματα κατά τη διάρκεια της περιόδου του κύκλου 2010-2012. Οι τροπολογίες αυτές αντικατοπτρίζουν τα ζητήματα που συζητήθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατά τη διάρκεια του έργου που ξεκίνησε το 2010, και στη συνέχεια συμπεριλήφθηκαν στο Προσχέδιο των προτεινόμενων τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ, Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2010-2012 (που δημοσιεύθηκε το Νοέμβριο του 2012). Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των βελτιώσεων στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2011-2013 (ισχύει για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014).

Το Δεκέμβριο του 2013 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2011-2013, μια συλλογή των τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ, που απαντά σε τέσσερα ζητήματα κατά τη διάρκεια της περιόδου του κύκλου 2011-2013. Οι τροπολογίες αυτές αντικατοπτρίζουν τα ζητήματα που συζητήθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατά τη διάρκεια του έργου που ξεκίνησε το 2011, και στη συνέχεια συμπεριλήφθηκαν στο Προσχέδιο των προτεινόμενων τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ, Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2011-2013 (που δημοσιεύθηκε το Νοέμβριο του 2012). Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των βελτιώσεων στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

(ii) Πρότυπα και Διερμηνείες που δεν υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση

ΔΠΧΑ 14 «Ρυθμιστική Αναβολή Λογαριασμών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).

Το ΔΠΧΑ 14 επιτρέπει σε μια οντότητα η οποία υιοθετεί για πρώτη φορά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης να συνεχίσει να χρησιμοποιεί, με κάποιες περιορισμένες αλλαγές, για κάποια «υπόλοιπα λογαριασμών κανονιστικής αναβολής» σύμφωνα με τις προηγούμενες λογιστικές αρχές τόσο κατά την αρχική

ιοθέτηση των ΔΠΧΑ όσο και για τις επακόλουθες οικονομικές καταστάσεις. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση του προτύπου στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) – Επενδυτικές οντότητες: (Τροποποιήσεις) Εφαρμογή της εξαιρέσεως για Ενοποίηση (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).

Το Δεκέμβριο του 2014, το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν εξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των προτύπων. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση του στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 11 (Τροποποίηση) «Λογιστική για απόκτηση συμφερόντων σε Κοινοπραξίες» (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι ο λογιστικός χειρισμός που ισχύει για την συνένωση επιχειρήσεων εφαρμόζεται και για την απόκτηση επιπρόσθετων συμφερόντων σε μια κοινοπραξία ενώ ο κοινοπράττων διατηρεί από κοινού έλεγχο. Το επιπρόσθετο μερίδιο που αποκτήθηκε θα πρέπει να αποτιμηθεί στη δίκαιη αξία. Τα προηγούμενα συμφέροντα που κατέχονταν στην κοινοπραξία δε θα πρέπει να επιμετρηθούν ξανά. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

ΔΛΠ 1 Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων (Τροποποιήσεις) (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων εξετάζουν τις απαιτήσεις γνωστοποίησης σε ισχύοντα πρότυπα και στηρίζονται στις αρχές για γνωστοποίηση των σημειώσεων στις οικονομικές καταστάσεις. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση του προτύπου στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) Πώληση ή συνεισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ επενδυτή και συγγενικής εταιρείας ή κοινοπραξίας (Τροποποιήσεις) (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).

Οι τροποποιήσεις διευθετούν μία ασυνέπεια μεταξύ των διατάξεων του ΔΠΧΑ 10 και του ΔΛΠ 28 σχετικά με την πώληση ή εισφορά των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και μιας συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας. Η βασική συνέπεια των τροποποιήσεων είναι πως αναγνωρίζεται ολόκληρο το κέρδος ή η ζημία μιας συναλλαγής που περιλαμβάνει μια δραστηριότητα (είτε με τη μορφή μιας θυγατρικής είτε όχι). Μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν αποτελούν μια δραστηριότητα, ακόμα και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν τη μορφή μιας θυγατρικής. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

ΔΛΠ 27 (Τροποποιήσεις) «Μέθοδος της καθαρής θέσης στις ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις» (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).

Η παρούσα τροποποίηση επιτρέπει στις οντότητες να λογίζουν τις επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρείες με την μέθοδο της καθαρής θέσης στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις τους. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 (Τροποποιήσεις) «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).

Οι τροποποιήσεις συμπεριλαμβάνουν τις καρποφόρες φυτείες, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την καλλιέργεια προϊόντων, στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16 έτσι ώστε να λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι η εφαρμογή αυτών των τροποποιήσεων σε μελλοντικές περιόδους θα έχει ουσιώδη επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

Επεξήγηση αποδεκτών μεθόδων για αποσβέσεις και χρεολύσεις - Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» εισαγάγουν την προϋπόθεση ότι η χρήση των εσόδων για υπολογισμό των χρεολύσεων για άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι ακατάλληλη. Η προϋπόθεση αυτή μπορεί να ξεπεραστεί μόνο όταν τα έσοδα και η ανάλωση των οικονομικών οφελών του άυλου περιουσιακού στοιχείου συσχετίζονται σε μεγάλο βαθμό ή όταν το άυλο περιουσιακό στοιχείο παρουσιάζεται ως μέτρο των εσόδων. Οι τροποποιήσεις στο «ΔΛΠ 16 Ακίνητα, Εγκαταστάσεις, Εξοπλισμός» διατυπώνουν σαφώς ότι η χρήση των εσόδων για υπολογισμό των αποσβέσεων δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τα Ακίνητα, Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων αυτών στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

Ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, 2012-2014 (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).

Οι ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2012-2014 εκδόθηκαν από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις 25 Σεπτεμβρίου 2014, μια συλλογή των τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ, που απαντά σε τέσσερα ζητήματα κατά τη διάρκεια της περιόδου του κύκλου 2012-2014. Οι τροπολογίες αυτές αντικατοπτρίζουν τα ζητήματα που συζητήθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατά τη διάρκεια του έργου που ξεκίνησε το 2012, και στη συνέχεια συμπεριλήφθηκαν στο Προσχέδιο των προτεινόμενων τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ, Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2012- 2014 (που δημοσιεύθηκε το Σεπτέμβριο του 2014). Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Αλλαγές στις μεθόδους της Πώλησης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις υπηρεσίας και εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφλησης και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των βελτιώσεων στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017).

Το νέο πρότυπο μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο για το πώς και πότε οι εταιρείες θα αναγνωρίζουν έσοδα από συμβάσεις με πελάτες. Το πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», ΔΛΠ 18 «Έσοδα» ΕΔΔΠΧΑ 13 «Προγράμματα Πελατειακής Αφοσίωσης», ΕΔΔΠΧΑ 15 «Συμβάσεις για ακίνητη περιουσία», ΕΕΔΧΑ 18 «Μεταφορά περιουσιακών στοιχείων από πελάτες» και ΜΕΔ 31 «Έσοδα συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν Διαφημιστικές Υπηρεσίες». Το πρότυπο περιλαμβάνει ένα ενιαίο μοντέλο που ισχύει για τις συμβάσεις με πελάτες και δύο προσεγγίσεις για την αναγνώριση των εσόδων: σε ένα σημείο στο χρόνο ή κατά την πάροδο του χρόνου. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση του προτύπου στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αποφάσισε προσωρινά να ζητήσει την εφαρμογή του προτύπου αυτού για ετήσιες λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018).

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων οριστικοποίησε το κείμενο για το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 (ΔΠΧΑ 9) «Χρηματοοικονομικά Μέσα» το οποίο θα αντικαταστήσει τις πρόνοιες του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση». Το ΔΠΧΑ 9 καταργεί τις τέσσερις κατηγορίες κατάταξης των χρηματοοικονομικών μέσων και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται σε μία εκ των τριών κατηγοριών επιμέτρησης: αποσβεσμένο κόστος, εύλογη αξία μέσω της κατάστασης των συνολικών εσόδων και εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Το νέο πρότυπο αναμένεται να εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου 2018 με την επιλογή ενωρίτερης υιοθέτησης, αν το Συγκρότημα το αποφασίσει, εφόσον πρώτα υιοθετηθεί από τα αρμόδια σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση του προτύπου στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

Εξαρτημένη εταιρεία

Εξαρτημένη εταιρεία είναι εκείνη η οντότητα στην οποία η Αρχή έχει περισσότερα από 50% των δικαιωμάτων ψήφου ή έχει τη δύναμη να ασκήσει έλεγχο πάνω στις αποφάσεις της. Η εξαρτημένη ενοποιείται από την ημερομηνία όπου ο έλεγχος μεταφέρεται στο Συγκρότημα και παύει να ενοποιείται από την ημερομηνία που ο έλεγχος τερματίζεται. Όλες οι ενδοσυγκροτηματικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του συγκροτήματος απαλείφονται ως επίσης και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές εκτός αν το κόστος δεν μπορεί να ανακτηθεί. Η λογιστική μέθοδος της αγοράς χρησιμοποιείται όταν το Συγκρότημα αγοράζει μια εξαρτημένη εταιρεία. Το κόστος εξαγοράς θεωρείται ως η δίκαιη αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται και συμμετοχικών τίτλων που εκδίδονται και υποχρεώσεων που δημιουργούνται ή αναλαμβάνονται την ημέρα της ανταλλαγής. Οποιαδήποτε άλλα έσοδα που είναι άμεσα συνδεδεμένα με την εξαγορά αναγνωρίζονται στις κερδοζημιές. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που εξαγοράζονται και οι υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχομένων υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της απόκτησης σε δίκαιες αξίες. Όταν το κόστος εξαγοράς υπερβαίνει της συμμετοχής στην καθαρή δίκαιη αξία του αναγνωρίσιμου καθαρού ενεργητικού που εξαγοράζει, τότε αναγνωρίζεται υπεραξία. Στην περίπτωση που το κόστος εξαγοράς είναι λιγότερο από τη συμμετοχή στην καθαρή δίκαιη αξία του αναγνωρίσιμου καθαρού ενεργητικού που εξαγοράστηκε στη θυγατρική, τότε η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αναγνώριση εισοδημάτων

Το εισόδημα αποτελείται από τη δίκαιη αξία της αντιπαροχής που εισπράχτηκε ή είναι εισπρακτέα για την πώληση προϊόντων και υπηρεσιών κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών του Συγκροτήματος. Το εισόδημα παρουσιάζεται μετά την αφαίρεση Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τα εισοδήματα όταν το ποσό του εισοδήματος μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα, είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν προς την οντότητα και όταν πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια για κάθε μία εκ των εργασιών του Συγκροτήματος όπως αναφέρεται πιο κάτω.

(α) Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας

Οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας αντιπροσωπεύουν ποσά εισπρακτέα με βάση την κατανάλωση όπως καταγράφεται σε μετρητές χωρίς ΦΠΑ. Οι πωλήσεις επίσης περιλαμβάνουν υπολογισμό της αξίας των μονάδων που προμηθεύτηκαν στους καταναλωτές μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας καταγραφείσας ένδειξης μετρητών και το τέλος του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα εισπρακτέα στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

(β) Πιστωτικοί τόκοι

Οι πιστωτικοί τόκοι αναγνωρίζονται κατά αναλογία χρόνου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(γ) Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών

Το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις από ιδιώτες και εταιρείες που επιθυμούν την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Περαιτέρω το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου από δίκτυο που το Συγκρότημα έχει ήδη κατασκευάσει. Και στις δύο περιπτώσεις το Συγκρότημα χρεώνει τους αιτητές το κόστος κατασκευής.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

Το γεγονός ότι το κόστος ανακτάται από τους αιτητές έχει ως αποτέλεσμα να μην χρειάζεται να ανακτηθεί μέσω των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αυτό θα συμπεριλαμβανόταν στις διατιμήσεις και οι καταναλωτές θα χρεώνονταν για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος με ψηλότερη τιμή. Όλοι οι αιτητές για επέκταση δικτύου, επιβαρύνονται με κεφαλαιουχική συνεισφορά και όλοι οι καταναλωτές χρεώνονται με τις ίδιες διατιμήσεις.

Οι αιτητές εξασφαλίζουν το δικαίωμα διαρκούς πρόσβασης στο δίκτυο για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Το Συγκρότημα δεσμεύεται να παρέχει πρόσβαση για το τίμημα για συνεχή υπηρεσία και ως εκ τούτου τα έσοδα παρουσιάζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται σταδιακά στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων σε περίοδο ταυτόσημη με αυτή των περιουσιακών στοιχείων που έχει κατασκευάσει/ αποκτήσει για αυτό το σκοπό, και που έχουν μέσο όρο ζωής 33 1/3 έτη. Το διάστημα αυτό θεωρείται λογική προσέγγιση του υπολογισμού της περιόδου της πελατειακής σχέσης.

Επιχορηγήσεις από το Συγκρότημα έναντι τέτοιων κεφαλαιουχικών συνεισφορών αφαιρούνται από τα εισπρακτέα ποσά όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη πως το Συγκρότημα δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει αυτά τα ποσά και χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων στο χρόνο που επιχορηγούνται.

(δ) Έσοδα Αφαλάτωσης

Τα έσοδα Αφαλάτωσης αντιπροσωπεύουν την πώληση αφαλατωμένου νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με βάση την προμήθεια όπως καταγράφεται στους μετρητές χωρίς ΦΠΑ. Οι πωλήσεις επίσης περιλαμβάνουν υπολογισμό της αξίας των μετρικών τόνων που προμηθεύτηκαν μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας τιμολόγησης και το τέλος του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα εισπρακτέα στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται σε δίκαιη αξία όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι οι επιχορηγήσεις θα εισπραχθούν και το Συγκρότημα θα εκπληρώσει όλους τους όρους που διέπει η επιχορήγηση. Οι κρατικές επιχορηγήσεις για δαπάνες, παρουσιάζονται ως εισπρακτέα και αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων ως έσοδα στις περιόδους που είναι αναγκαίες για συσχετισμό τους με τις αντίστοιχες δαπάνες που σκοπό έχουν να αντισταθμίσουν.

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος αποτιμούνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί η Αρχή ("το νόμισμα λειτουργίας"). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης της Αρχής.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στις κερδοζημιές.

Όλα τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές παρουσιάζονται στις κερδοζημιές εντός των “χρηματοδοτικών εξόδων”.

Ωφελήματα υπαλλήλων

Η Αρχή λειτουργεί ένα σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος και διάφορα άλλα σχέδια καθορισμένων συνεισφορών τα ενεργητικά στοιχεία των οποίων κρατούνται σε ξεχωριστά ταμεία που διαχειρίζονται επιτροπές. Αυτά τα σχέδια χρηματοδοτούνται κυρίως από την Αρχή.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων και το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζονται ετήσια με την αναλογιστική μέθοδο προβολής μονάδας (projected unit credit method). Τα συσσωρευμένα πλεονάσματα ή ελλείμματα που προκύπτουν από αλλαγές στο επιτόκιο με το οποίο προεξοφλούνται οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές για ωφελήματα και από διαφορές μεταξύ των αναμενόμενων και των πραγματικών αποδόσεων των επενδύσεων και άλλων αναλογιστικών παραδοχών, αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων στο έτος υπό αναφορά.

Οι συνεισφορές της Αρχής στα σχέδια καθορισμένων συνεισφορών χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων στο έτος που σχετίζονται.

Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Η χρέωση φορολογίας για την περίοδο περιλαμβάνει την τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία συμπεριλαμβανομένων τόκων και προστίμων. Η φορολογία αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές εκτός στην έκταση που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Στην περίπτωση αυτή, η φορολογία αναγνωρίζεται επίσης στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Η τρέχουσα χρέωση φορολογίας υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς στη χώρα όπου η Αρχή δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα. Το Συγκρότημα αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται σε φορολογικές δηλώσεις σε σχέση με καταστάσεις όπου η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Εάν η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία, καθορίζεται πρόβλεψη όπου είναι κατάλληλο με βάση τα ποσά που υπολογίζεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Η αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης πάνω στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Εντούτοις, η αναβαλλόμενη φορολογία δεν λογίζεται εάν προκύπτει από αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης σε μια συναλλαγή εκτός από συνένωση επιχειρήσεων, η οποία κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδη ή ζημιές. Η αναβαλλόμενη φορολογία καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται ότι θα ισχύουν όταν η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση εκποιηθεί ή όταν η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση διακανονιστεί.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρέχοντων φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με φόρο εισοδήματος που χρεώνεται από την ίδια φορολογική αρχή στην Αρχή όπου υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό των υπολοίπων σε καθαρή βάση.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Όλα τα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον αποσβέσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού. Το κόστος των έργων που εκτελέστηκαν από εργολάβους βασίζεται στην αξία της εργασίας που έγινε και πιστοποιήθηκε από συμβούλους μηχανικούς. Το κόστος των έργων που εκτελέστηκαν από το προσωπικό του Συγκροτήματος αποτελείται από υλικά, εργατικά και γενικά έξοδα.

Σημαντικά ανταλλακτικά και εφεδρικά μηχανήματα υπολογίζονται ως ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός όταν το Συγκρότημα αναμένει να τα χρησιμοποιήσει για περισσότερο από μια περίοδο.

Η γη δεν αποσβένεται. Οι αποσβέσεις για άλλα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο ώστε να κατανεμηθεί το κόστος μείον η υπολειμματική τους αξία στο διάστημα της εκμηχυνμένης ωφέλιμης ζωής τους. Η διάρκεια αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των κυριότερων στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού έχει ως εξής:

	Έτη
Κτήρια ηλεκτροπαραγωγών σταθμών	30
Άλλα κτήρια	35
Εγκαταστάσεις και μηχανήματα ηλεκτροπαραγωγών σταθμών	25
Άλλες εγκαταστάσεις και μηχανήματα	25 - 30
Γραμμές και καλώδια	35 - 40
Μετρητές	15
Οχήματα	7
Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός γραφείου	10
Εργαλεία και όργανα	10
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	5
Λογισμικά προγράμματα	3

Δε λογίζεται απόσβεση πάνω στη γη.

Η υπολειμματική αξία και οι ωφέλιμες ζωές αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν αυτό θεωρείται αναγκαίο.

Η λογιστική αξία ενός στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού μειώνεται αμέσως στο ανακτήσιμο ποσό εάν η λογιστική αξία υπερβαίνει το υπολογιζόμενο ανακτήσιμο ποσό.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στις κερδοζημιές στο έτος που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή ανάλογα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, μόνο όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στο Συγκρότημα σε σχέση με το περιουσιακό στοιχείο, και το κόστος του μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα.

Κέρδη και ζημιές από διάθεση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εισπράξεων με τη λογιστική αξία και αναγνωρίζονται στα “άλλα κέρδη - καθαρά” στις κερδοζημιές.

Δικαιώματα Εκπομπής Θερμοκηπιακών Αερίων

Με βάση τον Περί Θέσπισης Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο, Ν.132(Ι)/2004, κατανέμονται δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων στους διάφορους φορείς εκμετάλλευσης (εταιρείες) με στόχο τη μείωση των επιπέδων μόλυνσης του περιβάλλοντος.

Ο κάθε φορέας εκμετάλλευσης, του οποίου οι ετήσιες εκπομπές ξεπερνούν το σύνολο των δικαιωμάτων που του εκχωρήθηκαν για το συγκεκριμένο έτος, είναι υποχρεωμένος να αγοράζει τόσα δικαιώματα όσα είναι οι καθ' υπέρβαση εκπομπές και παράλληλα να πληρώνει διοικητικό πρόστιμο για κάθε τόνο εκπομπής.

Δικαιώματα εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων που παραχωρούνται αναγνωρίζονται αρχικά σε ονομαστική αξία (μηδενική αξία) από το χρονικό σημείο που το Συγκρότημα έχει τον έλεγχο αυτών των δικαιωμάτων. Δικαιώματα εκπομπών CO₂ που αγοράζονται αναγνωρίζονται αρχικά σε τιμή κόστους (τιμή αγοράς) ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Υποχρέωση αναγνωρίζεται όταν οι πραγματικές εκπομπές υπερβαίνουν τα καταμεμημένα δικαιώματα. Το ύψος της υποχρέωσης περιλαμβάνει το συνολικό κόστος των δικαιωμάτων που αγοράστηκαν σε τιμή κόστους και τυχόν επιπλέον έλλειμμα στην τρέχουσα τιμή της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς. Οι αναπροσαρμογές στο ύψος της υποχρέωσης αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία παραδίδονται σε μηδενική αξία στο τέλος της περιόδου συμμόρφωσης αντικατοπτρίζοντας την κατανάλωση των οικονομικών ωφελημάτων. Πλεονάσματα δικαιωμάτων μπορούν να μεταφερθούν και να συμψηφιστούν με μελλοντικά ελλείμματα (μέχρι το τέλος της περιόδου συμμόρφωσης) ή να πωληθούν. Τα έσοδα από πωλήσεις πλεονασμάτων αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα πωληθούν.

Απομείωση στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή, συμπεριλαμβανομένου υπεραξίας, δεν αποσβένονται, αλλά ελέγχονται κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται ελέγχονται για απομείωση στην αξία, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν πως η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για τη διαφορά της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού του περιουσιακού στοιχείου. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της δίκαιης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον έξοδα πωλήσεων και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα μικρότερα επίπεδα για τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές, αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός της υπεραξίας, τα οποία έχουν υποστεί απομείωση ελέγχονται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

(i) Ταξινόμηση

Το Συγκρότημα ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και δάνεια εισπρακτέα. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Η Διεύθυνση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση.

• Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Αυτή η κατηγορία έχει δύο υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς εμπορία και αυτά που ορίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται στην υποκατηγορία προς εμπορία αν αγοράστηκε κυρίως για σκοπούς πώλησης σε βραχυπρόθεσμη βάση. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται επίσης στην υποκατηγορία προς εμπορία. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ορίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση είναι εκείνα η απόδοση των οποίων αξιολογείται με βάση τη δίκαιη αξία, σύμφωνα με τη στοιχειοθετημένη επενδυτική στρατηγική του Συγκροτήματος. Πληροφορίες με βάση τη δίκαιη αξία σχετικά με αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παρέχονται εσωτερικά στα βασικά διοικητικά στελέχη του Συγκροτήματος. Τα περιουσιακά στοιχεία

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αν είναι προς εμπορία ή αναμένεται να πωληθούν μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της αναφοράς.

• Δάνεια και εισπρακτέα

Τα δάνεια και εισπρακτέα είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές που δεν είναι εισηγμένα σε ενεργή αγορά και για τα οποία δεν υπάρχει πρόθεση για εμπορία του εισπρακτέου. Περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν έχουν λήξη που υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της αναφοράς. Αυτά ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα δάνεια και εισπρακτέα του Συγκροτήματος αποτελούνται από εμπορικά και άλλα εισπρακτέα και ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

(ii) Αναγνώριση και αποτίμηση

Αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και τα έξοδα συναλλαγών χρεώνονται στις κερδοζημιές. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν το δικαίωμα να εισπραχθούν χρηματικές ροές από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχει λήξει, ή έχει μεταφερθεί και το Συγκρότημα έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλα τα σημαντικά ρίσκα και οφέλη ιδιοκτησίας.

Τα δάνεια και εισπρακτέα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη ή ζημιές που προέρχονται από αλλαγές στη δίκαιη αξία της κατηγορίας 'χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων' παρουσιάζονται στις κερδοζημιές στα 'άλλα κέρδη/(ζημιές) καθαρά' στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν. Μερίσματα που εισπράττονται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στις κερδοζημιές ως μέρος των άλλων εσόδων, όταν αποδειχθεί το δικαίωμα το Συγκρότημα να εισπράξει.

(iii) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το Συγκρότημα αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς κατά πόσον υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση στην αξία. Ένδειξη απομείωσης μπορεί να περιλαμβάνει ενδείξεις ότι οι οφειλέτες ή μια ομάδα οφειλετών αντιμετωπίζει σημαντικά οικονομικά προβλήματα, δυσκολίες ή αδυναμία πληρωμής τόκων ή κεφαλαίου, η πιθανότητα ότι θα κηρύξει πτώχευση ή άλλη οικονομική αναδιοργάνωση, και όπου παρατηρήσιμα στοιχεία υποδεικνύουν ότι υπάρχει μια μετρήσιμη μείωση των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως μεταβολές στις καθυστερημένες πληρωμές ή οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις αθετήσεις.

Για την κατηγορία δανείων και εισπρακτέων, το ποσό της ζημιάς υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου. Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές. Εάν ένα δάνειο έχει κυμαινόμενο επιτόκιο, το προεξοφλητικό επιτόκιο για τον υπολογισμό της ζημιάς απομείωσης είναι το τρέχον πραγματικό επιτόκιο που καθορίζεται από τη σύμβαση. Ως πρακτική λύση, το Συγκρότημα μπορεί να υπολογίσει την απομείωση με βάση την δίκαιη αξία ενός μέσου χρησιμοποιώντας τις παρατηρήσιμες τιμές αγοράς.

Εάν, σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της ζημιάς απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως βελτίωση της πιστωτικής ικανότητας του οφειλέτη), η αντιστροφή της προηγούμενης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές.

Μισθώσεις

Μισθώσεις όπου σημαντικό μέρος των κινδύνων και ανταμοιβών της ιδιοκτησίας παραμένουν με τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις (μετά την αφαίρεση κινήτρων που εισπράχθηκαν από τον εκμισθωτή) χρεώνονται στις κερδοζημιές σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της περιόδου μίσθωσης.

Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στην τιμή κόστους ή στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, όποια από τις δύο είναι χαμηλότερη. Η τιμή κόστους καθορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η τιμή κόστους περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και έξοδα μεταφοράς και επεξεργασίας. Δεν περιλαμβάνει το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η υπολογιζόμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μείον έξοδα διάθεσης. Γίνεται πρόβλεψη για κατεστραμμένα, επιδεινωμένα, απηχαιωμένα και μη χρησιμοποιήσιμα υλικά όπου αρμόζει.

Εμπορικά εισπρακτέα

Τα εμπορικά εισπρακτέα είναι ποσά που οφείλονται από πελάτες για πώληση εμπορευμάτων ή παροχή υπηρεσιών κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών. Εάν η είσπραξη αναμένεται σε ένα χρόνο ή λιγότερο (ή κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, εάν είναι μεγαλύτερος), έχουν ταξινομηθεί ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Τα εμπορικά εισπρακτέα αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον πρόνοιας για απομείωση της αξίας. Η πρόβλεψη για απομείωση καθορίζεται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη πως το Συγκρότημα δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει τα συνολικά εισπρακτέα ποσά σύμφωνα με τους αρχικούς όρους των εισπρακτέων. Σημαντικές οικονομικές δυσκολίες του χρεώστη, η πιθανότητα ότι ο χρεώστης θα περιέλθει σε πτώχευση ή οικονομική αναδιοργάνωση, και η αθέτηση ή παράλειψη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του σχετικά με πληρωμές θεωρούνται ενδείξεις ότι το εμπορικό εισπρακτέο έχει υποστεί απομείωση. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του εισπρακτέου και της παρούσας αξίας των υπολογιζόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο. Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται με τη χρήση ενός λογαριασμού πρόβλεψης, και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές, στα "λειτουργικά έξοδα". Όταν ένα εμπορικό εισπρακτέο είναι επισφαλές, διαγράφεται έναντι του λογαριασμού πρόβλεψης για εμπορικά εισπρακτέα. Επακόλουθες ανακτήσεις ποσών που είχαν προηγουμένως διαγραφεί πιστώνονται έναντι των λειτουργικών εξόδων στις κερδοζημιές.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση που προκύπτει από γεγονότα που έχουν προηγηθεί, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης και το ποσό της υποχρέωσης έχει υπολογιστεί αξιόπιστα. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημιές.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2013

Οι προβλέψεις υπολογίζονται ως η τρέχουσα αξία των εξόδων που αναμένεται να απαιτηθούν για την εξόφληση της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα ποσοστό πριν τη φορολογία, το οποίο αποδίδει τρέχουσες αξιολογήσεις αγοράς της αξίας του χρήματος διαχρονικά και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Η αύξηση στην πρόβλεψη λόγω της παρέλευσης χρόνου αναγνωρίζεται ως χρεωστικός τόκος.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούνται από μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο, βραχυπρόθεσμες καταθέσεις στην τράπεζα με μέσο όρο λήξης λιγότερο των 90 μερών και τραπεζικά παρατραβήγματα. Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις στην τράπεζα με μέσο όρο λήξης 3-12 μήνες συμπεριλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες καταθέσεις και στις επενδυτικές δραστηριότητες για σκοπούς ταμειακών ροών. Στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης τα τραπεζικά παρατραβήγματα περιλαμβάνονται στο δανεισμό στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Δανεισμός

Ο δανεισμός αναγνωρίζεται αρχικά σε δίκαιη αξία μετά την αφαίρεση του κόστους συναλλαγής. Ο δανεισμός παρουσιάζεται μετέπειτα σε αποσβεσμένο κόστος. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των εισπράξεων (μετά την αφαίρεση του κόστους συναλλαγής) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές κατά τη διάρκεια του δανείου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν είναι άμεσα αποδοτέα στην αγορά, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληροί τα κριτήρια, στην οποία περίπτωση κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου.

Τα κόστη δανεισμού αποτελούνται από τόκο και άλλα έξοδα με τα οποία επιβαρύνεται το Συγκρότημα σε σχέση με το δανεισμό κεφαλαίων, περιλαμβανομένου τόκου δανεισμού, απόσβεση εκπλώσεων ή επιμίσθιου που σχετίζονται με δανεισμό, απόσβεση επιπλέον κόστους που σχετίζεται με τη διευθέτηση δανεισμού, χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων και συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από δανεισμό σε ξένο νόμισμα σε περίπτωση που θεωρούνται ως μια προσαρμογή στους χρεωστικούς τόκους. Τα κόστη δανεισμού που σχετίζονται άμεσα με την αγορά, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληροί τα κριτήρια, που είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που υποχρεωτικά καταλαμβάνει σημαντικό χρονικό διάστημα για να ετοιμαστεί για την προτιθέμενη χρήση ή πώληση του, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, όταν είναι πιθανόν ότι θα επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Αρχή και τα κόστη μπορούν να υπολογιστούν αξιόπιστα.

Ο δανεισμός ταξινομείται ως βραχυπρόθεσμη υποχρέωση εκτός εάν το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα άνευ όρων, να αναβάλλει την αποπληρωμή της υποχρέωσης για τουλάχιστο δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς.

Εμπορικοί πιστωτές

Οι εμπορικοί πιστωτές είναι υποχρεώσεις για πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν αποκτηθεί κατά τη συνθήκη διεξαγωγή των εργασιών του Συγκροτήματος, από προμηθευτές. Οι εμπορικοί πιστωτές ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο (ή κατά το συνθήκη κύκλο εργασιών του Συγκροτήματος εάν είναι μεγαλύτερος). Αν όχι, παρουσιάζονται στις μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικοί πιστωτές αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Συγκριτικές πληροφορίες

Όπου χρειαζόταν, τα συγκριτικά ποσά έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση στο τρέχον έτος.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

(i) Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι εργασίες του Συγκροτήματος το εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου και κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Συγκροτήματος.

• Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας της Αρχής. Η Αρχή υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγές και υπόλοιπα σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών, Αγγλικές Στερλίνες και Ελβετικά Φράγκα αλλά θεωρεί ότι οι οποιεσδήποτε αλλαγές στις ισοτιμίες δεν θα επιφέρουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της.

Η Διεύθυνση παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Οι καθαρές συναλλαγματικές διαφορές που χρεώθηκαν/πιστώθηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων είναι ύψους €1.528.000 (2013: €103.000) και αφορούν συνήθεις εργασίες και χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Σημ. 10).

Κίνδυνος επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες του Συγκροτήματος είναι εξαρτημένα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Συγκροτήματος προέρχεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε σταθερά επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, εάν τα επιτόκια σε δανεισμό που αποτιμάται σε Ευρώ ήταν κατά 0,1% (2013: 0,1%) ψηλότερα/χαμηλότερα, με όλες τις άλλες παραμέτρους να παραμένουν σταθερές, το κέρδος για το έτος μετά τη φορολογία θα ήταν €501.609 (2013: €610.542) χαμηλότερο/ψηλότερο, κυρίως ως αποτέλεσμα των ψηλότερων/χαμηλότερων χρεωστικών τόκων σε δανεισμό σε κυμαινόμενα επιτόκια.

Η Διεύθυνση παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

• Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς πελάτες, περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων και δεσμευτικών συναλλαγών.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

	Λιγότερο από ένα χρόνο €000	Από ένα μέχρι δύο χρόνια €000	Από δύο μέχρι πέντε χρόνια €000	Πάνω από πέντε χρόνια €000
Στις 31 Δεκεμβρίου 2013				
Δανεισμός (Κεφάλαιο και τόκος)	60.767	50.407	183.291	457.049
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές*	102.692	-	-	-
	163.459	50.407	183.291	457.049
Στις 31 Δεκεμβρίου 2014				
Δανεισμός (Κεφάλαιο και τόκος)	34.140	38.576	151.374	387.940
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές*	91.551	-	-	-
	125.691	38.576	151.374	387.940

*Εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον Νόμο και αναβαλλόμενα έσοδα.

Οι πωλήσεις σε πελάτες διευθετούνται σε μετρητά, τραπεζικές εντολές ή χρησιμοποιώντας πιστωτικές κάρτες. Βλέπετε Σημείωση 16 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο.

Η Διεύθυνση δεν αναμένει οποιεσδήποτε ζημιές από μη εκπλήρωση υποχρεώσεων εκ μέρους αυτών των συμβαλλόμενων μερών.

• Κίνδυνος ρευστότητας

Ο πιο πάνω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Συγκροτήματος σε σχετικές κατηγορίες λήξεων, με βάση την εναπομένουσα περίοδο κατά την ημερομηνία αναφοράς μέχρι την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου. Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πίνακα είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Υπόλοιπα με λήξη εντός 12 μηνών ισοούνται με τις λογιστικές τους αξίες αφού η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

(ii) Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Οι επιδιώξεις του Συγκροτήματος όταν διαχειρίζεται κεφάλαια είναι η διασφάλιση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα λειτουργική μονάδα και να διατηρήσει την καταλληλότερη κεφαλαιουχική δομή για να μειώσει το κόστος κεφαλαίου.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση της σχέσης του δανεισμού ως προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων. Η σχέση αυτή υπολογίζεται ως ο καθαρός δανεισμός διαιρούμενος με το συνολικό κεφάλαιο. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο δανεισμού (περιλαμβανομένου 'βραχυπρόθεσμου και μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού' όπως παρουσιάζεται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης) μείον βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις και ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Το συνολικό κεφάλαιο υπολογίζεται ως 'ίδια κεφάλαια' (Αποθεματικά και Αναβαλλόμενα έσοδα όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης) προσθέτοντας τον καθαρό δανεισμό.

Κατά τη διάρκεια του 2014, η στρατηγική του Συγκροτήματος, η οποία δεν είχε διαφοροποιηθεί από το 2013, ήταν η διατήρηση σχέσης δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων μεταξύ 15% και 30%. Η σχέση δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2014 και 2013 ήταν ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Σύνολο δανεισμού (Σημ. 20)	502.127	616.634
Μείον: Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις (Σημ. 18)	(145.336)	(104.059)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών (Σημ. 19)	(33.042)	(43.957)
Καθαρός δανεισμός	323.749	468.618
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	1.361.171	1.569.567
Σύνολο κεφαλαίου όπως καθορίστηκε από την Αρχή	1.684.920	2.038.185
Σχέση καθαρού δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	19%	23%

(iii) Εκτίμηση δίκαιων αξιών

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης σε δίκαιη αξία, με βάση τις μεθόδους εκτίμησης. Τα διάφορα επίπεδα έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

- Χρηματιστηριακές τιμές (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργείς αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (Επίπεδο 1).
- Στοιχεία εισαγωγής εκτός από χρηματιστηριακές τιμές τίτλων που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1, οι οποίες είναι παρατηρήσιμες για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (δηλαδή ως τιμές) ή έμμεσα (δηλαδή που προέρχονται από τιμές) (Επίπεδο 2).
- Τα στοιχεία εισαγωγής για το περιουσιακό στοιχείο δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (δηλαδή μη παρατηρήσιμα στοιχεία εισαγωγής). (Επίπεδο 3).

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Συγκροτήματος τα οποία είναι υπολογισμένα σε δίκαιη αξία:

	Επίπεδο 1 2014 €000	Επίπεδο 3 2013 €000
Περιουσιακά στοιχεία		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
- Εμπορικοί τίτλοι	978	1.196
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων υπολογισμένα σε δίκαιη αξία	978	1.196

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπορεύονται σε ενεργείς αγορές βασίζεται στις χρηματιστηριακές τιμές την ημερομηνία αναφοράς. Μια αγορά θεωρείται ως ενεργή, εάν οι χρηματιστηριακές τιμές είναι άμεσα και τακτικά διαθέσιμες από ένα χρηματιστήριο, έμπορο, χρηματιστή, βιομηχανικό όμιλο, υπηρεσία εκτίμησης, ή εποπτική υπηρεσία, και εκείνες οι τιμές αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές αγοράς σε καθαρά εμπορική βάση. Η χρηματιστηριακή τιμή που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει το Συγκρότημα είναι η τρέχουσα τιμή προσφοράς. Αυτά τα μέσα περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1. Τα μέσα που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνουν κυρίως επενδύσεις σε μετοχές που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και ταξινομούνται ως εμπορικοί τίτλοι.

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν εμπορεύονται σε ενεργή αγορά (για παράδειγμα, μετοχικοί τίτλοι που δεν είναι εισηγμένοι σε χρηματιστήριο) καθορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Αυτές οι μέθοδοι αποτίμησης μεγιστοποιούν τη χρήση παρατηρήσιμων δεδομένων της αγοράς, που είναι διαθέσιμα, και βασίζονται όσο το δυνατό λιγότερο σε εκτιμήσεις που σχετίζονται άμεσα με την οντότητα. Εάν όλα τα βασικά δεδομένα που χρειάζονται στον καθορισμό της δίκαιης αξίας ενός μέσου είναι παρατηρήσιμα, το μέσο αυτό περιλαμβάνεται στο Επίπεδο 2.

Εάν ένα ή περισσότερα από τα βασικά δεδομένα δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα γεγονότα της αγοράς, το μέσο περιλαμβάνεται στο Επίπεδο 3.

Συγκεκριμένες μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση της δίκαιης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων περιλαμβάνουν:

- Χρηματιστηριακές τιμές αγοράς ή προσφερόμενες τιμές από έμπορο για παρόμοια μέσα.
- Προσαρμοσμένα συγκρίσιμα πολλαπλάσια τιμών προς λογιστική αξία.
- Άλλες τεχνικές όπως ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3

Κατά τη διάρκεια του 2013, μετά τις αποφάσεις του Eurogroup το Μάρτιο, το Συγκρότημα απέκτησε 4.532.191 μετοχές στην Τράπεζα Κύπρου, που αποτιμούνταν με βάση μια εκτίμηση Επιπέδου 3 γιατί οι μετοχές δεν ήταν εισηγμένες και δεν υπήρχαν πρόσφατες συναλλαγές σε καθαρά εμπορική βάση. Στις 16 Δεκεμβρίου 2014, οι εν λόγω μετοχές εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και εμπορεύονται κανονικά σε ενεργή αγορά. Λόγω του ότι, τώρα οι μετοχές έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε μια ενεργή αγορά, η επιμέτρηση της δίκαιης αξίας έχει μεταφερθεί από το Επίπεδο 3 στο Επίπεδο 1 της ιεραρχίας δίκαιων αξιών στις 31 Δεκεμβρίου 2014.

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά υπό τις περιστάσεις.

4. Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις

Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και παραδοχές

Το Συγκρότημα κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως συμπίπτουν με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανόν να προκαλέσουν ουσιώδεις αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω:

(i) Αναβαλλόμενα έσοδα

Το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις από ιδιώτες και εταιρείες που επιθυμούν την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Περαιτέρω το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου από δίκτυο που το Συγκρότημα έχει ήδη κατασκευάσει. Και στις δύο περιπτώσεις το Συγκρότημα χρεώνει τους αιτητές το κόστος κατασκευής. Τα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος, η οποία ενεργεί όλες τις απαραίτητες δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση. Το κόστος κατασκευής αναγνωρίζεται στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό.

Το γεγονός ότι το κόστος ανακτάται από τους αιτητές έχει ως αποτέλεσμα να μην χρειάζεται να ανακτηθεί μέσω των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αυτό θα συμπεριλαμβανόταν στις διατιμήσεις και οι καταναλωτές θα χρεώνονταν για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος με ψηλότερη τιμή. Όλοι οι αιτητές για επέκταση δικτύου, επιβαρύνονται με κεφαλαιουχική συνεισφορά και όλοι οι καταναλωτές χρεώνονται με τις ίδιες διατιμήσεις.

Οι αιτητές εξασφαλίζουν το δικαίωμα διαρκούς πρόσβασης στο δίκτυο για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Το Συγκρότημα δεσμεύεται να παρέχει πρόσβαση για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Οι κεφαλαιουχικές συνεισφορές αντιπροσωπεύουν το τίμημα για συνεχή υπηρεσία και ως εκ τούτου τα έσοδα παρουσιάζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται σταδιακά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων περίοδο ταυτόσημη με αυτή των περιουσιακών στοιχείων που έχει κατασκευάσει/ αποκτήσει για αυτό το σκοπό, και που έχουν μέσο όρο ζωής 33 1/3 έτη. Το διάστημα αυτό θεωρείται λογική προσέγγιση του υπολογισμού της περιόδου της πελατειακής σχέσης.

Επιχορηγήσεις από το Συγκρότημα έναντι τέτοιων κεφαλαιουχικών συνεισφορών αφαιρούνται από τα εισπρακτέα ποσά και χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο χρόνο που επιχορηγούνται.

(ii) Φορολογία

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για εταιρικό φόρο απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

Αν το τελικό αποτέλεσμα είχε 10% διαφορά από τους υπολογισμούς της Διεύθυνσης το Συγκρότημα θα έπρεπε να αυξήσει τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις κατά €345.300 αν το τελικό αποτέλεσμα δεν ήταν ευνοϊκό.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

(iii) Ζημιά απομείωσης τραπεζικών καταθέσεων

Στις 26 Μαρτίου 2013, το Συγκρότημα κατείχε καταθέσεις ύψους €9.639.823 στην Τράπεζα Κύπρου. Μετά την απόφαση του Eurogroup στις 25 Μαρτίου 2013, τα ανασφάλιστα υπόλοιπα τραπεζικών καταθέσεων του Συγκροτήματος με την Τράπεζα Κύπρου έχουν υποστεί ζημιά απομείωσης. Για τον υπολογισμό της ζημιάς απομείωσης, το Συγκρότημα θεώρησε ότι δεν υπήρξε ζημιά απομείωσης για τις τραπεζικές καταθέσεις που δεν είχαν μετατραπεί σε μετοχές, αλλά έχει υποστεί ζημιά απομείωσης ως αποτέλεσμα της μετατροπής του 47,5% των ανασφάλιστων τραπεζικών καταθέσεων σε συνήθεις μετοχές της Τράπεζας Κύπρου. Η ζημιά απομείωσης έχει υπολογιστεί σε €3.336.000 που είναι η διαφορά μεταξύ του υπολοίπου των καταθέσεων των €4.532.191 το οποίο μετατράπηκε σε 4.532.191 συνήθεις μετοχές της Τράπεζας Κύπρου και της δίκαιης αξίας αυτών των μετοχών που έχει υπολογιστεί στα €0,264 ανά μετοχή.

Λόγω της απουσίας μιας χρηματιστηριακής τιμής για τις μετοχές της Τράπεζας Κύπρου, και εν όψει των δραστικών αλλαγών στις δραστηριότητες, τις εργασίες και τη δομή της Τράπεζας Κύπρου ως αποτέλεσμα των αποφάσεων του Eurogroup το Μάρτιο του 2013, το Συγκρότημα έχει υπολογίσει τη δίκαιη αξία των μετοχών στην αναγνώριση και στις 31 Δεκεμβρίου 2013 χρησιμοποιώντας αποτίμηση βασισμένη σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία εισαγωγής.

(iv) Σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης του σχεδίου αφυπηρέτησης εξαρτάται από διάφορους παράγοντες που καθορίζονται στη βάση αναλογιστικής μελέτης με τη χρησιμοποίηση διάφορων παραδοχών. Οι παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιούνται στον καθορισμό του συνταξιοδοτικού κόστους και της υποχρέωσης/περιουσιακού στοιχείου περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, την αναμενόμενη αύξηση μισθών και συντάξεων. Τέτοιες παραδοχές και εκτιμήσεις υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης του Σχεδίου.

5. Εισόδημα από πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας

Οι πωλήσεις δεν περιλαμβάνουν την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται σε Τουρκοκυπρίους σε μη ελεγχόμενες από την Δημοκρατία περιοχές. Η μη τιμολογηθείσα ηλεκτρική ενέργεια υπολογιζόμενη με ειδική τιμή, ανέρχεται σε €1.001.000 (2013: €1.285.000).

6. Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά

	2014 €000	2013 €000
Έσοδα επανασύνδεσης	2.246	2.311
Αποκοπή από τις απολαβές των υπαλλήλων (Σημ 1)	1.841	1.967
Έσοδα από παραχώρηση τηλεπικοινωνιακής υποδομής	1.438	1.451
Έσοδα αφαλάτωσης	14.500	2.792
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	21.119	20.698
Ανάκτηση κόστους δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων	4.103	3.966
Έσοδα από ΔΣΜΚ	2.600	2.590
Αποζημιώσεις από ασφαλιστικές εταιρείες	1.000	61.790
Έκτακτη προσαύξηση για ανάκτηση επιπρόσθετου κόστους παραγωγής	13	8.047
Διάφορα έσοδα	4.297	3.221
Πιστωτικοί τόκοι:		
Τραπεζικά υπόλοιπα	1.332	1.635
Άλλοι	708	379
	55.197	110.847

Σημείωση 1: Το ποσό αντιπροσωπεύει αποκοπή ποσοστού ίσου με 3% επί των μισθών των υπαλλήλων και καταβάλλεται στην Αρχή για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας του Ταμείου Συντάξεων με βάση το Άρθρο 4 του Νόμου 216(ι)/2012 και περιλαμβάνεται στις Εισφορές Εργοδότη.

7. Άλλα ζημιές - καθαρές

	2014 €000	2013 €000
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (Σημ. 15):		
Κέρδος από πωλήσεις	196	12
Ζημιές δίκαιων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(217)	-
Χρέωση απομείωσης σε τραπεζικά υπόλοιπα	-	(3.336)
	(21)	(3.324)

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

8. Ανάλυση λειτουργικών εξόδων κατά είδος

	2014	2013
	€000	€000
Καύσιμα	446.975	485.492
Έξοδα επιδιόρθωσης Η/Σ Βασιλικού	1.023	43.867
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους	31.831	40.257
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές (Σημ. 9)	84.991	74.921
Αποσβέσεις (Σημ. 15)	95.244	94.405
Επισκευές και συντήρηση	15.420	16.246
Αμοιβή ανεξάρτητων ελεγκτών για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	66	42
Αμοιβή Γενικού Ελεγκτή	34	29
Αμοιβή για έλεγχο των Ταμείων	28	23
Αμοιβή ελεγκτών προηγούμενα έτη	18	2
Έξοδα ενοικίασης	823	730
Πρόβλεψη απομείωσης αποθεμάτων	240	1.000
Διαγραφή αποθεμάτων	-	144
Πρόβλεψη απομείωσης εισπρακτέων	2.743	7.819
Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας	331	1.241
ΡΑΕΚ	1.693	1.565
Τέλος ΔΣΜΚ	4.307	3.112
Μεταφορικά	2.592	2.885
Ασφάλιστρα	3.923	4.306
Τηλέφωνα και ταχυδρομικά	1.484	1.432
Ηλεκτρισμός, καθαριότητα και νερό	1.314	1.765
Ηλεκτρισμός Αφαλάτωση	7.026	1.536
Άλλα έξοδα	14.555	15.079
	716.661	797.898

Τα άλλα έξοδα που παρουσιάζονται πιο πάνω περιλαμβάνουν αμοιβές ύψους €μηδέν (2013: €11.600) για άλλες μη ελεγκτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες φορολογικών συμβούλων €3.550 (2013: €800) που χρεώθηκαν από το νόμιμο ελεγκτή της Αρχής.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

9. Κόστος προσωπικού

	2014 €000	2013 €000
Μισθοί και ημερομίσθια	70.647	81.511
Κοινωνικές ασφάλισεις και άλλα κόστη	8.767	8.443
Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής	1.423	1.553
Συνταξιοδοτικά κόστη - κόστος τρέχοντος έτους	5.169	4.710
Άλλα σχέδια καθορισμένης συνεισφοράς	3.718	3.970
	89.724	100.187

	2014 €000	2013 €000
Το κόστος προσωπικού κατανεμήθηκε ως εξής:		
Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 8):		
- Μισθοί και Εργοδοτικές Εισφορές	84.991	74.921
- Έξοδα αποκατάστασης Η/Σ Βασιλικού	179	11.520
Ποσό που κεφαλαιοποιήθηκε στο πάγιο ενεργητικό και στις εγκαταστάσεις υπό κατασκευή	4.554	13.746
	89.724	100.187

Σχέδιο Αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος

Τα ποσά που εμφανίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης και στην ενοποιημένη κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2014 βασίζονται στην αναλογιστική μελέτη που έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2014 σχετικά με το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος.

	2014 €000	2013 €000
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	757.296	514.263
Πραγματική αξία περιουσιακών στοιχείων	(539.301)	(537.195)
Καθαρό περιουσιακό στοιχείο στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	217.995	(22.932)

	2014 €000	2013 €000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	6.161	6.164
Καθαρός τόκος επί του περιουσιακού στοιχείου	(992)	(1.454)
Σύνολο καταχωρημένο στο κόστος προσωπικού (Σημ.9)	5.169	4.710

Μεταβολές στο καθαρό περιουσιακό στοιχείο καταχωρημένο στον ισολογισμό	2014 €000	2013 €000
Καθαρό περιουσιακό στοιχείο κατά την έναρξη του έτους	(22.932)	(37.554)
Εισφορές εργοδότη	(9.239)	(9.227)
Μεταφορά από άλλα σχέδια	-	68
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	5.169	4.710
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στα άλλα συνολικά εισοδήματα	244.997	19.071
Καθαρή υποχρέωση/Καθαρό περιουσιακό στοιχείο στο τέλος του έτους	217.995	(22.932)

Μεταβολές στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων	2014 €000	2013 €000
Παρούσα αξία υποχρέωσης κατά την έναρξη του έτους	514.263	536.595
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	6.161	6.232
Κόστος τόκου	18.795	18.571
Εισφορές εργαζομένων	1.175	1.266
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(20.084)	(33.966)
Προσαρμογές:		
- Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	185.276	(14.435)
- Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - δημογραφικές υποθέσεις	16.844	-
- Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - εμπειρία περιόδου	38.866	-
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος του έτους	757.296	514.263

Μεταβολές στην πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων	2014 €000	2013 €000
Αξία περιουσιακών στοιχείων στην αρχή του έτους	537.195	574.149
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	19.787	20.025
Εισφορές εργοδότη (Σημ.)	9.239	9.227
Εισφορές εργαζομένων	1.175	1.266
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(24.084)	(33.966)
Προσαρμογές:		
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος)	(4.011)	(33.506)
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στο τέλος του έτους	539.301	537.195

Σημείωση: Στις εισφορές εργοδότη περιλαμβάνεται ποσό ύψους €1.841.000 που αποκόπηκε με ποσοστό 3% από τους μισθούς των υπαλλήλων για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας του Ταμείου Συντάξεως με βάση το Άρθρο 4 του Νόμου 216(ι)/2012 και παρουσιάζεται στα άλλα έσοδα της Αρχής.

Οι κυριότερες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την αναλογιστική εκτίμηση ήταν:

	2014 %	2013 %
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,14	3,73
Μέση αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	2,14	3,73
Μέση αναμενόμενη αύξηση μισθών	2015-16: 0,00 2017+: 3,5	2014-16: 0,00 2017+: 3,5
Αύξηση συντάξεων	2015-16: 0,00 2017+:1,5	2014-16: 0,00 2017+:1,5
Πληθωρισμός	2,0	2,00
Πίνακες θνησιμότητας	EVK2000	EVK2000

Η ευαισθησία της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων στις αλλαγές των κυριότερων υποθέσεων έχει ως ακολούθως:

	Αλλαγή	Επίδραση
Προεξοφλητικό επιτόκιο	+1%	-16,36%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	-1%	21,74%
Μισθοί/συντάξεις	+1%	21,72%
Μισθοί/συντάξεις	-1%	-16,60%

Τα περιουσιακά στοιχεία του σχεδίου αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος αποτελούνταν από:

	2014		2013	
	€	%	€	%
Ακίνητη περιουσία	27.530.987	5,07	30.480.531	5,59
Μετοχές - εισηγμένες	3.211.213	0,59	4.775.064	0,88
Χρεόγραφα – Κυβερνητικά	78.493.476	14,46	97.798.008	17,95
Χρεόγραφα – Άλλα	4.170.009	0,77	4.000.000	0,73
Εισπρακτέα	115.860.060	21,34	152.478.883	27,99
Δάνεια	25.160.882	4,63	26.773.167	4,91
Αντισταθμιστικά και αμοιβαία κεφάλαια	80.921.949	14,90	51.775.204	9,50
Μετρητά και καθαρά εισπρακτέα	207.631.828	38,24	176.858.491	32,45
	542.980.404	100,00	544.939.348	100,00

Το σχέδιο δεν κατείχε οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά μέσα, ακίνητη περιουσία ή άλλο περιουσιακό στοιχείο της Αρχής.

Οι αναμενόμενες παροχές από το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος για το επόμενο έτος είναι €22.819.000 (2013: €20.756.000).

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

10. Χρηματοδοτικά έξοδα

	2014 €000	2013 €000
Χρεωστικοί τόκοι:		
Δάνεια τραπεζών	9.240	13.156
Φορολογία	343	11
Άλλα	88	189
	9.671	13.356
Καθαρή συναλλαγματική ζημιά	1.528	103
	11.199	13.459

Τα χρηματοδοτικά έξοδα κατανεμήθηκαν ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων	11.199	12.594
Ποσό που κεφαλαιοποιήθηκε στο πάγιο ενεργητικό και στις εγκαταστάσεις υπό κατασκευή	-	865
	11.199	13.459

11. Φορολογία

	2014 €000	2013 €000
Τρέχουσα φορολογία:		
Εταιρικός φόρος - τρέχον έτος	-	3.184
- προηγούμενα έτη	2	16
Εισφορά για την άμυνα	325	506
Συνολική τρέχουσα φορολογία	327	3.706
Αναβαλλόμενη Φορολογία (Σημ. 21):		
Δημιουργία και αντιστροφή των προσωρινών διαφορών	6.150	8.851
Επίπτωση αλλαγής του εφαρμόσιμου φορολογικού συντελεστή	-	8.413
Συνολική αναβαλλόμενη φορολογία	6.150	17.264
Χρέωση φορολογίας	6.477	20.970

Ο φόρος επί του κέρδους του συγκροτήματος πριν τη φορολογία διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Κέρδος πριν τη φορολογία	48.453	93.961
Φορολογία υπολογιζόμενη με τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας εισοδήματος και αμυντικής εισφοράς	6.250	12.249
Επίπτωση αλλαγής του εφαρμόσιμου φορολογικού συντελεστή	-	8.413
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	225	316
Φορολογική επίδραση εσόδων που δεν φορολογούνται	-	(24)
Φόρος - προηγούμενα έτη	2	16
Χρέωση για φορολογία	6.477	20.970

Ο συντελεστής φόρου εισοδήματος για το Συγκρότημα είναι 12,5%.

Από το φορολογικό έτος 2012, φορολογικές ζημιές μέχρι 5 ετών μπορούν να μεταφερθούν και να χρησιμοποιηθούν έναντι φορολογικών κερδών. Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι εισπρακτέοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 30%. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι τόκοι αυτοί εξαιρούνται από το φόρο εισοδήματος. Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από το εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 20% για τα έτη 2012 και 2013 και 17% το 2014 και μετά.

H (χρέωση)/πίστωση φορολογίας που σχετίζεται με στοιχεία λοιπών συνολικών εσόδων είναι ως εξής:

Φορολογικές επιδράσεις των στοιχείων των λοιπών συνολικών εσόδων

	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014			Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013		
	Πριν τη φορολογία €000	(Χρέωση)/πίστωση φορολογίας €000	Μετά τη φορολογία €000	Πριν τη φορολογία €000	(Χρέωση)/πίστωση φορολογίας €000	Μετά τη φορολογία €000
Σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος:						
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	(244.997)	680	(244.317)	(19.071)	1.771	(17.300)
Άλλα συνολικά έσοδα	(244.997)	680	(244.317)	(19.071)	1.771	(17.300)

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

12. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

	2014 €000	2013 €000
Μετοχικοί τίτλοι (Σημ. 3 (iii))	978	1.196

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στις ροές μετρητών από εργασίες ως μέρος των αλλαγών στο κεφάλαιο κίνησης στην κατάσταση ταμειακών ροών.

Αλλαγές στις δίκαιες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καταχωρούνται στις Άλλες ζημιές-καθαρές (Σημ. 7) στις κερδοζημιές.

13. Χρηματοοικονομικά μέσα ανά κατηγορία Περιουσιακά στοιχεία όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης - 2014

	Περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία €000	Δάνεια και εισπρακτέα €000	Σύνολο €000
Μη βραχυπρόθεσμα εισπρακτέα	-	631	631
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα (1)	-	109.388	109.388
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία	978	-	978
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	-	145.336	145.336
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	-	33.042	33.042
Σύνολο	978	288.397	289.375

Περιουσιακά στοιχεία όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης - 2013

	Περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία €000	Δάνεια και εισπρακτέα €000	Σύνολο €000
Μη βραχυπρόθεσμα εισπρακτέα	-	1.702	1.702
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα (1)	-	128.903	128.903
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία	1.196	-	1.196
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	-	104.059	104.059
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	-	43.957	43.957
Σύνολο	1.196	278.621	279.817

Υποχρεώσεις όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης

Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

	2014 €000	2013 €000
Δανεισμός	502.127	616.634
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων	217.995	-
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον Νόμο και αναβαλλόμενα έσοδα)	91.551	102.692
Σύνολο	811.673	719.326

(1) Το υπόλοιπο του στοιχείου της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης 'εμπορικά και άλλα εισπρακτέα' είναι προπληρωμές.

14. Πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα, μπορεί να καθοριστεί με αναφορά σε εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις (όπου υπάρχουν):

	2014 €000	2013 €000
Μη ληξιπρόθεσμα εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά		
Ομάδα 1	2.042	2.287
Ομάδα 2	10.923	13.949
Ομάδα 3	51.554	62.215
	64.519	78.451
Ληξιπρόθεσμα εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά		
Ομάδα 4	17.075	17.635
Ομάδα 5	11.514	14.615
Ομάδα 6	327	900
Ομάδα 7	1.578	4.091
Ομάδα 8	3.616	6.476
	34.110	43.717
Άλλα εισπρακτέα - καθαρά		
Ομάδα 9	11.482	8.437

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	2014 €000	2013 €000
A2	-	88.041
Ca	-	3.539
Caa1	29.625	30
Caa2	12.036	12.439
Caa3	61.500	-
Χωρίς αξιολόγηση ⁽¹⁾	42.175	10
	145.336	104.059

Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών ⁽²⁾	2014 €000	2013 €000
A2	-	44
B3	443	-
Ca	-	10.654
Caa1	4.513	17.400
Caa2	202	-
Caa3	22.322	11.235
	27.480	39.333

Ομάδα 1 - Νέοι πελάτες (λιγότερο από 6 μήνες) χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 2 - Υφιστάμενοι πελάτες (περισσότερο από 6 μήνες) χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 3 - Εισπρακτέα για κατανάλωση που τιμολογήθηκε στο επόμενο έτος.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

Ομάδα 4 - Υφιστάμενοι πελάτες (περισσότερο από 6 μήνες) με αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.
Όλες οι αθετήσεις επανακτήθηκαν πλήρως.

Ομάδα 5 - Εισπρακτέα για τα οποία έχει γίνει πρόβλεψη, εξαιρουμένων των συγγενικών μερών.

Ομάδα 6 - Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη για τα οποία έχει γίνει πρόβλεψη.

Ομάδα 7 - Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη συμπεριλαμβανομένων ποσών με αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 8 - Άλλα εμπορικά εισπρακτέα συμπεριλαμβανομένων ποσών με αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 9 - Άλλα εισπρακτέα χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

(1) Η Διεύθυνση παρακολουθεί τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τις καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα χωρίς αξιολόγηση.

(2) Το υπόλοιπο του στοιχείου της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης μετρητά και αντίστοιχα μετρητών είναι μετρητά στο ταμείο και μετρητά και αντίστοιχα μετρητών χωρίς αξιολόγηση. Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών που είναι χωρίς αξιολόγηση ανέρχονται σε €4.695.000 (2013: €4.360.000).

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα, δεν έχει τύχει επαναδιαπραγμάτευσης.

15. Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

	Ιδιόκτητη Γη €000	Κτίρια €000	Εγκατα- στάσεις και μηχανή- ματα €000	Γραμμές, καλώδια και μετρητές €000	Οχήματα €000	Έπιπλα, σκεύη και Εξοπλισμός γραφείου €000	Εργαλεία €000	Ηλεκτρο- νικοί υπολο- γιστές και προγράμ- ματα €000	Εργασία υπό εκτέλεση €000	Ολικά €000
Την 1^η Ιανουαρίου 2013										
Κόστος	28.452	325.885	1.396.260	963.272	21.402	7.036	7.191	30.153	126.136	2.905.787
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(99.883)	(507.370)	(306.056)	(16.575)	(5.397)	(6.056)	(27.703)	-	(969.040)
Καθαρή λογιστική αξία	28.452	226.002	888.890	657.216	4.827	1.639	1.135	2.450	126.136	1.936.747
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013										
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	28.452	226.002	888.890	657.216	4.827	1.639	1.135	2.450	126.136	1.936.747
Προσθήκες	41	721	408	318	10	78	50	213	55.821	57.660
Πωλήσεις	-	(1.225)	(102)	(644)	-	-	-	(2)	-	(1.973)
Χρέωση απόσβεσης	-	(11.517)	(52.770)	(25.979)	(1.563)	(403)	(230)	(1.943)	-	(94.405)
Μεταφορές	497	20.287	73.698	42.827	-	129	-	2.206	(139.644)	-
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	28.990	234.268	910.124	673.738	3.274	1.443	995	2.924	42.313	1.898.029
Στις 31 Δεκεμβρίου 2013										
Κόστος	28.990	345.580	1.470.204	1.005.748	21.394	7.240	7.242	32.472	42.313	2.961.183
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(111.312)	(560.080)	(332.010)	(18.120)	(5.797)	(6.287)	(29.548)	-	(1.063.154)
Καθαρή λογιστική αξία	28.990	234.268	910.124	673.738	3.274	1.443	955	2.924	42.313	1.898.029
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014										
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	28.990	234.268	910.124	673.738	3.274	1.443	955	2.924	42.313	1.898.029
Προσθήκες	11.858	31	2.620	251	-	27	8	2.196	22.992	39.983
Πωλήσεις	(11)	(130)	(1.711)	-	-	-	-	-	-	(1.852)
Χρέωση απόσβεσης	-	(11.501)	(53.400)	(26.566)	(1.261)	(341)	(221)	(1.954)	-	(95.244)
Μεταφορές	147	3.993	19.869	24.819	-	-	-	160	(48.988)	-
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	40.984	226.661	877.502	672.242	2.013	1.129	742	3.326	16.317	1.840.916
Στις 31 Δεκεμβρίου 2014										
Κόστος	40.984	349.448	1.490.812	1.030.819	20.912	7.267	7.250	34.807	16.317	2.998.616
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(122.787)	(613.310)	(358.577)	(18.899)	(6.138)	(6.508)	(31.481)	-	(1.157.700)
Καθαρή λογιστική αξία	40.984	226.661	877.502	672.242	2.013	1.129	742	3.326	16.317	1.840.916

Στην κατάσταση ταμειακών ροών οι εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού περιλαμβάνουν:

	2014 €000	2013 €000
Καθαρή λογιστική αξία	1.852	1.973
Κέρδος από πώληση ακινήτων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 7)	196	12
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	2.048	1.985

Χρέωση απόσβεσης ύψους €95.244.000 (2013: €95.405.000) χρεώθηκε στα λειτουργικά έξοδα.

Κατά τη διάρκεια του 2013, το Συγκρότημα κεφαλαιοποίησε τόκους δανεισμού ύψους €865.000 σε περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τα κριτήρια. Οι τόκοι δανεισμού κεφαλαιοποιήθηκαν με μέσο σταθμικό επιτόκιο 1,64%.

Γη και εγκαταστάσεις που βρίσκονται στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα

Το σύνολο του πάγιου ενεργητικού που εμφανίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης περιλαμβάνει γη και εγκαταστάσεις που βρίσκονται στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής και που το κόστος τους είναι περίπου €12.978.000. Η πρόβλεψη για αποσβέσεις των εγκαταστάσεων αυτών μέσα στη χρήση 2014 ήταν μηδέν (2013: μηδέν), το σύνολο των αποσβέσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2014 ήταν €12.440.000 (2013: €12.440.000) και αφήνοντας καθαρή λογιστική αξία €538.000 (2013: €538.000) που αντιστοιχεί στο κόστος της γης. Οι συνέπειες της τουρκικής κατοχής πάνω στην αξία της γης και των εγκαταστάσεων αυτών είναι άγνωστες.

16. Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα

	2014 €000	2013 €000
Εμπορικά εισπρακτέα	118.133	139.041
Μείον: Πρόβλεψη απομείωσης εισπρακτέων	(19.504)	(16.873)
Εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά	98.629	122.168
Κυπριακή Δημοκρατία	-	24.465
Μείον πρόβλεψη	-	(24.465)
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές εισπρακτέες με δόσεις	764	1.443
Προκαταβολές σε εργολάβους	3.294	4.419
Άλλα εισπρακτέα, μείον πρόβλεψη απομείωσης εισπρακτέων	10.626	6.994
Προπληρωμές	399	582
	113.712	135.606
Μείον: μη τρεχούμενα εισπρακτέα και προπληρωμές	(631)	(1.702)
	113.081	133.904
Η λήξη των μη τρεχούμενων εισπρακτέων και προπληρωμών έχει ως εξής:		
	2014 €000	2013 €000
Μεταξύ 1 και 2 χρόνων	314	983
Μεταξύ 2 και 5 χρόνων	317	708
Πάνω από 5 χρόνων	-	11
	631	1.702

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

Η δίκαιη αξία των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων που έχουν λήξη εντός του έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €67.594.000 (2013: €78.793.000) δεν ήταν ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα.

Εμπορικά εισπρακτέα τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα εντός τριών μηνών δεν θεωρούνται να έχουν υποστεί απομείωση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €19.194.000 (2013: €27.860.000) ήταν ληξιπρόθεσμα αλλά δεν είχαν υποστεί απομείωση. Αυτά αποτελούνται από ένα αριθμό ανεξάρτητων πελατών για τους οποίους δεν υπάρχει πρόσφατο ιστορικό αθέτησης εκπλήρωσης υποχρεώσεων. Η χρονολογική ανάλυση αυτών των εμπορικών εισπρακτέων έχει ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Μέχρι 3 μήνες	18.622	26.197
3 μέχρι 6 μήνες	572	1.663
Πάνω από 6 μήνες	-	-
	19.194	27.860

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €31.345.000 (2013: €32.388.000) είχαν υποστεί απομείωση, για την οποία έγινε πρόβλεψη. Το ποσό της πρόβλεψης ήταν €19.504.000 στις 31 Δεκεμβρίου 2014 (2013: €16.873.000). Τα απομειωμένα εισπρακτέα αφορούν κυρίως καταναλωτές, οι οποίοι βρίσκονται σε απροσδόκητα δύσκολη οικονομική κατάσταση. Υπολογίστηκε ότι ένα μέρος των εισπρακτέων αναμένεται να ανακτηθεί. Η χρονολογική ανάλυση αυτών των εισπρακτέων έχει ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Μέχρι 3 μήνες	7.586	6.384
3 μέχρι 6 μήνες	3.963	5.751
Πάνω από 6 μήνες	19.796	20.253
	31.345	32.388

Οι συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με ποσά που οφείλονται από πελάτες είναι περιορισμένοι λόγω του μεγάλου αριθμού των πελατών του Συγκροτήματος που πωλούν σε διάφορες αγορές. Η ιστορική εμπειρία του Συγκροτήματος στην είσπραξη εμπορικών εισπρακτέων είναι εντός των πλαισίων των προβλέψεων που καταχωρήθηκαν στα βιβλία. Λόγω αυτών των παραγόντων, η Διεύθυνση πιστεύει ότι δεν υπάρχει πρόσθετος πιστωτικός κίνδυνος πέραν των ποσών που προβλέφθηκαν για ζημιές από την είσπραξη των εμπορικών εισπρακτέων του Συγκροτήματος.

Η κίνηση στην πρόβλεψη για απομείωση των εμπορικών εισπρακτέων της Αρχής είναι ως ακολούθως:

	2013	2012
	€000	€000
Την 1 ^η Ιανουαρίου	16.873	9.025
Πρόβλεψη για απομείωση εισπρακτέων	2.897	7.989
Εισπρακτέα που διαγράφηκαν κατά τη διάρκεια του έτους ως μη ανακτήσιμα	(266)	(141)
Στις 31 Δεκεμβρίου	19.504	16.873

Η δημιουργία και η αντιστροφή πρόνοιας για εισπρακτέα τα οποία έχουν υποστεί απομείωση έχουν συμπεριληφθεί στα λειτουργικά έξοδα στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων (Σημ.8). Τα ποσά που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό πρόβλεψης για απομείωση γενικά διαγράφονται, όταν δεν υπάρχει οποιαδήποτε προσδοκία ανάκτησης επιπρόσθετων μετρητών.

Οι ομάδες των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων περιλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν υποστεί απομείωση ή είναι ληξιπρόθεσμα ύψους €18.000 (2013:€38.000).

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημερομηνία αναφοράς είναι η λογιστική αξία κάθε ομάδας εισπρακτέων που αναφέρεται πιο πάνω. Το Συγκρότημα δεν έχει οποιοδήποτε ενέχυρο ως εξασφάλιση.

Η λογιστική αξία των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων του Συγκροτήματος αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής:

	2014	2013
	€000	€000
Νόμισμα		
Ευρώ	113.712	158.399
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	-	12
Αγγλικές Στερλίνες	-	46
Ελβετικά Φράγκα	-	81
	113.712	158.538

17. Αποθέματα

	2014	2013
	€000	€000
Καύσιμα	49.411	90.723
Ανταλλακτικά και αναλώσιμα υλικά	58.959	62.112
	108.370	152.835

Το κόστος αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε ως έξοδο και περιλήφθηκε στα λειτουργικά έξοδα είναι €453.009.000 (2013 €488.627.000).

Όλα τα αποθέματα παρουσιάζονται σε τιμή κόστους.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

18. Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις

	2014 €000	2013 €000
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	145.336	104.059

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 0,40% - 3,40% (2013: 0,40% - 4,00%) και αυτές οι καταθέσεις έχουν όρο λήξης 3 - 12 μήνες (2013: 3 - 12 μήνες). Κατάθεση ύψους €10,6 εκ. χρησιμοποιείται ως υποχρέωση για προμήθεια καυσίμων.

19. Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα

Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών που περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών αντιπροσωπεύουν τα ποσά της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης των μετρητών στην τράπεζα και στο ταμείο που αναλύονται ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	29.955	40.081
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	3.087	3.876
	33.042	43.957

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 0,75% -2,50% (2013: 0,75%-2,50%) και αυτές οι καταθέσεις έχουν ένα μέσο όρο λήξης 33 ημερών (2013: 32 ημέρες).

Για σκοπούς της ενοποιημένης κατάστασης ταμειακών ροών τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών και τραπεζικά παρατραβήγματα περιλαμβάνουν:

	2014 €000	2013 €000
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	33.042	43.957
Τραπεζικά παρατραβήγματα (Σημ. 20)	-	(4.188)
	33.042	39.769

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013 τραπεζικές καταθέσεις με αρχική λήξη άνω των 3 μηνών περιλαμβάνουν προθεσμιακές καταθέσεις στην Τράπεζα Κύπρου ύψους €3.575.000 με διάρκεια έξι, εννέα και δώδεκα μήνες τις οποίες η Τράπεζα Κύπρου έχει τη δυνατότητα να ανανεώσει για μια πρόσθετη περίοδο της ίδιας διάρκειας. Το Συγκρότημα έχει ταξινομήσει αυτά τα υπόλοιπα ως κυκλοφορούντα καθώς αναμένει ότι η Τράπεζα Κύπρου δεν θα ασκήσει το δικαίωμά της να τα ανανεώσει για μια ακόμη περίοδο και τα υπόλοιπα θα είναι διαθέσιμα προς χρήση εντός των επόμενων 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς.

20. Δανεισμός

	2014 €000	2013 €000
Βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικά παρατραβήγματα (Σημ. 19)	-	4.188
Τραπεζικά δάνεια	29.479	48.444
	29.479	52.632
Μη βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικά δάνεια	472.648	564.002
Σύνολο δανεισμού	502.127	616.634

Λήξη μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού

	2014 €000	2013 €000
Από 1 μέχρι 2 έτη	31.050	40.729
Από 2 μέχρι 5 έτη	118.199	142.293
Μετά από 5 έτη	323.399	380.980
	472.648	564.002

Τα δάνεια είναι πληρωτέα σε διάφορα νομίσματα που έχουν προσδιοριστεί στις σχετικές συμφωνίες. Η αποπληρωμή του κεφαλαίου και του τόκου των δανείων αυτών είναι εγγυημένα από την Κυβερνητική Κυβέρνηση.

Τα μεσοσταθμικά πραγματικά επιτόκια κατά την ημερομηνία αναφοράς ήταν ως εξής:

	2014 %	2013 %
Τραπεζικά παρατραβήγματα και δάνεια	0,90	1,30

Η έκθεση του δανεισμού της Αρχής σε αλλαγές στα επιτόκια και οι ημερομηνίες συμβατικής επανατίμησης κατά την ημερομηνία αναφοράς είναι ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Δανεισμός με κυμαινόμενο επιτόκιο		
6 μήνες ή λιγότερο	501.609	610.542
Δανεισμός με σταθερό επιτόκιο στη λήξη	518	6.092
	502.127	616.634

Το Συγκρότημα έχει τις πιο κάτω αχρησιμοποίητες χρηματοδοτικές διευκολύνσεις:

	2014 €000	2013 €000
Κυμαινόμενο επιτόκιο:		
Λήξη εντός ενός έτους	97.500	170.528
Λήξη πέραν του ενός έτους	-	15.585
	97.500	186.113

Η λογιστική αξία των τραπεζικών παρατραβηγμάτων και τραπεζικών δανείων είναι περίπου η ίδια με τη δίκαιη αξία.

Η λογιστική αξία του δανεισμού του Συγκροτήματος αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	502.127	616.634

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

21. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων είναι ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που θα διακανονιστούν μετά από περίοδο δώδεκα μηνών.	57.066	51.596

Ο αναβαλλόμενος φόρος έχει υπολογιστεί πλήρως πάνω σε όλες τις προσωρινές διαφορές με τη μέθοδο της υποχρέωσης χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας (Σημ. 11).

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίζονται τρέχοντα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία έναντι τρέχουσων φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με την ίδια φορολογική Αρχή. Η μικτή κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενων φόρων είναι ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Την 1 ^η Ιανουαρίου	51.596	36.103
Χρέωση στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 11)		
- Τρέχον έτος	6.150	17.264
Πίστωση στα άλλα συνολικά έσοδα	(680)	(1.771)
Στις 31 Δεκεμβρίου	57.066	51.596

Η κίνηση στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και υποχρέωση κατά τη διάρκεια του έτους έχει ως εξής:

	Επιταχυνόμενη φορολογική απόσβεση €000	Αναβλημένα Έσοδα €000	Αναλο- γιστικά κέρδη €000	Φορο- λογική ζημιά €000	Άλλα €000	Σύνολο €000
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση που θα εξοφληθεί μετά από περίοδο δώδεκα μηνών						
Την 1^η Ιανουαρίου 2013						
όπως αναπροσαρμόστηκε (Πίστωση)/Χρέωση:	81.386	(46.824)	2.451	-	(910)	36.103
Κατάσταση αποτελεσμάτων	29.582	(11.241)	-	-	(1.077)	17.264
Άλλα συνολικά έσοδα	-	-	(1.771)	-	-	(1.771)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2013	110.968	(58.065)	680	-	(1.987)	51.596
(Πίστωση)/Χρέωση:						
Κατάσταση αποτελεσμάτων	9.411	757	-	(4.110)	92	6.150
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	(680)	-	-	(680)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2014	120.379	(57.308)	-	(4.110)	(1.895)	57.066

22. Αναβαλλόμενα έσοδα

	2014 €000	2013 €000
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών:		
Υπόλοιπο την 1 ^η Ιανουαρίου	464.522	468.242
Προσθήκες	15.064	16.978
Μεταφορά στην Ένοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων	(21.119)	(20.698)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	458.467	464.522
Μείον: μη τρεχούμενα αναβαλλόμενα έσοδα	(437.020)	(443.403)
Τρεχούμενα αναβαλλόμενα έσοδα	21.447	21.119

23. Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

	2014 €000	2013 €000
Προμηθευτές καυσίμων	17.311	32.121
Άλλοι προμηθευτές	8.410	9.272
Αναβαλλόμενα έσοδα - αποζημίωση από ασφαλιστική εταιρεία	-	1.000 ¹
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας πληρωτέος	17.110	8.825
Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών πληρωτέος	570	942
Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας	-	1.193
Κρατήσεις από εργολάβους για εκτέλεση εργασίας	2.467	5.025
Προκαταβολές καταναλωτών	20.528	18.521
Προκαταβολικές πληρωμές	33	3.091
Τόκοι πληρωτέοι	199	426
Άλλη εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων	47	40
Οφειλόμενα έξοδα	1.969	4.115
Πιστωτές για αγορά γης και υποσταθμών	9.406	10.084
Ποσό διαθέσιμο για διαδικασία εκκίνησης	11.897 ²	9.101 ²
Άλλοι πιστωτές	19.284	10.896
	109.231	114.652

Η δίκαιη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

1. Το ποσό αυτό αφορά αποζημίωση από την ασφαλιστική εταιρεία, το οποίο δαπανήθηκε κατά τη διάρκεια του 2014 για την αποκατάσταση του Η/Σ Βασιλικού.
2. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει κατακράτηση από οφειλή προς ένα προμηθευτή καυσίμων για ανάθεση στους δικαιούχους, με τη διαδικασία της εκκίνησης των διαφόρων απαιτητών έναντι της Αρχής και του συγκεκριμένου προμηθευτή.

24. Εξαρτημένη εταιρεία

	% Κατοχή	Χώρα Ίδρυσης	Κύριες δραστηριότητες
Ηλεκτρική Λτδ	100	Κύπρος	Αδρανής
EAC LNG Investments Company Ltd	100	Κύπρος	Αδρανής
EAC Solar Thermal Power Ltd	100	Κύπρος	Αδρανής

Τα αποτελέσματα των εξαρτημένων εταιρειών που κατά τη διάρκεια του 2014 παρέμειναν αδρανείς, ενοποιήθηκαν στους λογαριασμούς του Συγκροτήματος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

25. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(α) Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 το Συγκρότημα είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με πιθανό φόρο για διάφορα έξοδα ύψους €3.453.000 (2013: €3.276.000).

(β) Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 το Συγκρότημα είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με εκκρεμούσες δικαστικές υποθέσεις ύψους €3.451.445 (2013: €3.910.723) και ενδεχόμενο περιουσιακό στοιχείο ύψους €676.512 (2013: €434.921) μη συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε ποσού που αφορά αποζημίωση από τις ασφαλιστικές εταιρείες λόγω του συμβάντος στο Μαρί.

Το Συγκρότημα πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι όλων των απαιτήσεων και δεν αναμένει να επιφέρουν σημαντική ζημιά. Επομένως καμιά πρόβλεψη δεν έχει γίνει στους λογαριασμούς γι' αυτό το θέμα.

(γ) Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 το Συγκρότημα είχε τα πιο κάτω εγγυητικά έγγραφα:

(i) Ποσό €2.798.000 προς όφελος του Ανώτερου Τελωνειακού Λειτουργού αναφορικά με την άδεια που παραχωρήθηκε στην Αρχή για απαλλαγή από την καταβολή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα ενεργειακά προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένου και του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (ντίζελ).

(ii) Ποσό \$20.831.250 προς όφελος των προμηθευτών για καύσιμα.

26. Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες

	2014	2013
	€000	€000
Δαπάνες για τις οποίες υπογράφηκαν συμβόλαια ή έχουν ξεκινήσει εργασίες	7.709	13.986
Δαπάνες που εγκρίθηκαν αλλά δεν υπογράφηκαν συμβόλαια ή δεν έχουν ξεκινήσει εργασίες	62.629	50.766
Εγκεκριμένες δαπάνες που εκκρεμούν	70.338	64.752

Δεσμεύσεις λειτουργικών μισθώσεων - όπου η Αρχή είναι ο μισθωτής

Οι ελάχιστες μελλοντικές πληρωμές για ενοίκια με βάση συμφωνίες λειτουργικών μισθώσεων που δεν μπορούν να ακυρωθούν είναι ως εξής:

	2014 €000	2013 €000
Εντός ενός έτους	413	473
Πέραν του ενός έτους και μέχρι πέντε έτη	669	924
Πέραν των πέντε ετών	14	40
	1.096	1.437

27. Συναλλαγές με συγγενικά μέρη

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου Κεφ. 171 του 1952.

(i) Πωλήσεις

	2014 €000	2013 €000
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας Συγγενικούς στον Οργανισμό	58.416	66.847

Τα συγγενικά μέρη αποτελούνται από κυβερνητικά ελεγχόμενα μέρη (π.χ. Κυβερνητικά Γραφεία, Υπουργεία κ.λπ). Οι πωλήσεις έγιναν με εμπορικούς όρους και προϋποθέσεις.

(ii) Υπόλοιπα στο τέλος του έτους - καθαρά

	2014 €000	2013 €000
Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη για πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	1.905	4.991

Τα συγγενικά μέρη αποτελούνται από κυβερνητικά ελεγχόμενα μέρη (π.χ. Κυβερνητικά Γραφεία, Υπουργεία κ.λπ).

(iii) Αμοιβή βασικών διευθυντικών στελεχών

Η αμοιβή των βασικών διευθυντικών στελεχών είναι ως ακολούθως:

	2014 €000	2013 €000
Μισθοί και άλλες παροχές	330	541

(iv) Αμοιβή Συμβούλων

Η συνολική αμοιβή των Συμβούλων (που περιλαμβάνεται στην αμοιβή των βασικών διευθυντικών στελεχών) ήταν ως ακολούθως:

	2014 €000	2013 €000
Αμοιβή υπό εκτελεστική ιδιότητα	32	31

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2014

28. Υιοθέτηση ΔΛΠ19 «Παροχές Εργαζομένων»

Το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΛΠ19 (αναθεωρημένο 2011) «Παροχές Εργαζομένων» την 1.1.2013. Η νέα λογιστική πολιτική έχει τις εξής επιδράσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις:

Επίδραση στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης (απόσπασμα)

	1.1.2013 (όπως αρχικά δηλώθηκε) €000	Υιοθέτηση ΔΛΠ 19 (Αναθεω- ρημένο 2011) €000	1.1.2013 (όπως αναπρο- σαρμόστηκε) €000
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα Καθαρό περιουσιακό στοιχείο Ταμείου Συντάξεων	-	37.554	37.554
Αποθεματικά Αποθεματικό εσόδων	1.008.160	13.356	1.021.516
Άλλα αποθεματικά	-	22.063	22.063
	1.008.160	35.419	1.043.579
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις Καθαρή υποχρέωση προς Ταμείο Συντάξεων	316	(316)	-
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις Αναβαλλόμενη φορολογία	33.652	2.451	36.103
	33.968	2.135	36.103

Επίδραση στην ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων (απόσπασμα)

	Άλλα αποθεματικά €000	Αποθεματικό εσόδων €000	Ολικό €000
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2013 - όπως αρχικά δηλώθηκε	-	1.066.922	1.066.922
Επίδραση της αλλαγής της λογιστικής πολιτικής	4.763	17.805	22.568
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2013 - όπως αναπροσαρμόστηκε	4.763	1.084.727	1.089.490

29. Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή στις σελίδες 79 μέχρι 81.

Παραρτήματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ, ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΣΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ										
Οικιακής χρήσεως	332 338	348 394	366 799	386 489	402 671	415 150	422 655	427 184	428 616	433 072
Εμπορικής χρήσεως	74 916	76 272	78 294	80 913	83 160	84 800	85 325	85 198	84 695	85 188
Βιομηχανικής χρήσεως	10 956	11 198	11 299	11 792	11 618	11 391	11 255	10 805	10 222	9 836
Αγροτικής χρήσεως	10 931	11 597	12 117	12 796	13 546	14 209	14 692	14 978	15 280	15 536
Οδικού Φωτισμού	7 138	7 581	7 991	8 499	9 035	9 500	9 983	10 333	10 635	10 942
ΣΥΝΟΛΟ	436 279	455 042	476 500	500 489	520 030	535 050	543 910	548 498	549 448	554 574
ΠΩΛΗΣΕΙΣ (kWh χιλιάδες)										
Οικιακής χρήσεως	1 431 792	1 500 511	1 607 048	1 682 327	1 720 777	1 737 474	1 721 663	1 671 095	1 435 231	1 407 656
Εμπορικής χρήσεως	1 587 196	1 713 921	1 783 885	1 881 173	1 918 932	1 990 994	1 854 782	1 836 756	1 655 761	1 630 789
Βιομηχανικής χρήσεως	726 059	723 038	699 746	757 803	791 640	816 074	796 187	631.829	581 860	656 097
Αγροτικής χρήσεως	120 062	128 701	137 339	156 930	143 971	152 642	136 747	128.590	129 129	135 680
Οδικού Φωτισμού	67 793	68 851	70 301	77 596	80 426	84 788	85 502	87.330	87 807	85 257
ΣΥΝΟΛΟ	3 932 902	4 135 022	4 298 319	4 555 829	4 655 746	4 781 972	4 594 881	4 355 600	3 889 788	3 915 479
ΜΕΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (kWh)										
Οικιακής χρήσεως	4 308	4 307	4 381	4 353	4 273	4 185	4 073	3 912	3 349	3 250
Εμπορικής χρήσεως	21 186	22 471	22 784	23 249	23 075	23 479	21 738	21 559	19 550	19 143
Βιομηχανικής χρήσεως	66 270	64 568	61 930	64 264	68 139	71 642	70 741	58 476	56 922	66 703
Αγροτικής χρήσεως	10 984	11 098	11 334	12 264	10 628	10 743	9 308	8 585	8 451	8 733
Οδικού Φωτισμού	9 497	9 082	8 798	9 130	8 902	8 925	8 565	8 452	8 256	7 792
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑ ΠΩΛΗΘΕΙΣΑ kWh (€εντ)										
Οικιακής χρήσεως	11,009	12,492	12,746	15,988	13,321	16,192	18,695	22,271	20,743	18,663
Εμπορικής χρήσεως	11,748	13,009	13,328	16,982	14,196	16,905	19,377	22,645	20,840	18,923
Βιομηχανικής χρήσεως	9,594	11,111	11,458	14,955	12,325	14,982	17,148	20,868	19,127	16,824
Αγροτικής χρήσεως	10,106	11,434	11,675	15,296	12,697	15,440	18,293	21,929	20,013	18,168
Οδικού Φωτισμού	9,298	10,981	11,233	14,554	12,129	14,711	17,481	20,909	19,393	17,353
ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	10,988	12,408	12,719	16,178	13,473	16,232	18,668	22,188	20,488	18,418

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Περιγραφή	Μονάδα	Σε Λειτουργία 31.12.2013	Τέθηκαν σε Λειτουργία το 2014	Τέθηκαν εκτός Λειτουργίας το 2014	Σε Λειτουργία 31.12.2014
ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:					
Η/Σ Δεκέλειας					
Μονάδες Ατμού/Πετρελαίου	Αρ.	6	-	-	6
Όνομαστική Ισχύς	MW	360	-	-	360
Μηχανές Εσωτερικής Καύσεως	Αρ.	6	-	-	6
Όνομαστική Ισχύς	MW	100	-	-	100
Η/Σ Μονής					
Μονάδες Ατμού/Πετρελαίου	Αρ.	-	-	-	-
Όνομαστική Ισχύς	MW	-	-	-	-
Αεριοστρόβιλοι	Αρ.	4	-	-	4
Όνομαστική Ισχύς	MW	150	-	-	150
Η/Σ Βασιλικού					
Αεριοστρόβιλοι	Αρ.	1	-	-	1
Όνομαστική Ισχύς	MW	38	-	-	38
Μονάδες Ατμού/Πετρελαίου	Αρ.	3	-	-	3
Όνομαστική Ισχύς	MW	390	-	-	390
Μονάδες Αεριοστροβίλων Συνδυασμένου Κύκλου	Αρ.	2	-	-	2
Όνομαστική Ισχύς	MW	440	-	-	440
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ:					
Γραμμές Μεταφοράς 220kV που λειτουργούν σε 132kV					
Μήκος Διαδρομής	km	43,885	-	-	43,885
Μήκος Κυκλώματος	km	87,77	-	-	87,77
Γραμμές Μεταφοράς 132kV					
Μήκος Διαδρομής	km	441,11	6,29	-	447,40
Μήκος Κυκλώματος	km	882,21	12,58	-	894,79
Υπόγεια Καλώδια 132kV					
Μήκος Διαδρομής	km	207,54	3,88	-	211,43
Μήκος Κυκλώματος	km	207,54	3,88	-	211,43
Υπόγεια Καλώδια 132kV που λειτουργούν σε 66kV					
Μήκος Διαδρομής	km	3,72	-	3,72	0
Μήκος Κυκλώματος	km	3,72	-	3,72	0
Υπόγεια Καλώδια 66kV					
Μήκος Διαδρομής	km	0,66	-	-	0,65
Μήκος Κυκλώματος	km	0,66	-	-	0,65

Περιγραφή	Μονάδα	Σε Λειτουργία 31.12.2013	Τέθηκαν σε Λειτουργία το 2014	Τέθηκαν εκτός Λειτουργίας το 2014	Σε Λειτουργία 31.12.2014
Γραμμές Μεταφοράς 132kV που λειτουργούν σε 66kV					
Μήκος Διαδρομής	km	53,61	-	11,04	42,58
Μήκος Κυκλώματος	km	107,22	-	22,07	85,15
Γραμμές Μεταφοράς 66kV					
Μήκος Διαδρομής	km	82,26	-	1,76	80,50
Μήκος Κυκλώματος	km	82,26	-	1,76	80,50
Διαζυγικοί Μετασχηματιστές 132/66kV	Αρ.	13	-	-	13
	MVA	648	-	-	648
Μετασχηματιστές υποβιβασμού 132/11kV	Αρ.	101	2	1	102
	MVA	3 392,5	80	31,5	3 441
Μετασχηματιστές υποβιβασμού 132/6,6kV	Αρ.	2	-	-	2
	MVA	58	-	-	58
Μετασχηματιστές υποβιβασμού 132/3,3kV	Αρ.	2	-	-	2
	MVA	20	-	-	20
Μετασχηματιστές υποβιβασμού 66/11kV	Αρ.	55	2	2	55
	MVA	577	32	10	599
Μετασχηματιστές υποβιβασμού 66/3,3kV	Αρ.	2	-	-	2
	MVA	5	-	-	5
Μετασχηματιστές αναβιβασμού 15,75/132kV	Αρ.	3	-	-	3
	MVA	495	-	-	495
Μετασχηματιστές αναβιβασμού 11/132kV	Αρ.	20	-	-	20
	MVA	1 304	-	-	1 304
Μετασχηματιστές αναβιβασμού 11/66kV	Αρ.	4	-	-	4
	MVA	150	-	-	150
Υποσταθμοί	Αρ.	64	1	2	63
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:					
Εναέριας Γραμμές Μέσης Τάσης	km	5 777,28	59,86	20,88	5 816,28
Υπόγεια Καλώδια Μέσης Τάσης	km	3 696,60	69,59	5,95	3 760,24
Εναέριας Γραμμές Χαμηλής Τάσης	km	9 669,73	116,84	28,58	9 757,99
Υπόγεια Καλώδια Χαμηλής Τάσης	km	5 686,65	164,09	2,25	5 848,49
Εναέριοι Μετασχηματιστές 22 000-11 000/433/250V	Αρ.	9 933	186	31	10 088
	kVA	923 489	32 385	12 000	943 874
Επίγειοι Μετασχηματιστές 22 000-11 000/433V	Αρ.	6 149	67	9	6 207
	kVA	3 432 868	71 140	24 513	3 479 495

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
Κεντρικά Γραφεία
Αμφιπόλεως 11 Στρόβολος
ΤΘ 24506
CY-1399 Λευκωσία

Τηλ.: +357-22201000
Φαξ: +357-22201020

E-mail: eac@eac.com.cy
Website: www.eac.com.cy

Επιμέλεια Έκδοσης
Διεύθυνση Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης
Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων

Καλλιτεχνική Επιμέλεια
PARTNERS / Y&R

Εκτύπωση
Τυπογραφεία ΚΩΝΟΣ

ISSN 0258-4875

